

GOEDGEDRAG ...strenger...

110E JAARGANG — NO.: 241 MAANDAG 1 NOVEMBER 1993

AMIGOE

Prikè

Parlementaire OMquête

Zeven doden bij aanslag in café

Nieuw bloedbad Noord-Ierland zet spiraal van geweld voort

BELFAST/DUBLIN - Twee gemaskerde protestantse extremisten hebben zaterdagavond een bloedbad aangericht in een café in Noord-Ierland. Zeven mensen kwamen om, onder wie zeker twee protestanten. De slachtpartij was een vergelding voor een aanslag vorige week door de katholieke IRA, waarbij tien mensen het leven verloren.

Het jongste geweld werpt een donkere schaduw over de jongste vredesinitiatieven voor Noord-Ierland, waar in acht dagen tijd 24 mensen bij aanslagen zijn omgekomen. De afgelopen week hebben protestantse extremisten bij drie aanslagen zeven katholieken gedood. Het bloedvergieten zal noch de Ierse premier, Albert Reynolds, noch zijn Britse ambtgenoot John Major ertoe brengen hun vredespogingen op te geven, zo verklaarde Reynolds gisteren. De Ierse eerste-minister voegde daaraan toe: "Wij kunnen ons niet door schutters laten beïnvloeden. Het mag hun niet worden toegestaan het toneel te gaan beheersen. De aanslag zaterdagavond was een aanval in het wilde weg, een slachtpartij onder onschuldigen". Bij de overval op het café in Greysteel, een plaats bij Londonderry, raakten ook elf mensen gewond, van wie sommigen ernstig. Rond 70 aanwezigen, de meesten katholiek, vierden Allerheiligen, toen twee mannen met machinegeweren de bar binnendrongen. De gemaskerde mannen vroegen het verschrikte meisje achter de bar "bedrieg of trakteer", een kreet waarmee kinderen tijdens Allerheiligen om snoep vragen. Toen het meisje antwoordde dat ze om die grap niet kon lachen, schoot één van hen haar dood en werd er minutenlang in het wilde weg op de aanwezigen geschoten. Een van de schutters vuurde een tweede salvo af nadat hij een nieuw magazijn in zijn wapen had gedaan. In Londonderry trokken zondagochtend katholieke jongeren uit protest de straat op. Politie en leger moesten eraan te pas komen om hen te verdrijven. De verboden protestante terreurgroep vrijheidsstrijders van Ulster, het UFF, heeft de aanslag opgeëist. De groep zei in een verklaring dat het een wraakactie was voor de aanslag van vorige week op een viswinkel in Belfast door de IRA, die met gewapende strijd poogt een einde te maken aan het Britse gezag over Noord-Ierland. Volgens de UFF zullen de nationalistische katholieken een hoge prijs betalen voor de dood van negen protestanten vorige week. Het jongste geweld is een nieuwe slag voor het vredesintitiatief van Major en Reynolds. Vorige week vrijdag zeiden de twee premiers in Brussel, dat met de IRA en andere groepen zou kunnen worden gepraat, indien zij hun wapens neerleggen. "In dat geval zouden nieuwe deuren kunnen opengaan", aldus Major en Reynolds. Vooralsnog lijken protestantse en katholieke extremistische groepen niet bereid op het aanbod in te gaan.

Afscheid van kolonist

■ *HORON - Kennissen en vrienden laten hun gevoelens de vrije loop tijdens de begrafenis van de joodse kolonist Haim Mizrachi. Mizrachi werd afgelopen vrijdag door drie Palestijnse commando's vermoord op de westelijke Jordaanoever.*

(AFP-satellietfoto)

Flauwe reacties op oproep algehele staking St. Maarten

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Aan de oproep tot het houden van een algemene staking op Sint Maarten in verband met de arrestatie van de lokale politicus Claude Wathey, is vanmogen deels gehoor gegeven. Het vliegveld opende normaal voor alle luchtverkeer en de stroomvoorziening werkte, maar de grote supermarkten, een aantal benzinestations en verschillende kantoren bleven dicht.

De banken besloten de deuren voor het publiek gesloten te houden als voorzorg voor mogelijke onrust. Het personeel werkte echter gewoon door.

Gezaghebber Russell Voges verklaarde vanmorgen dat alles rustig was op het eiland. Voges zei, dat hij zondagavond laat nog een beroep had gedaan op de zakenwereld om winkels en kantoren open te houden. Hij had daarvoor vertegenwoordigers van verschillende bedrijven en organisaties op het politiebureau uitgenodigd.

Het waren met name zaken beheerd door Indiërs en Chinezen en de grootste supermarkt, het Foodcenter, die de deuren maandagmorgen toch gesloten hielden. Volgens berichten uit Philipsburg omdat men de bedrijfsleiding van het Foodcenter had gedreigd de zaak anders te boycotten. Het wordt niet duidelijk in hoeverre men uit overtuiging, dan wel uit voorzorg de zaken gesloten houdt. Veel kleinere middenstanders openden echter wel de deuren.

In Philipsburg volgde een aantal zaken kort na negen uur uit veiligheidsoverwegingen het voorbeeld van de banken. Elders op het eiland, met name in de hotels, bleven de meeste winkels open. Hoofdcommissaris van politie, W. Kramers, zei dat de politie de situatie in de hand heeft en nauwlettend volgt. Er was nog geen versterking uit Curaçao aangevraagd. Dat gebeurt alleen als de situatie uit de hand dreigt te lopen maar daar was vanmorgen geen sprake van.

Een aangekondigde demonstratie, zo zei Kramers was nog niet op gang gekomen. Wel stonden vanmorgen een zestigtal mensen voor het bestuurskantoor te protesteren. Zij willen een demonmstratieve mars houden, maar hebben hiervoor nog geen toestemming van de gezaghebber gekregen.

Gezaghebber Voges zei eerder op de ochtend nog niet officieel door de leiders van het protest benaderd te zijn. Deze eisen dat de aangehouden Wathey wordt teruggebracht naar Sint Maarten om ter plaatse voorgeleid te worden. Datzelfde wenst men te zien gebeuren met de eerder aangehouden oud-gezaghebber Ralph Richardson, directeur van de luchthaven Frank Arnell en voormalig voorzitter van de raad van commissarissen van de luchthaven, Al Wathey. Alle vier werden gearresteerd in verband met vermoedelijke malversaties bij een uitbreidingsproject van de luchthaven.

Voges verklaarde verder dat ook als zo'n verzoek tot het terugbrengen van de gearresteerden naar Sint Maarten hem zou bereiken, hij niet bevoegd is daarover een beslissing te nemen. Opvallend is dat de meeste politici zich zowel gedurende het weekeinde als maandagochtend afzijdig hielden van de protestacties.

Wathey's medailles terug naar Kroon

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — In een schrijven naar het KabNA maken de familieleden van CLaude Wathey bekend, dat zij alle decoraties, die Wathey ooit van de Koningin heeft ontvangen, terugsturen uit protest tegen diens aanhouding.

"Wij doen dit uit protest tegen wat wij beschouwen als de overname door de Nederlanders van ons eiland en onze levens. We zijn geen hypocrieten en we weten dat dit is wat de *old man* zou wensen," schrijft de familie.

Zij sturen de medailles (ondermeer een ridderorde) terug naar het KabNA, "dat de vertegenwoordiger is van de Nederlandse regering en symbool van het hoger toezicht op Sint Maarten" en verzoeken deze symbolen van het kolonialisme terug te sturen naar Koningin Beatrix.

"De koningin kan deze medailles beter geven aan iemand die zichzelf niet als een trots Caribisch mens beschouwt," zo besluiten de briefschrijvers.

Zonder doelbewust immigratiebeleid dramatische teruggang EG-bevolking

DEN HAAG - Zonder nieuwe immigranten zal de bevolking van de twaalf EG-lidstaten de komende veertig jaar met enkele tientallen miljoenen mensen teruglopen. Zelfs de huidige toestroom van een miljoen immigranten per jaar is niet voldoende om de afnemende vruchtbaarheid van de bevolking van de Europese Gemeenschap te compenseren.

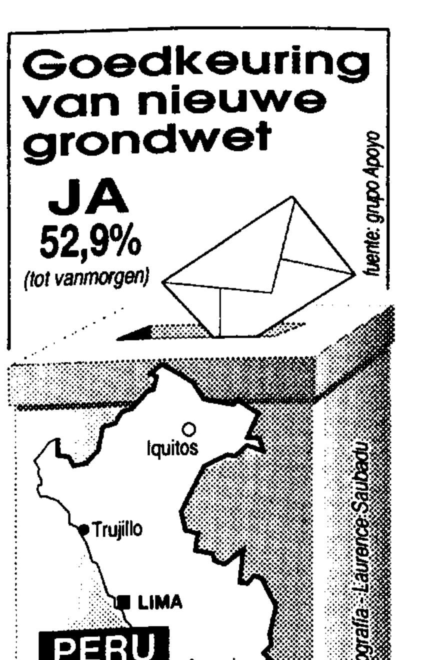
Tot deze conclusie komt Prof.Dr. J. Schmid, hoogleraar demografie aan de Universiteit van Bamberg in de gelijknamige Duitse stad. Op grond van zijn onderzoek voorspelt hij een "dramatische" achteruitgang van de Europese bevolking. Die kan volgens hem alleen voorkomen worden door het voeren van een doelbewuste immigratiepolitiek. De bevolking van de Europese Gemeenschap telt ongeveer 340 miljoen zielen. Zonder immigratie van buitenaf zal dit aantal tegen het jaar 2040 zijn verminderd met 12 tot 58 miljoen. De huidige toestroom van vreemdelingen zal dit gat enigszins kunnen dichten, maar zal volgens Schmid op den duur niet afdoende zijn.

Vooral de arbeidsmarkt zal naar de mening van de onderzoeker hard getroffen worden door de afname van het aantal inwoners van de EG. Mede door de vergrijzing van de bevolking zal het aantal werkzame mensen teruglopen van 155 miljoen in 1990 tot 118 miljoen over ruim veertig jaar. Daarom zal, zo is professor Schmid van oordeel, de immigratiepolitiek van de EG-lidstaten vooral gericht moeten zijn op de toestroom van mensen tussen de 15 en 55 jaar.

Peruanen keuren nieuwe grondwet goed

LIMA - De Peruanen hebben gisteren hun goedkeuring gehecht aan een nieuwe grondwet, die herverkiezing van president Alberto Fujimori in 1995 mogelijk maakt. Uit peilingen van diverse onderzoeksbureaus bleek, dat ruim 55 procent van de kiezers de nieuwe grondwet steunde, terwijl bijna 45 procent "nee" stemde.

President Fujimori had de volksraadpleging beschreven als een kans voor de bevolking, zich uit te spreken over het beleid dat hij de afgelopen drie jaar heeft gevoerd, met name over zijn harde aanpak van de guerrillagroepen in het land. "Dit referendum betekent de goedkeuring van alles wat wij hebben gedaan: Het invoeren van economische hervormingen, de modernisering van het staatsapparaat en de strijd tegen corruptie en terrorisme", zei de president. Volgens de nieuwe grondwet, de twaalfde sinds Peru in 1921 onafhankelijk werd, kan een president dingen naar een tweede ambtstermijn en kunnen guerrillaleiders de doodstraf krijgen. Miljoenen Peruanen gingen in een gespannen sfeer naar de stembus. In het hele land waren 95.000 militairen en politiemannen op de been bij stembureaus en langs de hoofdwegen, om "de veiligheid van het referendum te garanderen" en terreuraanslagen te voorkomen. Sommige wegen werden verboden voor het verkeer. Aan de vooravond van het referendum pleegden strijders van de maoïstische guerrillagroep Lichtend Pad een reeks aanslagen, onder meer op het gebouw van het congres. In de nacht van vrijdag op zaterdag zaten de zes miljoen inwoners van Lima urenlang zonder stroom na een aanslag op de elektriciteitscentrale. Ook zondagmorgen konden alle veiligheidsmaatregelen niet verhinderen dat "senderisten" enkele aanslagen pleegden, waarbij overigens geen slachtoffers vielen. De guerrillastrijders negeerden met hun acties een oproep van hun gevangen leiders af te zien van "wanhoopsdaden" die een vredesakkoord met de regering in gevaar konden brengen. De officiële resultaten van het referendum zouden vanmiddag bekend worden gemaakt.

Ex-KGB'er in Londen aangehouden inzake moord met paraplu

LONDEN - De Britse politie heeft zaterdagavond een oud-generaal van de KGB, de geheime dienst van de voormalige Sovjetunie, aangehouden in verband met de zogenoemde papaplu-moord in 1978 op een Bulgaarse dissident. Oleg Kaloegin werd bij aankomst op het Londense vliegveld Heathrow meegenomen voor ondervraging, zo deelde Scotland Yard gisteren mee.

Volgens de politie zijn er geen beschuldigingen ingebracht tegen Kaloegin. De ex-generaal heeft in het verleden de KGB ervan beschuldigd de Bulgaarse geheime dienst van advies te hebben geleverd voor de moord op dissident Georgy Markov. Deze Bulgaarse dissident werd in 1978 in Londen vermoord met behulp van een paraplu met een giftige punt.

Markov overleed vier dagen nadat hij bij een bushalte een scherpe steek in zijn been had gevoeld. Later werd een heel klein balletje met gif in zijn been gevonden. Aangenomen werd dat het gif hem via een paraplupunt was toegediend. De politie wilde niet zeggen waarom zij Kaloegin had aangehouden. De generaal werd in 1990 uit de KGB gezet, nadat hij kritiek had geleverd op de geheime dienst, omdat deze zich niet achter Gorbatsjov's hervormingen wilde stellen.

Nederlander met heroïne gepakt

BANGKOK - De Thaise politie heeft vandaag op het vliegveld van Bangkok een Nederlander aangehouden op verdenking van heroïnesmokkel. De man, de 25-jarige schipper Robin Kafiens, had volgens de politie bolletjes met harddrugs in zijn maag.

De Nederlander wilde via Genève naar Madrid. Omdat hij zich volgens de autoriteiten "verdacht gedroeg", werd hij door de douane aangehouden en onderzocht. Met röntgenstralen werd ontdekt, dat de man bolletjes heroïne in zijn maag had. In Thailand staat de doodstraf op drugsmokkel. Voor buitenlanders geldt echter een strafmaat van twintig jaar tot levenslang. Tweederde van de ongeveer 1200 buitenlanders in Thaise cellen, is veroordeeld voor drugsmokkel.

Rechts Haïti nog verdeeld over wijze van machtsovername

PORT-AU-PRINCE - Rechtse politieke partijen die in Haïti de militairen steunen, hebben gisteren plannen gesmeed om de regeringsmacht over te nemen. Hun leiders zouden zijn overeengekomen nieuwe verkiezingen uit te schrijven en een interim-president te benoemen. Maar onderlinge verdeeldheid heeft hen tot nu toe belet met een gemeenschappelijk plan naar buiten te komen. Toch wordt verwacht dat dit binnenkort zal gebeuren.

De partijen willen zowel de verdreven president Jean-Bertrand Aristide als diens premier Robert Malval afzetten. Zij betogen dat het mandaat van Aristide en Malval zaterdagnacht is verlopen, omdat Aristide niet voor 30 oktober naar Haïti is teruggekeerd. Die deadline was vastgesteld in een akkoord dat, afgelopen juli na bemiddeling van de Verenigde Naties tot stand kwam tussen Aristide en legerleider Raul Cedras.

Aanhangers van de militairen maakten met gewelddadige acties de terugkeer van Aristide onmogelijk. Zij vierden hun voorlopige overwinning in de nacht van zaterdag op zondag met salvo's in de lucht. Zondag uitte een klein groepje tegenstanders van Aristide in het centrum van Port-au-Prince haar vreugde over het falen van het VN-plan. Enkelen van de 200 betogers droegen portretten mee van François en Jean-Claude Duvalier, die Haïti met ijzeren hand regeerden van 1957 tot 1986.

Nu Aristide niet is teruggekeerd, vinden de rechtse partijen, dat zij volgens de grondwet het recht hebben een interim-president te benoemen. De Verenigde Staten en de Verenigde Naties hebben gewaarschuwd dat een staatsgreep, ook als die grondwettig wordt genoemd, beantwoord zal worden met nog strengere economische sancties dan het olie- en wapenembargo, dat nu al van kracht is.

Fellini overleden

ROME — De gevierde Italiaanse regisseur Federico Fellini is zondag overleden. Hij werd 73 jaar.

De filmmaker lag met ernstig hersenletsel in coma sinds hij op 17 oktober met hartproblemen in het ziekenhuis was opgenomen. Hij was juist herstellende van een beroerte die hem in augustus trof. Fellini had in juni in Zürich een bypass-operatie ondergaan.

De regisseur brak in 1954 internationaal door met zijn La Strada. Fellini won vijf oscars. Tot zijn beroemdste films behoren La Dolce Vita, 8-1/2, Roma en Amarcord.

Mendes: Regeringscrisis bewijst nadelige positie Curaçao

"Macht binnen Antillen is ongelijk verdeeld"

WILLEMSTAD — De regeringscrisis bewijst eens te meer hoe nadelig de positie van Curaçao is in het huidige staatkundige verband van de Nederlandse Antillen. Hoewel de kleine eilanden haar politici voor de Landsregering met aanzienlijk minder stemmen kunnen afvaardigen, hebben zij een even grote macht.

Dat zegt gedeputeerde van Staatkundige Zaken Mendes de Gouveia. Een Bonaireaanse stem is dus minder waard, terwijl de regeringsstem even zwaar is, vervolgt hij. Voor een zetel in de Staten heeft Curaçao 5200 stemmen nodig; St. Maarten heeft die al met 2600 stemmen. Voor de kleinere eilanden zijn nog minder stemmen nodig: Bonaire 1700, Statia 790 en Saba 315. "De invloed van deze eilanden op het functioneren van de Centrale Overheid is dientengevolge uit balans en ondemocratisch. Het is dus niet zo vreemd dat de kleintjes het geheel aan het wankelen kunnen brengen." De gedeputeerde schaart zich daarmee achter diegenen die roepen om het systeem van één man, één stem.

Een andere stoorzender van het huidige politieke systeem noemt hij het gevolg van twee bestuurslagen. "We zijn verplicht elke vier jaar twee verkiezingen te organiseren wat de efficiëntie van bestuur niet bepaald vergroot."

De gedeputeerde wijst met de vinger naar de partners in het Antillenverband als hij zegt dat Curaçao sinds 1983 heeft getracht een betere relatie met de kleintjes tot stand te brengen. Het heeft derhalve niet aan de goede wil van Curaçao gelegen. "Tussen 1984 en nu zijn niet minder dan 30 officiële besprekingen geweest om tot een herstructurering te komen."

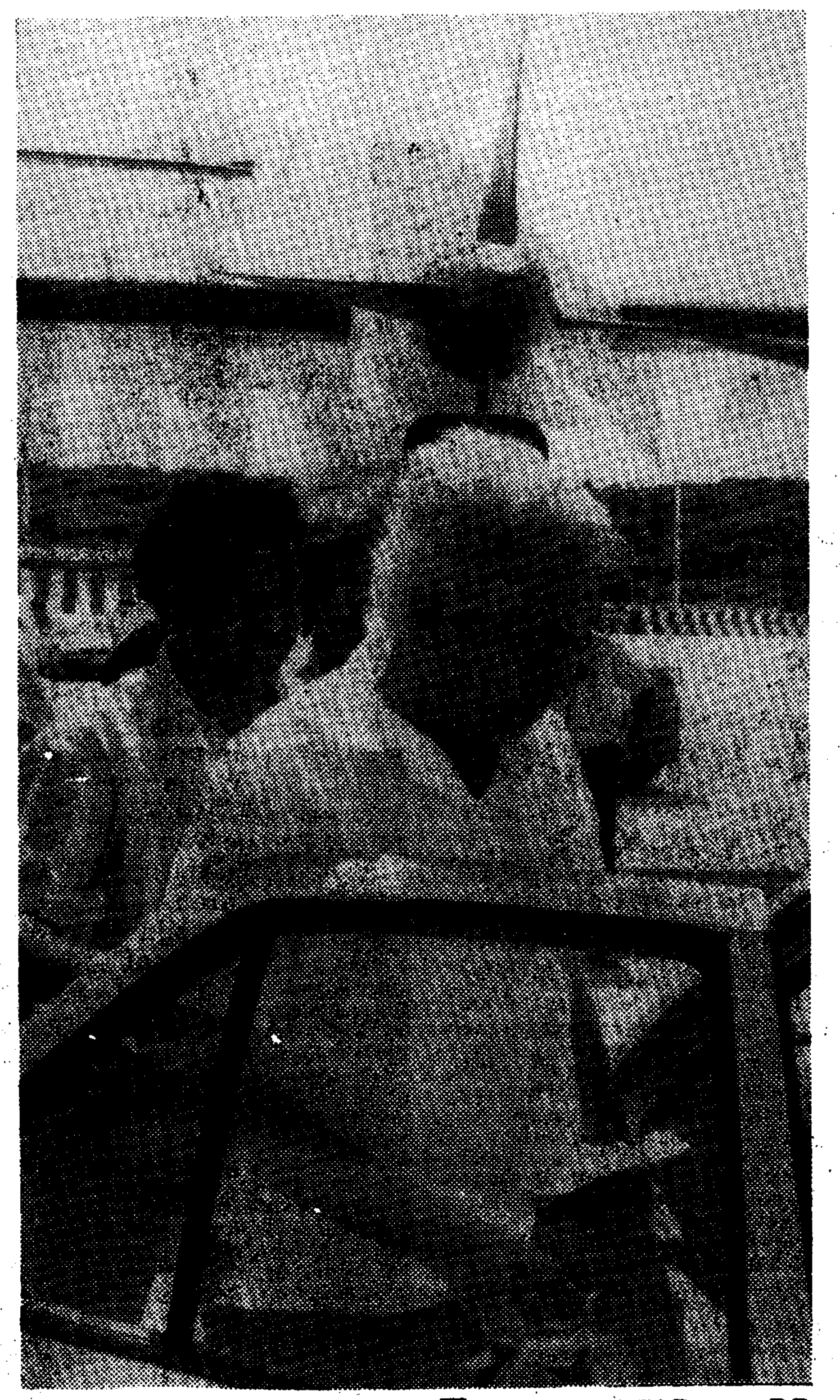
Mendes refereert aan de *Grupo Pro Antia Restruktura* PAR en de vakcentrales Kamara Sindikale en CGTC als hij zegt dat 'alles in het werk is gesteld om tot een verbeterd Antillenverband te komen'. Genoemde groep van oud-politici en bonden zijn elk een offensief tegen optie B, de autonomie van Curaçao, begonnen.

MISLUKT

In feite is de poging om van de Nederlandse Antillen één land te maken, mislukt. "De Antillen in de huidige vorm is een fictie. De wensen van de diverse eilanden zijn dermate verschillend dat niet te verwachten valt dat men iets van hun autonomie wil inleveren om werkelijk tot een Antillen te komen." Bovendien vindt de gedeputeerde het welletjes wat de zorg voor de kleintjes betreft: er is decennialang ingeleverd ten behoeve van de overige eilanden. Daar wil de gedeputeerde nu eens een punt achter zetten. Curaçao moet eens aan haar elf gaan denken.

Mendes meent bovendien dat Curaçao de potentie heeft om haar eigen zaakjes te regelen. "Wat aan Aruba is gegeven, kan ons niet geweigerd worden", vervolgt hij. Toch blijft er een band bestaan, die tot uitdrukking komt in het credo van de Antillen: steunend op eigen kracht, doch met de wil elkander bij te staan. Een motto dat ondanks de desintegratie van kracht blijft, aldus Mendes.

Een niet mis te verstane trend noemt hij echter de toenemende invloed vanuit Nederland, die ontstaan is vanuit mondiale en Europese ontwikkelingen. De voorstellen van Nederland, weerspiegeld in het bilateraal overleg over de staatkundige toekomst, tornen aan de autonomie van de eilanden. "Die invloed beperkt zich niet alleen tot een wijziging van de staatkundige constellatie van Curaçao, maar breidt zich uit over de gehele Antillen." De gedeputeerde stelt vast dat problematische situaties op de andere eilanden direct de onderhandelingspositie van Curaçao verzwakt. Met het protocol dat Aruba is overeengekomen met Nederland, waarbij Aruba diep door de knieën is gegaan, is dit fenomeen al zichtbaar. Het zal Curaçao veel moeite gaan kosten om meer autonomie te verkrijgen zonder autonomie in te leveren.

■ *WILLEMSTAD — DP-leider Claude Wathey arriveerde zaterdagmiddag op de luchthaven Hato. Voor zijn vertrek van de luchthaven van Sint Maarten hadden zich dramatische taferelen afgespeeld. Aanhangers trachtten zijn vertrek te verhinderen. Wathey leek zijn aanhouding nogal laconiek op te vatten; hij glimlachte zelfs even bij het uitstappen op Hato. Hij is voor minimaal acht weken overgebracht naar Koraal Specht, waar hij wordt verhoord over zijn rol in de uitbreidingsschandalen van de haven en luchthaven op Sint Maarten.*

PG geeft uitleg behandeling prominente verdachten:

'Ralph Richardson: geen klachten over behandeling in voorarrest'

WILLEMSTAD — Het gaat goed met oud-gezaghebber Richardson. Hij wordt goed behandeld en heeft geen klachten. Dat heeft Richardson aan procureur-generaal Robert Pietersz verklaard, zo vertelde Pietersz gisteren tijdens zijn uitleg over de aanhouding van Claude Wathey.

De P.G. gaf een chronologisch overzicht van hetgeen er is gebeurd voor en na de aanhouding van Wathey. Wathey werd naar Curaçao overgebracht om drie redenen, zo verklaarde Pietersz, die er nogmaals op wees dat de actie niet op last van het openbaar ministerie, maar van het Hof is geschied.

"Het onderzoek is gecompliceerd, er zijn meerdere verdachten bij betrokken die ook op Curaçao vastzitten en wier verklaringen weer meoten worden gecontroleerd met die van Wathey en vice versa, mede aan de hand van een enorme hoeveelheid documenten. Uit praktische overwegingen moet Wathey daarom op Curaçao worden vastgehouden. De zaak zou anders enorm vertraagd worden", aldus Pietersz voor TeleCuraçao.

Bovendien gaat het om een gevoelige materie, zodat de veiligheid van de verdachten zeer goed gewaarborgd moet zijn, zo vervolgde hij. Dat is op Curaçao beter mogelijk dan op Sint maarten, waar nu eenmaal veel minder mankracht is. "En tot slot was het ons bekend dat de heer Wathey problemen heeft met zijn gezondheid," vervolgde de P.G. "Stel dat er met hem iets zou gebeuren op het moment dat hij op Sint Maarten wordt vastgehouden. Het ziekenhuis hier is beter toegerust dan dat op SInt Maarten. Het zijn allemaal redenen waarom het beter was hem naar Curaçao over te brengen."

Volgens Pietersz heeft Wathey in de loop van de nacht van vrijdag op zaterdag zelf gevraagd naar Curaçao te worden overgebracht. Daarop werd voor de tweede maal de arts benaderd die hem eerder die avond had onderzocht, maar die oordeelde dat het beter was als tot de ochtend zou worden gewacht.

Nadat de politiearts uit Curaçao Wathey in staat had verklaard te reizen werd hij alsnog met een Dash-8 van de ALM naar Curaçao overgebracht. Ondertussen was vanuit Sint Maarten het verzoek gedaan dat Wathey naar het ziekenhuis zou worden gebracht voor onderzoek, maar de poltiearts oordeelde dat dat niet nodig was. "En zonder doktersbriefje neemt het ziekenhuis niemand in behandeling, er moet een medische indicatie zijn", aldus de P.G. Daarop werd Wathey naar Koraal Specht overgebracht voor het eerste verhoor door de rechter-commissaris.

Pietersz zei zich welbewust te zijn van het feit dat er 'bijzondere' verdachten worden vastgehouden. "Maar ik heb Ralph Richardson gevraagd of hij goed behandeld wordt, en die zei dat iedereen correct optreedt en dat hij geen klachten heeft."

OPINIE

HET LEVEN IS voor Maritza erg zwaar. Drie kinderen, geen man. Zes dagen per week zweet en zwoegt ze in een supermarkt. Als ik er kom, is ze altijd bezig, dan rekken te vullen, dan weer vleeswaren te verpakken en als er geen andere bezigheden zijn, moet ze de vloeren vegen en boenen. Haar buurvrouw let op de drie kinderen. Daar betaalt Maritza een karig bedrag voor. Als buurvrouw bezet is, valt haar moeder, die elders woont, die dag in. 's Ochtends staat Maritza al om half zes op. Haar dag eindigt niet als ze om half acht 's avonds thuis aankomt, maar enkele uren later, omdat er ook thuis altijd wat tedoen valt. Doodmoe stort ze zich te bed, morgen wacht weer een dag van ploegen en ploeteren.

Maritza, 32 jaar oud, kan zich niet meer herinneren wanneer ze het laatst naar een feest ging. In haar karig huisje slapen twee kinderen op de vloer, omdat er geen geld is voor het aanschaffen van bedden. "Ik wil op een waardige en degelijke manier mijn brood verdienen en daarbij het respect van mijn kinderen en de gemeenschap afdwingen. Daarom doe ik dit zware werk en ga niet op hoeken van straten staan." Maritza zegt dat ze zal moeten blijven werken totdat haar kinderen zelfstandig zijn geworden. "Pas dan zal ik weer een vrij mens zijn."

* * *

A[illegible] LEVEN IN [illegible] weelde. Dat is hen gegund, zolang ze [illegible] hebben vergaard. In dat geval is er [illegible] vol bestaan, dat middels hard [illegible].

E[illegible] hebben wel danig misbruik gemaakt van de macht en invloed die hen is toegeschoven. Op kosten van en ten nadele van de gemeenschap hebben ze hun [illegible] voor zichzelf, familie en vrienden [illegible] leven van [illegible] luxe te [illegible]. Hun zucht naar geld [illegible] grenzen, evenmin als hun [illegible], die achter [illegible] is omdat ze op oneerlijke en onethische wijze aan hun rijkdommen zijn gekomen.

* * *

EEN GEMEENSCHAP DIENT de corruptie met alle kracht te bestrijden. Gebeurt dit niet, dan is die maatschappij bezig van binnen uit te verrotten. Mentale degeneratie en moreel verval [illegible] bepaalde mensen ook nog potentiële corrupte [illegible] in bescherming nemen, het doet voorkomen [illegible] het hele Openbaar Ministerie achter slot en [illegible] en Nederland de schuld geeft van de [illegible] die wij zelf hebben gekweekt en gekoesterd. [illegible] met haar alle vrouwen en mannen die op [illegible] en met hard werken het dagelijkse brood [illegible] elk op zichzelf een kleine smaragd, die [illegible] en hoogstaande maatschappij vormen, [illegible] en respect geniet in de wereld. De Maritza's [illegible] hebben en steunen. En degenen die over de [illegible] overlaten aan de Justitie waar zij door [illegible] mee in aanvaring zijn gekomen.

Bericht arrestatie vals

Albert Fleming vrij man, kwaad over 'misinformati[e']

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Burgemeester Albert Fleming van Frans Sint Maarten is niet gearresteerd. Tijdens een live-radiouitzending, zondagochtend, had notaris Elco Rosario de toch al verhitte gemoederen op Sint Maarten verder doen toenemen door te verklaren dat hij zojuist had gehoord dat Fleming in Parijs was gearresteerd. Kort na 12 uur belde Fleming op vanuit Cuba en sprak het bericht tegen. Hij kondigde aan gerechtelijke stappen te zullen ondernemen tegen de verspreider 'van deze schadelijke misinformatie'.

De radiouitzending waarin de gewraakte informatie de ether werd ingestuurd had de aanhouding van prominente Sint Maartenaren tot onderwerp. Een van de gasten was notaris Elco Rosario, die zelf enige maanden geleden voor twee weken werd vastgehouden in verband met vermeende betrokkenheid bij de uitgifte van aktes voor illegaal gedempte grond bij Point Pirouette.

Rosario was de avond ervoor een van de sprekers op de DP-bijeenkomst, waar werd opgeroepen tot het houden van een algehele staking op maandag. Tijdens die bijeenkomst was ook het aftreden van gezaghebber Voges geëist en het naar huis sturen 'van alle Nederlanders'. Een van de andere agitatoren op die bijeenkomst en tijdens de radiouitzending van zondagochtend vakbondsleider Willy H[...] die ook opriep tot het ho[...] van solidariteitsacties. [...] werd in jaren zev[...] schuldig bevonden aan b[...] stichting in het bestuur[...] toor op Sint Maarten.

Tijdens de uitzending [...] Rosario even weggero[...] Even later keerde hij [...] met de mededeling da[...] zojuist uit zeer betrouw[...] bron 'het verschrikke[...] nieuws had vernomen[...] Albert Fleming in Parijs [...] gearresteerd'. Ook zou [...] politie op zoek zijn naar [...] notaris van de Franse k[...]

Een aantal Sint Ma[...] naren van zowel de Fr[...] als Nederlandse kant [...] het eiland trokken da[...] naar de beide luchthav[...] voor het geval Fleming [...] toch nog op het eiland [...] bevinden en nog naar G[...] deloupe of Parijs m[...] worden overgebracht. [...] bericht over de arrest[...] circuleerde al snel [...] Curaçao en veroorzaakte [...] hier een schok.

Fleming belde echter [...] na afloop van de uitzen[...] vanuit Cuba op, met de m[...] deling dat hij zonder [...] probleem bezig was zake[...] doen op Cuba en dat hij [...] geïrriteerd was over [...] bericht als zou hij zijn g[...] resteerd. Hij kondigde [...] het hierbij niet te zu[...] laten en stappen te zu[...] ondernemen zodra hij op [...] eiland terug is. Fleming [...] vanuit Cuba eerst doorrei[...] naar Venezuela en w[...] zondag op het eiland t[...] verwacht.

Nieuwe cao Curgas nv

WILLEMSTAD — De zestig werknemers van Curgas hebben, na vrijdag te hebben gestaakt, een cao-akkoord bereikt. In totaal wisten zij 6 procent loonsverhoging te bedingen. De vakbond PWFC had om 8 procent gevraagd.

Visser slaat lijk aan de haak

WILLEMSTAD — De politie heeft het stoffelijke overschot geborgen van Edsel Melford. De 38-jarige man woonde op Fleur de Marie 34. Een visser aan de Sint Annabaai sloeg het lijk letterlijk aan de haak in de nacht van vrijdag op zaterdag, toen hij tot zijn schrik ontdekte dat niet een stevige vis maar een menselijk lichaam in het visdraad verwikkeld zat.

Justitie heeft het lijk in beslag genomen. Een kapwond op het achterhoofd was voor de ingeschakelde arts aanleiding om van een schedelbasisfractuur uit te gaan. Dat kan betekenen dat hij geslagen of gevallen is. Volgens een eerste indicatie is verdrinking de doodsoorzaak geweest. Er moet nog autopsie worden uitgevoerd op het stoffelijk overschot. De politie wist wel de identiteit van de man te achterhalen, maar kon vooralsnog niet uitwijden over de achtergrond van de man, omdat een onderzoek gaande is.

Vragen over Nederlandse instrukties OM

WILLEMSTAD — Don Martina (MAN) heeft een speciale vergadering van de vaste commissie van justitie aangevraagd met het oog op de uitspraken van Rufus McWilliam, die veronderstelt dat 'Nederland het OM instrueert'.

Martina, lid van de commissie, wil met minister van Justitie Römer over dit onderwerp van gedachten wisselen.

De secretaris-generaal van de NVP zei zaterdag tegenover de *Amigoe* sterke vermoedens te koesteren dat er een jacht van Nederland gaande is op Antilliaanse politici. Hij zei dit naar aanleiding van de aanhouding van Claude Wathey, de St. Maartense DP-leider.

Het OM praat met mensen die niets met de luchthavenaffaire van doen hebben, liet McWilliam weten. "En op grond daarvan vinden aanhoudingen plaats." De NVP-er meent dat het OM op Nederlandse wijze tekeer gaat en geen rekening houdt met de Antilliaanse zeden en gewoonten.

Anders openbare vergadering of parlementaire enquête

Mc William eist uitleg over wijze van aanhouden van Claude Wathey

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De secretaris-generaal van de PNP en Statenlid Rufus Mc William heeft de minister van justitie ruim dertig vragen gesteld omtrent het beleid van het openbaar ministerie. Dit in verband met de aanhouding van DP-leider en oud-Statenlid Claude Wathey. Mc William wil binnen een week antwoord hebben. Zo niet, zal hij een openbare Statenvergadering aanvragen en desnoods vragen om een parlementaire enquête.

Zo bevestigt Mc William in gesprek met de *Amigoe*. Hij noemt het houden van een parlementaire enquête 'inderdaad een uiterste middel', maar er zitten hem een aantal zaken dan ook goed dwars. Zoals het feit dat het een tendens lijkt te gaan worden dat prominente burgers juist op vrijdag of zaterdag worden aangehouden, zodat zij onder het huidige wetboek van strafvordering in het weekeinde geen bijstand van hun advokaat kunnen krijgen.

Dat terwijl het Hof bij het uitspreken van veroordelingen al wel regelmatig vooruitloopt op het nieuwe wetboek van strafvordering. In dat wetboek is opgenomen dat verdachten in het weekeinde wél hun advokaat kunnen raadplegen. Volgens Mc William is dat het hanteren van een dubbele moraal. "Wanneer het zo uitkomt wordt óf het oude, óf het nieuwe wetboek gehanteerd," aldus Mc William. "Die ambivalentie is niet goed, de wet moet voor iedereen gelijk zijn." Volgens Mc William wordt het nieuwe wetboek niet ingevoerd, omdat men moet wachten op Aruba. "Het gaat om een rijkswet. Wij zijn al een jaar klaar."

In zijn (totaal 32) vragen stelt Mc William ook de vraag of de gezaghebber en het hoofd van politie op Sint Maarten op de hoogte waren van de komende aanhouding en zo nee, waarom niet. "Als er bepaalde personen worden aangehouden, kan men aannemen dat die aanhouding problemen opleveren. Ik neem aan, dat daarom vooraf de politie en de gezaghebber op de hoogte worden gesteld. Dan kunnen zij maatregelen treffen om de openbare orde te handhaven. Die maatregelen waren op Sint Maarten niet getroffen; ik vraag mij af waarom niet. Heeft het OM de autoriteiten niet gewaarschuwd? Of zijn de politie en de gezaghebber in gebreke gebleven?"

Hij suggereert, dat de marechaussee wél op de hoogte was van de komende arrestatie "en hoe is het mogelijk, dat de commissaris van niets weet? de marechausse valt onder de commissaris van politie, wisten zij het wel?

Opvallend is dat zij, op het moment dat Wathey werd gearresteerd,'en masse' de receptie op het politiebureau verlieten." Mc William heeft ook bezwaar tegen de 'militairisering' van het openbaar ministerie. Hoewel de marine sinds enige tijd op verzoek van de Antillen een 'oor en oog-funcție' in de misdaadbestrijding hebben, vindt Mc William het toch niet goed dat er militaire schepen en vliegtuigen worden ingezet bij de arrestatie van personen. "Dat brengt ons internationaal in opspraak."

Volgens Mc William is het niet denkbaar dat zich op Sint Maarten 'Siciliaanse' schietpartijen zouden afspelen waarbij de inzet van de marine noodzakelijk zou blijken. "De mafia zit op Sicilië, niet op Sint Maarten. Spadaro is misschien een andere zaak. En áls de mafia al intrede op Sint Maarten heeft gedaan of op Aruba of Bonaire,- ik denk niet dat de mafia al hier doorgedrongen is- dan toch steeds met goedkeuring van Nederland! Die ging immers akkoord met de garanties. Het gaat om exportbedrijven als SACE en Sicel, die door de Italiaanse regering werden gedekt. Ook de Europese landen hebben altijd met hen zaken gedaan. Het is pas sinds kort, dat die landen de oorlog aan de mafia hebben verklaard," merkt hij op. "De Antillen hebben dat nooit geaccepteerd."

Het mafia-probleem ligt volgens Mc William dan ook primair in Italië: "Daar moeten ze het oplossen. Wij danken altijd dat het goede bedrijven waren." Mochten die bedrijven zijn geïnfiltreerd door de mafia, dan moeten de betrokkenen worden gearresteerd en veroordeeld, vindt hij wel. Maar dan dient het OM (en dit geval ook het Hof, die opdracht gaf tot de aanhouding) "wel zéér zeker van zijn zaak te zijn. Ik hoop dat, nu zij het zo 'zwaar' hebben gespeeld, ook inderdaad zwaarwegende redenen hadden," aldus Mc William.

RODDELCIRCUIT

"Ik vind dat er nu op een dolle manier getracht wordt te bewijzen dat er op de Antillen ontzettend veel corruptie door hooggeplaatste figuren gepleegd wordt. Ik heb er geen problemen mee als iemand ook werkelijk fout is. Wie het ook is: voor mij mogen ze zo'n persoon aan de hoogste boom op het Wilhelminaplein ophangen. Maar waar ik wel problemen mee heb is de wijze waarop men bezig is. Het is een feit," zo vervolgt het Statenlid, "dat wij op de Antillen leven in een roddelcircuit. Steeds als er iets niet goed gaat, komt het roddelcircuit in beweging. Met als gevolg dat iedereen binnen het bestuur bang is besluiten te nemen."

Volgens Mc William is de hele actie "in Nederland begonnen". Minister Römer kreeg immers in Nederland dit jaar een presentatie van wat Nederland van plan was te gaan doen. "En als straks uit het onderzoek blijkt dat Wathey onschuldig is, dan hebben we van Wathey een monster gemaakt! Als Wathey voor de verkiezingen vrij komt, zal dat de grootste problemen opleveren voor de Antilliaanse regering," aldus Mc William, doelend op een eventueel martelaarschap van Wathey. "En dan kan hij politiek weer tien jaar mee. Als hij voor de 25-ste februari vrij komt, zal hij de onafhankelijkheid van Sint Maarten afkondigen."

.....RUFUS MCWILLIAM.....

Samen: UA-4579/LM-979

WILLEMSTAD — Vanmorgen is de eerste 'codesharing' vlucht van de ALM en United Airlines vertrokken onder het nummer UA-4579/LM-979. Bij de officiële inauguratie waren aanwezig (v.l.n.r.): M. Drew Boyd (United Airlines), ministers Cornelis Smits en ALM-directeur Kitland Chong.

UAL, de moedermaatschappij van de Amerikaanse Luchtvaartmaatschappij United Airlines, heeft zijn winst in het derde kwartaal sterk zien stijgen van zes miljoen tot 149 miljoen dollar. Kostenverlaging en een toeneming van de ticketverkoop droegen bij aan de verbetering. In het vierde kwartaal en over heel 1993 zal er overigens een verlies uit de bus komen.

Politie pakt emmers af van foute autowassers

WILLEMSTAD — Automobilisten moeten zich niet laten overrompelen door autowassers, maar gewoon de politie bellen.

Dat advies geeft Mando Davelaar nogmaals aan het publiek naar aanleiding van klachten over opdringerige autowassers in Otrobanda en Punda. Voor de wagenschoonmakers zijn richtlijnen opgesteld. Zij moeten zich laten registreren en een vergunning aanvragen. Zij mogen niet na zonsondergang hun diensten aanbieden.

Politiepatrouilles letten in de binnenstad extra scherp op de 'mannen met emmers', nu is gebleken dat vooral in Otrobanda deze lieden nog steeds voor overlast zorgen. Onder meer zou dat het geval zijn in de buurt van de Rouvilleweg en het nabijgelegen parkeerterrein op het Brionplein. Agenten nemen nu emmers in beslag om de illegaal opererende autowassers te ontmoedigen. Volgens Davelaar kunnen autobezitters gerust de politie bellen bij overlast.

Drama op Bandabao: twee verkeersdoden

WILLEMSTAD — Twee mannen zijn overleden aan de verwondingen opgelopen in een ernstig verkeersongeluk te Banda 'Bao op zondag.

De eenzijdige aanrijding vond plaats op de Weg naar Westpunt terhoogte van Kloof. Vermoedelijk met te hoge snelheid reed een wagen rechtdoor in een naar links buigende bocht. Van de rechterberm schoof de auto door naar de linker wegkant en ramde met de flank een mansaliñaboom. De bestuurder Sildo Jamanika (46) liep een schedelbasisfractuur op en de inzittende Edilio Fluonia (53) brak een arm, een schouder, zijn kaak en een aantal ribben. Hij liep interne verwondingen op, waaronder een longperforatie.

De bestuurder bleek bij aankomst in het ziekenhuis reeds overleden te zijn. Fluonia werd nog geopereerd, maar vanochtend werd bericht dat hij was bezweken. Daarmee heeft Curaçao zijn dertiende en veertiende verkeersdode. Beide slachtoffers woonden op Flip (Banda 'Bao).

Een derde inzittende van 34 jaar liep een snijwonden aan hals en kin op. Hij kon na behandeling in de poliklniek huiswaarts keren.

Bonden betalen manifestatie 'optie A' zelf

WILLEMSTAD — De vakbondscentrales gaan hun campagne om optie A te promoten bekostigen uit eigen zak. De Kamara Sindikal en de CGTC hebben ter aanvulling van het eigen budget een bankrekeningnummer opengesteld voor particuliere donaties. Woensdag start de campagne van de bonden met een manifestatie in het SSK-gebouw.

Daar zal om 19.00 uur 's avonds een forum worden georganiseerd, met aansluitend een discussie. Een soortgelijk forum zal op zondag 7 november te Banda Ariba en op 14 november te Banda Abou worden georganiseerd.

Voorzitter van de Kamara Sindikal Errol Cova heeft vorige week de toorn van gedeputeerde Mendes de Gouveia op de hals gehaald met zijn bewering dat de overheid geld beschikbaar zou moeten stellen voor de vakbondscampagne voor behoud van de Antillen. Zoals genoegzaam bekend opteren de politieke partijen voor B, autonomie van de Antillen.

Mendes de Gouveia zei evenwel dat de politieke partijen geenszins geld uit de overheidskas voor hun promotie van B aanwenden en dat de bonden zelf hun campagne dienen te bekostigen. Eerder liet de gedeputeerde van Staatkundige Struktuur abusievelijk weten dat verzoeken voor financiering van campagnes kunnen worden gericht aan de Referendum Commissie Curaçao.

Het steekt Cova dat de eilandsoverheid wel 'keihard zendtijd krijgt' om optie B te verdedigen. "Dat geeft aan dat er via via toch gemeenschapsgeld wordt aangewend voor hun campagne."

KabNA:

'Uitspraak Mc William is niet juist"

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Het KabNA heeft vanmorgen gereageerd op uitspraken van Statenlid Rufus Mc William als zou de aanhouding van Claude Wathey zijn geënceneerd vanuit Nederland door minister Hirsch Ballin. Mc William deed deze uitspraak zaterdag in de Amigoe.

"Dat is niet correct. Het is uitsluitend een zaak van het Antilliaanse openbaar ministerie," aldus voorlichter Wilfred Kortman vanmorgen desgevraagd. " Het KabNA heeft hier niets mee te maken."

Mc William suggereerde zaterdag dat Hirsch Ballin achter de aanhouding zat, 'omdat hij Koninkrijksminister van justitie wil worden'.

Cao Kodela nog niet helemaal rond

WILLEMSTAD — De vakbond UWWGE verwacht binnen enkele weken een nieuwe cao te kunnen afsluiten met de directie van het utiliteitsbedrijf Kodela.

Inmiddels zijn de partijen voor het overgrote deel klaar met de financiële punten. Waar nog over gepraat moet worden wilde vice-voorzitter Alcides Cova van de vakbond van werknemers bij Kodela niet zeggen. Wel zegt hij optimistisch te zijn over de afloop.

De UWWGE en werkgever Kodela hebben sinds enige weken de cao-onderhandelingen weer hervat nadat een impasse was uitgelopen op een staking.

Cova: inhoud brief Lubbers angstvallig geheim gehouden

"Optie B verzwakt door stellingname Aruba"

WILLEMSTAD — De inhoud van de brief, die gedeputeerde Mendes de Gouveia medio oktober van premier Lubbers heeft ontvangen, wordt volgens vakbondsleider Errol Cova 'angstvallig geheim gehouden omdat Lubbershoogstwaarschijnlijk dezelfde condities stelt aan Curaçao als aan Aruba zijn gesteld'.

Zoals bekend heeft Aruba behoorlijk toe moeten geven aan Nederland om daarmee te voorkomen dat zij in 1996 onafhankelijk zou moeten worden. Lubbers' beslissing om het overleg bilateraal voort te zetten, blijkt bijzonder effectief voor Nederland. Nu Curaçao buiten het overleg is gesloten heeft Lubbers kennelijk meer greep. Inmiddels hebben zowel gedeputeerde Mendes de Gouveia als Statenvoorzitter Dudley Lucia verontwaardigd gereageerd. Zij roepen om een tripartiet overleg tussen Curaçao, Aruba en Nederland, daar de onderhandelingspositie van Curaçao aanzienlijk is verzwakt nu Aruba overstag is gegaan.

"Optie B is behoorlijk verzwakt door de stellingname van Aruba", meent Cova. Mede daarom pleit hij voor A, want de huidige status ligt immers in het Statuut verankerd. "B betekent onherroepelijk inleveren van autonomie omdat er opnieuw onderhandeld zal moeten worden."

Streven naar de autonome status van Curaçao betekent derhalve eigenlijk genoegen moeten nemen met minder autonomie, aldus de vakbondsleider, tevens voorzitter van de Sitek. Nu er bilateraal wordt overlegd met Nederland en Aruba heeft men inschikken om af te geraken van de onafhankelijkheidsclausule, krijgt ook Curaçao te maken met inboeten. "Want als men meer autonomie wil dan zal Nederland daar ook weer eisen aan verbinden, wat juist weer die autonomie inperkt." Wat er aan de ene kant bijkomt, gaat er aan de andere kant weer af. Cova meent dat derhalve B 'eigenlijk meer naar optie C, aansluiting met Nederland', neigt.

Errol Cova, voorzitter van de vakbondscentrale Kamara Sindikal, weerspreekt gedeputeerde Mendes de Gouveia die gezegd heeft Cova's optie voor A te beschouwen als een ommezwaai van optie B naar A. "Uit al onze stukken en resoluties over dit onderwerp blijkt dat wij immer voor desintegratie van de Nederlandse Antillen hebben gewaarschuwd." De bonden spraken zich in 1986 al uit tegen de status aparte van Aruba, aldus Cova.

Mendes de Gouveia meent dat Cova wel vrolijk in de commissie voor staatkundig overleg wordt afgevaardigd om mee te gaan naar Nederland voor overleg, maar nu opeens met optie A voor de dag komt. De vakbondsvoorzitter meent echter dat hij namens de overlegstructuur deelnam aan de commissie en 'niet namens de overheid'. Dat houdt volgens hem in dat hij niet aan het overheidsstandpunt, 'dus niet aan B is gebonden'.

INGEZONDEN

Project Taxiway Airport

AL VELE JAREN zijn Aruba, Nederland en de EEG bezig met het project Uitbreiding Luchthaven Aruba. Op 20 augustus 1991 heeft Nederland voor het totaalproject een financiering van twintig miljoen toegezegd en slechts onder één voorwaarde: Het luchthavenbedrijf moet een nv worden. Aan die voorwaarde voldoet Aruba momenteel volledig, het privatiseringsproces is immers in volle gang. Een van de eerste onderdelen van het totaal project, die werd aangepakt is het project Apron/Taxiway: Dit houdt in de uitbreiding van de Apron voor het kunnen parkeren van meer vliegtuigen en de aanleg van een speciale baan als taxibaan die parallel loopt aan de landingsbaan.

Reeds vele jaren geleden hebben vorengenoemde drie instanties de noodzaak van dit project ingezien welk van enorm belang is voor de toeristeneconomie van Aruba. In complete overeenstemming met alle drie instanties werd het project voorbereid, aanbesteed en heeft de evaluatie van de inschrijving plaats gehad. Voor eenieder is de financiering al lang rond: de EEG financeert ruim 12 miljoen en Nederland ruim 8 miljoen. Van de zijde van de EEG staan zij helemaal klaar om hun aandeel ter beschikking te stellen.

Waarom is het project dan nog niet in uitvoering? Knelpunt: Nederland is onlangs gekomen met een totaal nieuwe voorwaarde aan zijn aandeel van 6 miljoen. Nederland wil in het aandelenkapitaal van de NV Airport participeren en het recht hebben een commissaris te benoemen. Gelet op de stand van het project is het overvallen van Aruba met deze voorwaarde niet eerlijk. Als contractpartij kun je de ander niet zover met het project laten gaan om dan vlak vóór de gunning eisen te stellen waarop de ander niet meteen kan reageren. Aruba moet de tijd hebben om een dergelijke financieringswijze te beoordelen en de Staten van Aruba moeten zich daarover uitspreken.

Ik geloof namens de gehele bevolking van Aruba te spreken als ik nu een smeekbede richting Nederlandse regering doe, zeggende: Laat aub die nieuwe voorwaarde bij dit project vallen opdat het werk spoedig kan aanvangen. De prijs van de laagste inschrijver (aannemer) is slechts tot 18 november geldig. Gunning na die datum veroorzaakt miljoenen schade.

ALBERT KOCK
Aruba

Illegale verkoop geneesmiddelen

ORANJESTAD — De Inspectie voor Geneesmiddelen krijgt steeds vaker te maken met mensen die geneesmiddelen uit de regio importeren en zowel in de handverkoop van apotheken als in drugstores, supermarkten en andere zaken verkopen.

Veelal gaat het om produkten, die als geneesmiddelen moeten worden aangemerkt, hetzij om hun bestanddelen, hetzij om de medische indicatie of aanprijzing. Dit houdt in, dat deze medicijnen geregistreerd dienen te worden. Registratie van geneesmiddelen kan uitsluitend geschieden door een geneesmiddelen import-vergunninghouder.

Enige namen van de geneesmiddelen zijn Lemisol, Neovariol, Formula Arabe en Nervo-Cerebrina. Volgens de inspecteur kan men beter eerst contact opnemen met de Inspektie voor Geneesmiddelen, alvorens over te gaan tot import en/of verkoop van medicinale produkten, natuurprodukten, homeopathische en fytotherapeutische produkten.

Carlos Herrera overleden in Nederland

ORANJESTAD — Op 63-jarige leeftijd is mr. Carlos Herrera na een langdurig ziekbed in Nederland overleden. Het stoffelijk overschot wordt deze week naar Aruba overgebracht, waar volgende week maandag de begrafenis plaats vindt.

Na het beëindigen van zijn studie aan het St. Thomas college en Peter Stuyvesant College te Curaçao, begon Herrera op Aruba bij de overheid te werken en kreeg een studieopdracht voor Gemeente Administratie. Daarna kreeg hij een studieopdracht om voor jurist te gaan studeren in Nederland. Hij behaalde zijn meestertitel in grote verscheidenheid: in eerste instantie zijn Romeins recht, daarna Nederlands recht, Internationaal recht en tenslotte Privaat recht. Nadat hij vele jaren werkzaam was bij Algemene en Juridische Zaken, ging hij in 1990 met pensioen. Daarna trad hij enige tijd op als juridische adviseur van de FTA, waarvoor hij verschillende zaken won.

AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE
...en van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; ...erdag gesloten.

TELEFOON
...333.
...r speedgevallen na kantoortijd: 21639, ...316 en 24508. Pageboy 127-0379.

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
...815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
...100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
...5.

****

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag ... vrijdag en kunnen iedere dag tussen ...00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag ...r 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag ...erop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

****

NACHTREGELING DOKTOREN
...maandag t/m zaterdag van 18.00-07.00 ...)
...anjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki ...endari, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. ... Dr. Horacio Oduber Hospitaal ...: 74300) of via Alarmcentrum (115).
...Savaneta en San Nicolas: ... Every via Centro Medico San ...(tel.: 48833) of via Alarmcentrum ...15).

****

...'S
...de brug:
...Caya Betico Croes 48 (Oranje...: 21253.
...brug:
...B. v/d Veen Zeppenveldt...tel.: 45712.

****

...BRANDGEVALLEN, ongeval of een of ander ongeluk gelieve ...(tel.: 115) op te bellen.

****

...O MEDICO CARABOBO
...straat 7, tel.: 21777)
... dr. Lili G. Beke-Martinez,

****

...KRUIS ARUBA
...BUREAU
...22, tel.: 24444)
...geopend van 07.30-12.00/13.50- ... uur; maandag te Paradera (tel.: ...) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San ...(45806)/Noord (23425) van 08.00- ...; woensdag: Santa Cruz 28288) ...-11.00 uur; donderdag: Dakota ..., Oranjestad (23168), Savaneta ... en Brazil (48301) van 08.00-11.00

****

...ER? STICHTING CIZKA geeft ... en brengt u in contact met leden ...schapsbegeleiding, verloskun...en kraamzorg bieden. Bel 37887.

****

...TIECENTRUM KONINGIN ...NA FONDS (voor de kan... op Aruba)
... maandag t/m vrijdag van ... uur - J.E. Irausquinplein 3 ... pastorie van Oranjestad).

****

...ANONYMOUS HEL-
... (24 uur per dag).

****

...OTLINE
...? Bel dan 23040/27352 ...30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

...DE
...straat 25, tel.: 32999)
... maandag tot en met vrijdag van ...00 uur voor inlichtingen omtrent ... alcohol/drugsmisbruik.

****

...ACION RESPETA MI
... tegen seksuele misbruik van ...gen)

...ESTY INTERNATIONAL
... tel.: 27908/48124.

****

...RTSEN
... en T.J.M. Wools, tel.: 21720. ...gevallen buiten kantooruren.

****

...ECLUB ARUBA ARIBA
..., Wilhelminastraat 16)
...avond om 19.30 uur speelavond. ...e/informatie tel.: 24953.

****

...RAKOCHI
...rk te Savaneta, achter kleuter... Paso)
... maandag t/m zaterdag van ...30 uur en op zondag van 11.00- ... voor kinderen van 1-13 jaar.

****

...RUBA
...G: 17.56 Sesame Street; 19.00 ...; 19.25 Science & Technology; ...Showbiz Today; 20.00 Telenoticias; ... in Cincinnati; 21.00 CNN ... Hour; 21.30 Mother There's ... of Love; 22.30 CNN World ... Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

...; 15.00 Cartoons; 16.00 The ... Super Globetrotters; 17.47 ... Cities; 17.53 ... y su Trabao; 19.02 ... Showbiz Today; 20.00 ... Blossom; 21.00 Big Valley; ...gnum; 23.12 Hogan's Heroes; ...rts Tonight; 24.00 Sluiting.

****

...SEUM: geopend op elke ... 10.00-12.00 uur en zondag ...12.00 uur in de protestantse

...HISTORIKO ARUBANO: openings...dag t/m vrijdag van 09.00-12.00/ ...00 uur; zaterdag van 09.00-12.00

...U LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSZAKEN (Layex Building, ... 19): iedere werkdag van ...00-16.30 uur (ook mogelijk ... te maken via tel.: 23146 of

Premier reageert na week op overleg in Den Haag

ORANJESTAD — "Ik heb mij de hele week van commentaar onthouden omdat de financiële problemen serieus moeten worden aangepakt," zo liet premier Oduber dit weekeinde als eerste reactie na zijn terugkeer uit Den Haag horen, waar hij met oppositieleider Eman, premier Lubbers en minister Hirsch Ballin het protocol ondertekende.

Vandaag lichten Oduber en Eman voor de Statenleden het protocol toe. De premier verwacht dat de komende week voor Aruba erg belangrijk zal zijn omdat het getekende protocol duidelijk spreekt van een actie op korte termijn door de Arubaanse deelnemers aan het overleg. Het is de bedoeling dat in eigen kring wordt overlegd, met als inzet dat een draagvlak wordt gecreëerd om tot een fundamentele aanpak van de problemen te kunnen komen.

In Nederland werd volgens Oduber gesproken over de situatie op Aruba, waar een pessimisme onder de Arubanen bestaat en de nieuwsmedia over het algemeen erg negatief zijn. "De regering krijgt de schuld van alles wat er op Aruba gebeurt," aldus Oduber, die met nadruk ontkent dat hij en Eman door de Nederlandse politici onder druk werden gezet.

Volgens de premier eisen de omstandigheden dat niet alleen de regeringspartijen maar ook de oppositie moet laten zien dat de financiële problemen middels samenwerking opgelost kunnen worden, waardoor weer een gezonde economie kan ontstaan. Hij herhaalde dat hij niet gelooft in nieuwe verkiezingen. "De inwoners van Aruba zijn ruim een half jaar geleden naar de stembus geweest. Een verkiezing zal de grote problemen waarin Aruba zich bevindt niet oplossen," aldus Oduber. Juist omdat Aruba een wettige regering op basis van 11-10 zetelverhouding heeft, moeten de coalitie- en oppositiepartijen samenwerken.

De geruchten dat hij als premier zal aftreden, die zelfs persbureau Reuter in Caracas bereikten, noemde Oduber 'louter speculaties'. Hij benadrukte dat vertrouwen de belangrijkste rol speelt in de oplossing van de huidige problemen. De politieke partijen op Aruba kunnen weliswaar basisverschillen kennen maar op het gebied van het algemeen belang moeten zij elkaar kunnen vinden.

Late bezorging

ORANJESTAD — In verband met technische problemen op Curaçao vond de bezorging van Amigoe de afgelopen week later plaats dan gewoonlijk. Onze verontschuldigingen daarvoor.

De directie

Poging overval FCCA verijdeld

ORANJESTAD —Zwaar gewapende agenten hebben vrijdag de twee Colombianen G.R.(31) en R.B.(38) gearresteerd omdat zij plannen hadden het FCCA-kantoor op Wajaca te overvallen. De politie was op de hoogte dat de overval zou plaats vinden.

Dank zij de medewerking van verschillende afdelingen slaagde de agenten erin het duo aan te houden. Na verschillende onderzoeken werden de twee mannen, voordat zij de overval konden plegen, aangehouden.

Precies op het gemelde uur kwamen ze in een auto aanrijden en werden door de politie aangehouden.

Benito Danje in Nederland overleden

ORANJESTAD — Op weg naar een familielid is de Arubaan Benito Danje (57) in Den Haag op zijn fiets dodelijk aangereden door een truck. In zorgwekkende toestand werd het slachtoffer naar het ziekenhuis gebracht, waar doktoren de dood constateerde. Ben Danje komt uit Shiribana, waar zijn familie woont, en is al enige jaren in Nederland woonachtig.

SAN NICOLAS — Een bewoner van San Nicolas (59) heeft aangifte gedaan van diefstal van zijn blauwe auto, die in de Lagoweg weggenomen werd. Een uur later vond een politiepatrouille de auto achter de Pepsicola Plant. Vermoedelijk werd een valse sleutel gebruikt.

ADN bereid om uit coalitie te stappen

ORANJESTAD — In een brief aan de leiders van de MEP en AVP schrijft ADN-leider Charro Kelly dat zijn partij bereid is uit het kabinet Oduber te stappen en plaats te maken voor een AVP/MEP regering. Algemeen MEP-secretaris Fredys Refunjol heeft verklaard dat de MEP-partijraad geheel achter het beleid van Oduber staat. Refunjol ontkende de berichten dat de premier verzocht zou zijn af te treden en dat hij premier zou worden.

Hoewel er een coalitieafspraak bestaat, gesteund door een democratische meerderheid in de Staten, haalt Kelly het in Den Haag getekende protocol aan. Er bestaat geen crisis in de regering noch een conflict tussen de coalitiepartners. De ADN heeft er echter geen bezwaar tegen dat de MEP en AVP een regering vormen, die het huidige signatuur of een andere zal dragen. Het ligt aan de AVP en MEP of zij erin slagen een regering te vormen.

"De ADN zal in de oppositie gaan met hetzelfde doel en toewijding, dat zij voerde en in de toekomst zal blijven voeren in het algemeen belang van Aruba," aldus Kelly. Een afschrift van de brief werd aan PPA-leider Benny Nisbet en de nieuwsmedia gezonden.

Refunjol verklaarde vrijdag dat Oduber zijn premierschap noch leiderschap, waarvoor hij door 900 wijkleiders met algemene stemmen voor vier jaar is gekozen, ter beschikking van de partijraad heeft gesteld. Tot op heden blijven alle MEP-leden Oduber in zijn beleid steunen. De geruchten over zijn aftreden zijn ongegrond. Alleen een extra partijcongres kan hierover beslissen. Volgens de statuten vindt de verkiezing van een nieuwe leider op 23 juni 1995 plaats. Ofschoon de leidende figuren van de gele partij zich reeds achter het protocol hebben geschaard, hebben de wijkleiders het afgelopen weekeinde de gelegenheid gekregen zich hierover uit te spreken.

Verwacht wordt dat de PPA eveneens met een reactie zal komen. Het is wel opvallend dat minister Nisbet de afgelopen week bijzonder actief is en vrijwel iedere avond op TeleAruba verschijnt om zijn beleid toe te lichten en de nodige aanvallen op de AVP te doen.

Marconistraat veranderd in 'Caya Gilberto Toppenberg'

ORANJESTAD — Met ingang van aanstaande maandag, zijn geboortedag, gaat de Marconistraat in Companashi de naam 'Caya Gilberto Toppenberg' heten. Hierdoor wil men eer bewijzen aan een persoon uit deze wijk, die niet alleen veel voor Companashi gedaan heeft maar voor de gehele Arubaanse gemeenschap. Maandagmiddag vijf uur zal zijn echtgenote weduwe Petra Toppenberg-Soliana het nieuwe straatnaambord aanbrengen.

Na een verzoek van ex-gedeputeerde Delwyn Gomez besloot de Arubaanse regering dit verzoek te honoreren en de naam van de Marconistraat, waarin de woning van de op 78-jarige leeftijd overleden Betto Toppenberg staat, te veranderen met zijn naam.

Betto werd op 1 november 1911 geboren, was jarenlang vertegenwoordiger van de Landsloterij op Aruba en zeer actief in het sociale leven, in het bijzonder de katholieke gemeenschap. Hij werd voor zijn verdiensten zowel koninklijk als pauselijk onderscheiden. Jarenlang was hij actief in het jeugdwerk La Salle en adviseur van veel Arubaanse en Antilliaanse dansgroepen. Hij gold in zijn tijd als een voortreffelijk danser.

Aan het parochiewerk, zoals de Sint Fransiscusparochie, verleende hij alle medewerking. Betto was oprichter en eerste voorzitter van het Maria Legioen, vanaf oprichting lid van de Stichting Asistencia Social en was praktisch zijn hele leven collectant in Oranjestad, welke taak na zijn dood door zijn kinderen werd overgenomen.

Als vader van een groot gezin, dat het niet breed had, wist hij te samen met zijn echtgenote al zijn kinderen tot gerespecteerde en gewaardeerde burgers groot te brengen. Zijn zoon Ronny werd bij de recente verkiezingen slachtoffer van een dodelijke mishandeling.

Vanavond extra optreden ter afsluiting derde dansfestival

ORANJESTAD — Het laatste weekeinde van het derde Internationale Dans Festival startte vrijdagavond met 'Gus Giordano Jazz Dance Chicago', een van de bekendste jazzgroepen ter wereld, die in dezelfde wereldklasse thuis hoort als het 'Limon Dance Company'. Het festival werd vanavond afgesloten met een extra presentatie van het 'Conhunto Folclórico Nacional de Cuba'. Doordat de twee geplande optredens van deze groep waren uitverkocht, voegden de organisatoren er een derde optreden, vanavond om 20 uur, aan toe.

De 28 leden van de Cubaanse folkloristische groep zorgden het afgelopen weekeinde voor een groots en bont spektakel, gecombineerd met Cubaanse dans, muziek en zang. Dit beroemde en veelgevraagde gezelschap is over de hele wereld bekend door zijn folkloristische dans en muziek. Door deelname van dit gezelschap was de Caribische regio tijdens het dansfestival op Aruba groots vertegenwoordigd.

Op de eerste avond werd de Cubaanse folklore gebracht, dat beïnvloed is door de Afrikaanse cultuur. Zowel de muziek als de bewegingen vormden een geheel van riten, met veel trommelgeroffel, verschillende onbegrijpelijke kreten en dolle bewegingen. De eerste dans 'Orichas', een hulde aan het vrouwelijk schoon, werd geopend door de danseressen, die groten manden op hun hoofden droegen, gevolgd door de mannen, die als strijders gekleed gingen en al dansend met grote kapmessen zwaaiden. De dansen werden afgewisseld met zang door Teresa Polleda die 'Amor de la Mulata' bracht. Ze werd op gitaarmuziek begeleid.

Het laatste stuk 'Currerias' voor de pauze begon met een Franse tumba, qua muziek verwant aan de Arubaanse tumba, en ging aan het eind over in een oude rumba. In dit stuk was het dansgezelschap verdeeld in twee groepen, die met zang en dans elkaar uitdaagden en het tegen elkaar opnamen. Ze dansten met grote stinkende havanen, waarmee ze elkaar vol rook bliezen.

Na de pauze volgde het slotstuk 'Congos Reales', een schouwspel dat zich afspeelt tijdens de feestelijke ceremonies in de tijdperk van Afrikaanse 'Cabildos' in het koloniale Cuba. Een van de voornaamste was de 'Congos Reales' uit de hoofdstad van het oude koninkrijk Manicongo. In Cuba worden de culturele tradities nog steeds in ere gehouden, terwijl de Cubaanse dans en muziek daardoor sterk beïnvloed is, in onder meer de contradanza, habanera, danzon, mambo en rumba.

Een 'Cabildo' was in die tijd voor de Afrikanen in Cuba de voornaamste sociale instelling, waar mannen en vrouwen van dezelfde ethische afkomst onder werden gebracht. Elke 'Cabildo' had haar koningen, penningmeesters en recruten, die gekozen werden onder de oude notabelen van elke Afrikaanse 'natie', die gevangen was genomen. Naast de economische hulp die de leden elkaar gaven, vierden ze hun traditionele feesten met muziek en dansen uit hun land van afkomst. Het Afrikaanse ritme was in de dansen te herkennen aan een maalstroom van bewegingen, die op trommelmuziek werden gemaakt. De koningin maakte haar intrede vanuit de zaal waarna de vlaggedans en andere ceremonies volgden.

Het tweede programma 'Cubanismos' was meer de folklore onder Spaanse invloed en is meer verwant aan de Arubaanse folklore. Het openingsnummer 'Bailes Guajiros' weergaf een feest onder de Cubaanse boeren vol kokette bewegingen. Hierop volgde 'Guarachas', gezang met picareske inhoud over zeden en gewoontes. De 'guaracha' is van afro-hispanische oorsprong en is iets typisch van het Cubaanse volk.

Als laatste stuk voor de pauze werden verschillende soorten rumba's gedanst als hulde aan de strijd om de vrijheid van velen die in de Spaanse koloniale tijd in gevangenschap leefden. Het begon met langzame bewegingen om te eindigen met sensuele ritmische bewegingen. Deze dans werd door het publiek met een staande ovatie beloond. Na de pauze volgden rituele dansen met de verschillende goden en godinnen uit het Cubaanse volks-geloof, een danza en 'Sones', zang en muziek vol ritme. Hiervan is de bekende salsa-muziek afgeleid.

De avond werd afgesloten met 'Comparsa La Jardinera'; een carnavalachtige dans, die vooral op Sacramentsdag en Drie Koningen wordt gebruikt. De groep vormde een bloemenstoet, die op het eind door de hele zaal trok. Een mooie afsluiting van het festival. De groep brengt naast de dansen ook hun eigen muziek, ondersteund door zang. Hierbij gebruiken de dansers grote twijgen of stokken om een bepaald ritme te produceren.

GIORDANO

De groep van Gus Giordano is op het moment enorm populair in de Verenigde Staten en is een van de besten in jazz-ballet. Giordano is de oprichter, tevens directeur van deze groep, als ook van het 'Jazz Dance World Congress' dat in verschillende landen wordt gehouden. Hij heeft talrijke prijzen en titels, waaronder een Emmy Award, met zijn choreografieën verworven en heeft vele films over de jazzdans gemaakt.

Als waardering voor zijn culturele bijdrage, werd 25 april 1985 in de staat Illinios als de 'Gus Gordiano Day' uitgeroepen. Verder schreef hij 'Anthology of Jazz Dance' een mijlpaal in de serieuze ontwikkeling van jazz-dans. Op Aruba gaf Giordano een lezing over de allerlaatste ontwikkelingen op wereldniveau in de jazz.

Het gezelschap, onder de artistieke leiding van Gordiano's dochter Nan, bestaat uit acht jonge uitstekende dansers. Zij staan bekend om hun dynamische, expressieve, emotionele en zeer moderne dansstijl. Ze gebruiken vele nieuwe danspassen in hun presentaties.

Het openingsnummer 'Gang Hep' van Gus Gordiano bracht het hele gezelschap op het toneel en maakte het publiek meteen enthousiast. In een dynamische, expressieve stijl werd een soort bende-leven vertolkt. Hierna volgden een solo 'Little Earthquakes', voortreffelijk gedanst door Joseph Mann, die de verschillende emoties van het leven door zijn zeer expressieve dansstijl aan het publiek liet voelen. Mann verzorgde ook de choreografie van het stuk dat dit jaar in première ging. Tot slot voor de pauze lieten de vier danseressen van de groep hedendaagse jazz zien in 'Ten Cents a Dance'.

Na de pauze werden de verschillende perikelen van tienerliefde gebracht in 'Weewis', gevolgd door 'The Hard Way', een wereldpremière, waarbij Liz Nelson en Dina Pizzi op een magistrale manier jazz met tap-dans combineerden. Het slotstuk 'Chain of Rocks', verschillende soorten jazz, werd met luid gejuich door het publiek begroet. Vooral het stukje van latin-jazz viel erg in de smaak. Het geklap en gejuich van het publiek werd beloond met een toegift.

Poging overval FCCA verijdeld

ORANJESTAD — Omstreeks kwart over drie arresteerde de politie twee Colombianen, G.R.(31) en R.B.(38), die plannen hadden het FCCA-kantoor op Wajaca te overvallen. De politie was op de hoogte dat de overval zou plaats vinden.

Dankzij de medewerking van verschillende afdelingen slaagde de politie erin het duo aan te houden. Na verschillende onderzoeken werd het duo voordat zij de overval konden plegen, aangehouden.

Precies op het gemelde uur kwam het tweetal in een auto aanrijden en werd door de zwaar gewapende politie aangehouden. Nadat het duo geboeid werd, doorzochten agenten de auto waarin zij kousen, wapens en twee gram cocaïne vonden. Voorts werd kleding gevonden, waaruit bleek dat de overvallers zich na de overval wilden verkleden. Uit een en ander bleek dat de overval goed voorbereid was.

Coro Cristal naar Bonaire

ORANJESTAD — Zangkoor 'Coro Cristal' uit Paradera is naar Bonaire vertrokken. Het koor bestaat uit 26 kinderen van 6 tot 14 jaar en staat onder leiding van de dames Filomena en Gloria Croes. Samen met het koor vertrokken ook de musici Mike Thode, Janchi Werleman en Jules van Bochoven. Coro Cristal zingt op zaterdag 30 oktober om 19 uur in de kerk van Kralendijk en op 31 oktober om 9 uur in de kerk van Antriol.

PORT
AGENDA

ITRO DEPORTIVO KORSOU
nbad:
van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; ag- en donderdagmorgen gesloten.

NA BENNIE LEITO
iverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
voor publiek-zwemmen (toegang kinn t/m 14 jaar één gulden en volwasn twee gulden): vrijdag van 20.00-0 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur ondag van 12.00-17.00 uur.

ITRO DI BARRIO JANWE
imen:
donderdag van 15.00-18.00 uur les en -training voor de jeugd vanaf tot achttien jaar en van 19.30-23.00 voor geïnteresseerden vanaf zestien

aakvereniging Janwé:
zaterdag van 09.00-12.00 uur akles en -training voor de jeugd vanaf n tot 23 jaar.

ST & BURGH
iaakvereniging Curaçao)
re maandagavond om 20.00 uur geleheid tot schaken.

MAANDAG

WLING
raçao Bowling Club)
0 uur *beginner's mixed league*;
0 uur *doubles* - Curaçao Bowling Club.

ETIEK
açaosche Atletiek Bond)
0-20.30 uur gelegenheid tot inschrijvoor de 7,0-km *cross country* bij ey Linzey, Totolicaweg 7.

JARTEN
0, 21.00 en 22.00 uur *Monday Night Mayor League* Caribe Billiard Club, eweg 117.

CAB houdt cross county

WILLEMSTAD — De uraçaose Atletiek ond (CAB) houdt op 7 ovember te Boca abla een cross county. it is het laatste evenenent van CAB voor dit eizoen. Het startpunt s op Boca Tabla en indpunt is vastgesteld p het voetbalveld van Vatamula.

De wedstrijdleiding eeft om klokslag 07.00 et startsignaal. De af te eggen afstand is zeven ilometer en sporters anaf veertien jaar mogen an de cross county-loop eelnemen.

Geïnteresseerden unnen dagelijks tussen 7.30 en 20.30 uur zich nschrijven bij Aubrey inzey. Het CAB-estuurlid is telefonisch e bereiken op 377362. De aatste inschrijvingsdag is p zaterdag 6 november m 19.30 uur. Het inschrijfeld is vastgesteld op 1,50 ulden voor CAB-leden en ,50 gulden voor nieteden.

BOKSEN / KOPENAGEN — De Deense okser Johnny Bredahl is ereldkampioen van de BO gebleven in het zwaarlieggewicht. Hij versloeg rijdag zijn Portoricaanse uitager Eduardo Nazario. Die erd in de vierde ronde gediswalificeerd.

Anatoli Karpov FIDE-kampioen

JAKARTA — Anatoli Karpov is wereldkampioen schaken. De 42-jarige Rus speelde maandag in Jakarta met zwart de 21ste partij voor de FIDE-tweekamp tegen Jan Timman al na negentien zetten remise en nam daardoor een beslissende voorsprong van 12½ - 8½. Karpov won zes partijen, verloor er twee en speelde dertien keer remise.

Anatoli Karpov was wereldkampioen van 1975 tot 1985, toen hij de titel moest afstaan aan Gari Kasparov, die regeerde totdat hij zich in februari dit jaar met zijn Britse uitdager Nigel Short van de wereldschaakbond afscheidde en de Professional Chess Association (PCA) oprichtte.

UITSLAGEN

In de 21ste partij van de FIDE-match tussen Jan Timman (wit) en Karpov (zwart) werden de volgende zetten gedaan:
1. d2-d4, Pg8-f6; 2. c2-c4, e7-e6; 3. Pb1-c3, Lf8-b4; 4. Dd1-c2, 0-0; 5. a2-a3, Lb4xc3+; 6. Dc2xc3, b7-b6; 7. Pg1-f3, Lc8-b7; 8. e2-e3, d7-d6; 9. b2-b3, Pb8-d7; 10. Lc1-b2, Dd8-e7; 11. Lf1-e2, c7-c5; 12. 0-0, Ta8-c8; 13. Ta1-c1, d6-d5; 14. d4xc5, Pd7xc5; 15. Dc3-e5, Tf8-d8; 16. Pf3-d4, De7-f8; 17. f2-f3, d5xc4; 18. Le2xc4, Lb7-d5; 19. Lc4xd5 en remise.

■ *CHICAGO — De Marathon van Chicago werd door de Braziliaanse loper Laurenio dos Santos (zie foto) gewonnen. De winnaar trotseerde sneeuw en de koude temperatuur in Chicago.*

PSV wijst Fritz Korbach en Cambuur moeiteloos terug

LEEUWARDEN — Fritz Korbach blijft geloven in Cambuur. De plotseling opgeroepen trainer verloor zondag ook zijn tweede wedstrijd. Na Ajax (0-3) was PSV in de hoofdstad van Friesland te sterk, 1-3. Korbach raakte niet in paniek. "Pas als we uit de laatste wedstrijd drie punten moeten halen geef ik het op." Toch heeft de optimistische oefenmeester niet veel tijd meer. Cambuur heeft tot nu toe, onder de ontslagen De Jong, twee punten gehaald.

Met Fritz Korbach werd Cambuur vervolgens weggespeeld door Ajax. Tegen PSV deden de Friezen een paar dagen later desondanks redelijk mee. Alleen op de beslissende momenten was de ploeg uit Eindhoven wat adequater. "Ons uitgangspunt was een beetje mee te blijven voetballen", zei Korbach naderhand.

Hij vond dat de opzet redelijk was geslaagd. Tegen PSV kan iedereen aardig meespelen. De Brabanders kwamen ook in Leeuwarden niet tot opzienbarende prestaties. Ze wonnen waarschijnlijk alleen maar omdat ze in de beginfase twee doelpunten toegeworpen kregen.

PSV stelt momenteel weinig voor. Trainer De Mos zal de laatste zijn het te ontkennen. De overwinning bij Cambuur, vier dagen na het verlies op eigen veld van Vitesse, vond hij daarom van groot belang. "We blijven meedoen", verklaarde hij. Voor de goede orde: hij bedoelde meedoen in de strijd om de vierde plaats. De doelstelling van PSV dit seizoen is het afdwingen van kwalificatie voor Europees voetbal. Meer niet.

Cambuur daarentegen hoopt alleen maar in de eredivisie te blijven. Waarschijnlijk wordt dat moeilijk. De volgende wedstrijd, Utrecht uit, zal waarschijnlijk van cruciaal belang zijn. Het probleem van Cambuur is ondermeer dat de ploeg nauwelijks ritme heeft. Mrkela, de debutant tegen PSV, kwam na zijn avontuur bij Besiktas al een half jaar niet meer in actie. De andere spits, Meijer, heeft na zijn mislukte trip na Japan ook pas een paar duels gespeeld. Ook Konterman en Uhlenbeek kwamen om uiteenlopende redenen lange tijd niet in actie.

Tegen PSV leek dat desondanks aanvankelijk niet zo'n probleem te zijn. Totdat doelman Grim, normaal een degelijke sluitpost, na 17 minuten in de fout ging. De oud-Ajacied liet een vrije trap van Kieft onnodig los, Playfair was ter plekke om ervan te profiteren. Toen Numan twee minuten later het tweede doelpunt voor de Eindhovense ploeg maakte leek alles beslist.

Toch kwam Cambuur nog even terug. Van Breukelen maakte bij het loslaten van een schot van Konterman een identieke fout als Grim en Meijer kon simpel intikken. Dezelfde speler kreeg kort na de rust een riante kans op de gelijkmaker. In vrije positie aarzelde de voormalige Groninger echter te lang, waardoor voorstopper Van der Gaag kon ingrijpen. Zo ontsnapte PSV.

Van Ankeren maakte vervolgens in de 71ste minuut aan alle onzekerheid een einde. De gewezen Zwollenaar was op dat moment net in het veld. In de 62ste minuut werd hij opgeroepen als vervanger van Kieft, die in Eindhoven ook niet meer zeker is van een plaats in de basis. "Onze selectie bestaat uit gelijkwaardige spelers", zei De Mos. Van Breukelen, Koeman en Numan noemde hij vaste waarden. Voor de rest is de vorm van de dag beslissend.

Ruud Gullit neemt zoete wraak op AC Milan: 3-2

GENUA — AC Milan is weer terug bij de "gewone" clubs in de Serie A. Na bijna twee jaar onafgebroken op de eerste plaats te hebben gestaan werd de club van de schatrijke Silvio Berlusconi van zijn hoge voetstuk geschoten en v··rerekend door zijn bek··uste oudwerknemer. Ruud Gullit kreeg zijn sportieve wraak, zoeter dan hij durfde te dromen. Hij maakte 3-2 met zijn zevende doelpunt dit seizoen.

Ruud Gullit bewees, voor de zoveelste keer al dit seizoen en nu duidelijker dan ooit, dat de kritikasters in Nederland en Italië hem te vroeg hebben afgeschreven. De 'Zwarte Tulp' bloeide op bij Sampdoria en bracht AC Milan zondag hoogstpersoonlijk de eerste nederlaag van de competitie toe: 3-2. De 31-jarige Nederlander van Surinaamse afkomst inspireerde niet alleen, maar nam ook nog de winnende treffer voor zijn rekening.

Door de winst kwam Sampdoria aan de leiding met Juventus, dat in Turijn ten koste van Genoa optimaal profiteerde van het werk van Gullit in Genua. Juventus dicteerde, het team van Van 't Schip en Vink, van wie nog zelden wordt vernomen, schreef het lesje op: 4-0. Roberto Baggio scoorde driemaal, een keer vanaf de strafschopstip. De trefzekere middenvelder werd topscorer met acht doelpunten. Moller maakte de andere treffer en kwam op zeven.

Het kon de aandacht van de echte topper Sampdoria -Milan niet afleiden. Aanvankelijk wees niets erop dat de ploeg van Capello voor het eerst sinds 19 mei 1991 (Bari) in een uitwedstrijd zou gaan verliezen. Door Albertini en Laudrup kwam de landskampioen binnen een half uur op een geruststellende voorsprong van 2-0. Dat bleef het nog bijna eens zo lang.

Net toen de toeschouwers mokkend overwogen de Milanese hegemonie dan maar te accepteren, kwam de onverwachte explosie. Gullit had in de rust gepleit voor een 'Engelse' aanpak: vroeg storen, lange ballen naar de doelmond. Hij stelde Katanec in staat met het hoofd voor 1-2 te zorgen. Aanvoerder Mancini maakte 2-2 uit een strafschop nadat hij zelf was neergelegd. De voormalige captain van Oranje zorgde twaalf minuten voor tijd voor het winnende doelpunt. Hij schoot de bal diagonaal in de hoek van de ongelukkige debutant Ielpo, de vervanger van de geschorste doelman Rossi.

Capello, die geen beroep kon doen op de geblesseerde Papin, was laaiend. Hij gaf scheidsrechter Nicchi de schuld. "Alle doelpunten van Sampdoria waren discutabel. De eerste leek buitenspel, die penalty was helemaal een lachertje en voorafgaande aan Gullits treffer werd hands gemaakt."

Ajax krikt zelfvertrouwen op met ruime winst op NAC: 5-0

BREDA — Fluitend heeft Ajax het 'avondje NAC' overleefd. Nu de hel van Istanboel nog. Drie dagen voor de Europese return tegen Besiktas vijzelde de Nederlandse bekerhouder het zelfvertrouwen flink op. Zonder veel energie te verspillen, werd zaterdagavond in Breda de voorlopig grootste zege van het seizoen behaald: 5-0. Met twee lepe treffers was de Finse topschutter Litmanen opnieuw de gangmaker van het Amsterdamse feestje.

International Overmars ontpopte zich ook met een doelpunt en twee beslissende voorzetten als een kwelgeest voor de lekke verdediging van de kansloze thuisploeg. Ajax kreeg nog minder tegenstand dan in de midweekse uitwedstrijd tegen Cambuur (0-3).

De fanatieke aanhang van NAC, onbetwist de meest luidruchtige in Nederland, had dagenlang naar het hoge bezoek toegeleefd. Om de paar duizend kaarten in de losse verkoop werd letterlijk gevochten. Op de zwarte markt herleefden oude en gouden tijden. De monsterzege in de laatste thuiswedstrijd tegen Heerenveen (6-0) had 'gans' Breda in de ban gebracht van een stunt tegen Ajax. Sinds oktober 1972 (2-0, doelpunten van Addy Brouwers) had NAC voor eigen publiek niet meer gewonnen van de Amsterdamse topclub.

De hongerige fans kwamen opnieuw bedrogen uit. Geen moment kon de 'Parel van het zuiden' de hoog gespannen verwachtingen waarmaken. Vrijwel alle spelers stonden krom van de stress. De benen wilden niet. Aan alle kanten werden de bibberende Brabanders voorbij gelopen. Balbezit duurde vaak nog geen tien seconden.

De rustgevende inbreng van de geschorste routinier Lokhoff werd zeer gemist. Remie en Koumans, na de rust gewisseld voor Smit, waren allerminst topfit, maar moesten opdraven wegens personeelsgebrek. Zeven minuten voor de rust kreeg doelman Van der Sar het enige moeilijke schot, van Brusselers, te verwerken. Voor de rest verrichtte de lange sluitpost louter loopoefeningen om warm te blijven. Het gevreesde spitsenduo Lammers/Van Hooijdonk had niets in te brengen.

Trainer Ron Spelbos, die halverwege de jaren tachtig als centrale verdediger bij Ajax speelde, weigerde zijn ploeg na de uiterst zwakke vertoning af te vallen. "We hebben gedaan wat binnen ons vermogen lag", sprak de oud-prof gelaten. "We hebben gekozen voor onze eigen manier van spelen, maar die schoot duidelijk te kort. Ajax speelde zeer geconcentreerd. Mede daardoor hadden we het heel moeilijk."

Met aanvoerder Blind opnieuw als sterke libero had Ajax aan de Beatrixstraat vrij spel. De titelkandidaat leefde zich in de vijfde wedstrijd binnen twee weken heerlijk uit. De vloeiende combinaties volgden elkaar in hoog tempo op. Gezien het grote overwicht dwong Ajax in de eerste helft te weinig uitgespeelde kansen af. "Dat is het enige verwijt dat ik mijn ploeg kan maken", liet trainer Louis van Gaal weten.

In de zevende minuut haalde Litmanen veel spanning uit de wedstrijd. De beweeglijke Fin ram met rechts aan, draaide om zijn as en tikte links in, 0-1. Met name Pettersson, de vervanger van de opnieuw geblesseerde centrumspits Ronald de Boer, verzuimde daarna de marge te verdubbelen. De strijdbare Zweed revancheerde zich in de tweede helft. Na een demarrage van Overmars, die de trage Wilnis een pijnlijke avond bezorgde, maakte Pettersson zijn eerste competitietreffer. De oud-internationaal kreeg bij zijn trefzekere actie een schop op de enkel van Brood en moest zich in de vijftigste minuut laten vervangen door Alflen.

De getergde invaller, die opnieuw Seedorf als linker middenvelder voorrang moest verlenen, koelde zijn woede over zijn opeenvolgende reservebeurt snel. Met een fraai lobje had Alflen na een uur voor de eerste keer dit seizoen succes, 0-3. Binnen tien minuten bouwden Litmanen (diagonale kopbal) en Overmars (explosieve solo) de voorsprong verder uit. Een grotere afgang bleef het moedeloze NAC in de slotfase bespaard. Ajax miste nog een aantal uitgelezen kansen.

Arbiter Van Vliet helpt mee
Feyenoord scoort vier keer tegen Maastrichtse elf

ROTTERDAM — Drie dagen voor de Europese slag tegen FC Porto was een meevaller van harte welkom bij Feyenoord. Scheidsrechter Van Vliet voelde dat min of meer aan. Hij schonk een strafschop aan de kampioen, die in het laatste kwartier uitliep naar 4-0 tegen MVV. Dat was de hoogste thuiszege van het seizoen, na vijf keer 1-0 of 2-0. De ongeslagen reeks in deze jaargang beslaat nu twaalf duels, ruim eenderde van de competitie.

Veertig minuten was weinig gebeurd voor de doelen. Toen greep Jef van Vliet in. Zelfs Feyenoord-supporters reageerden verbijsterd toen de 44-jarige arbiter uit Sprundel een strafschop gaf aan de thuisclub. Roelofsen maakte een bewuste overtreding op de doorgebroken Taument. Het gebeurde zeker een meter buiten het strafschopgebied, hoewel Taument daarbinnen viel.

Van Vliet echter wees meteen naar de stip en bleef bij die beslissing na ruggespraak met grensrechter Sousia. In strijd met de regels verzuimde hij bovendien Roelofsen een gele of misschien wel rode kaart te geven. Vergoossen: "Ik hoorde die scheidsrechter alleen maar roepen dat de overtreding op de lijn was gemaakt. Ik wist niet dat de lijnen in de Kuip een meter breed waren."

Na afloop was Vergoossen reëel. Ook zonder die strafschop had Feyenoord wel gewonnen, want de kampioen speelde na rust vrij goed, met aanvalsspel dat woensdag nodig is om de defensie van Porto te ontrafelen. "Of het nou in de 40ste of 50ste minuut is, dat doelpunt was toch wel een keer gevallen." In zijn analyse merkte hij op dat van MVV in balbezit weinig dreiging uitging.

Een heel verschil met vorig jaar, toen de club uit Maastricht de verrassing van de eredivisie was en tot de laatste speeldag meedeed voor Europees voetbal. Nu loert degradatiegevaar. "Tussen de strafschopgebieden is ons voetbal niet minder dan vorig jaar. Verder wel." Topschutter Meijer verdween naar PSV, Scheepers is geblesseerd.

Feyenoord was de laatste twee seizoenen verslagen in de Kuip door MVV. Met 1-0 en 4-3. Op weg naar misschien wel een nieuwe titel merkte trainer Meijer op dat Feyenoord zondag dus pure winst behaalde. Terwijl Feyenoord beducht bleef voor een bevlieging van Lanckohr, Visser of Hofman, was het overwicht na rust groot. Blinker was uitblinker. Hij passeerde Joordens telkens. De rechtsachter viel na de warming up in voor Linders, die een bal tegen zijn hoofd kreeg en met hersenschudding naar het ziekenhuis werd afgevoerd.

Van Gobbel, terug van een schorsing, scoorde een kwartier voor tijd 2-0, nadat hij overeind bleef in een luchtduel met doelman Van Grinsven. Hij hief zijn been dermate hoog, dat het doelpunt bij veel scheidsrechters niet geteld zou hebben.

Solomon, Berenos en Gonet ongenaakbaar

[illegible] nieuwe zwemrecords op tweede [illegible] van CZB Open Zwemwedstrijden

[illegible]ILLEMSTAD — Tessa [illegible]omon, Camillo [illegible]enos en Rajiv Gonet [illegible]en goed voor in totaal [illegible] nieuwe records tij[illegible]s de tweede Open [illegible]wedstrijden van de [illegible] Zwembond [illegible]B). Solomon en [illegible]enos vestigden elk [illegible]e nieuwe zwemtijden, [illegible]ijl Gonet het vijfde [illegible] voor zijn rekening [illegible]. De wedstrijden [illegible]den afgelopen [illegible]erdag plaats in het [illegible]K-zwembad te Brie[illegible]gat.

[illegible]e Curaçaose Zwembond [illegible]t een van de meest [illegible]eve sportbonden op [illegible]açao. Afgelopen zaterdag [illegible]niseerde de Commissie [illegible]strijdzwemmen de [illegible] editie van de Open [illegible]wedstrijden in het [illegible]mbad van het Sentro [illegible]ortivo Korsou. Tijdens die [illegible]petities sneuvelden maar [illegible]t vijf records.

[illegible] Solomon zwom name[illegible] twee oude nationale [illegible]ords aan diggelen. [illegible]illo Berenos vestigde [illegible]e nieuwe leeftijdsrecords [illegible] Rajiv Gonet tikte op tijd [illegible]uur voor één leeftijdsre[illegible].

[illegible]e ochtendsessie gaf de [illegible] van tien jaar en jonger [illegible] gelegenheid om de [illegible]chten te meten op de [illegible]erdelen 200 meter wis[illegible]slag, 100 meter vrije slag [illegible]50 meter vlinder-, rug-, [illegible] en vrije slag.

[illegible]p het eerste onderdeel [illegible]elde de strijd zich af [illegible]en Soa Berenos (Sithoc) [illegible] Kimberley Schoop [illegible]arks). Berenos finishte [illegible] seconde sneller dan [illegible]oop met twee minuten en [illegible]46 seconden (2.56,46 tegen [illegible],74). Het record staat op [illegible]. Bij de jongens [illegible] Ralph Jantji (Buladó) [illegible] overwinning op [illegible] Miguel (Sharks) met [illegible] tijd van 2.47,20. Jantji [illegible] ook op de 100 meter [illegible] de overwinning [illegible] een mooie tijd [illegible] 1.[illegible]85.

[illegible]ij de andere zwemmers [illegible] de namiddag met [illegible]uitgekeken naar de [illegible] op de 50 meter [illegible]oolslag tussen Sheldon de [illegible] (Buladó) en Douglas [illegible] (Sithoc). Aan de finish viel de overwinning toe aan de nets iets gunstiger uitkomende De Lanoi, 32,01 seconden tegen 32,25 voor Cachemir.

De 200 meter vlinderslag liet vier banen lang een strijd zien tussen Sammy Chong van Buladó en Garrick Stomp van Sithoc. Op de laatste baan kwam Camillo Berenos (Sithoc) hevig opzetten en finishte vlak achter deze concurrenten. Met zijn tijd van 2.30,29 verbeterde hij met meer dan drie seconden het vorig jaar door Sammy Chong gezwommen leeftijdsrecord op die afstand.

Op de 200 meter wisselslag streden Tessa Solomon en Miriam Hooijer, beiden van Sithoc, om de overwinning. Drieënhalve baan lang leek de overwinning naar Hooijer te gaan, maar op de laatste 25 meter ging Solomon haar voorbij en eindigde in een nieuwe nationale recordtijd van 2.36,76. Het record dat Hooijer in 1992 op 2.37,02 gesteld had, verdween hiermee uit de boeken. Miriam Hooijer zelf zwom 2.37,72.

De 200 m. schoolslag bij de heren was een aangelegenheid van Vladimir Römer (Sithoc), die de snelste inschrijftijd had, Douglas Cachemir, Sheldon de Lanoi en Camillo Berenos. Cachemir nam de leiding, maar na 150 meter nam Berenos definitief over en finishte in een nieuw leeftijdsrecord van 2.39,34. Het oude record stond sinds 87 op naam van Amadu Juliana met 2.46,57. Beneros verbeterde daarmee ook het Nederlandse leeftijdsrecord (BJP), dat op naam van Stan Steegeling stond.

Het slot van de sessie bracht nog een verrassing met een nationaal record op de 800 meter vrije slag voor Tessa Solomon. Haar tijd was 9.54,47 en doorbrak hiermee als eerste zwemster op de Antillen de tien minuten-grens. Het record stond sinds begin van dit jaar op naam van Caroline Teeuwen — die jammer genoeg niet aanwezig was om haar titel te verdedigen — met 10.00,26.

Tijdens de middagsessie kwam ook de topselectie van de groep tien jaar en jonger uit op de 400 meter vrije slag, de 50 meter vrij en 50 meter schoolslag. De 400 vrij bracht opnieuw overwinningen voor Soa Berenos bij de meisjes en Ralph Jantji bij de jongens met respectievelijk 5.21.53 en 5.06.22.

Op de 50 meter schoolslag won Igmar Riley (Buladó) bij de negen- en bij de tienjarigen met 39,66 seconden van Ralph die 40.08 ging. De achtjarige Rajiv Gonet (Buladó) wist het negen jaar oude leeftijdsrecord in de leeftijdsgroep acht jaar en jonger, dat met 43.64 op naam van Vladimir Römer stond, te breken. Hij zwom 43,47 seconden. Op de 50 meter vrij waren het Patty Flemming en Dave Pinedoe, beiden van Buladó die als eerste aantikten met respectievelijk 33,93 en 34,33.

Op 12, 13 en 14 november worden in het zwembad van Sentro Deportivo Kòrsou de nationale junioren- en seniorenkampioenschappen gezwommen. Alle Olympische nummers staan hier op het programma. De Zwembond doet een dringend beroep op al haar *officials* om aanwezig te zijn bij deze belangrijke kampioenschappen.

■ *SYDNEY — Diego Armando Maradona debuteerde zondag opnieuw in de voetbalselectie van Argentinië. Hij was dan ook mede verantwoordelijk voor het eerste doelpunt van de wedstrijd. Van de rechtervleugel tekende hij voor een pass voor het doel, waardoor Balbo kon scoren. Op de foto feliciteert Maradona (rechts) Robbie Slater van Australië met het 1-1 gelijkspel.*

[illegible]thoc wint tweede partij [illegible] NAVU Voetbalcompetitie

[illegible]EMSTAD — De [illegible] voetbalkam[illegible] doet het goed [illegible] Antilliaanse voet[illegible]petitie. De Colle[illegible] zondag [illegible]dijk een overtui[illegible] overwinning op [illegible]. De kampioen van [illegible] verloor met 2-0 [illegible], dat nu vier [illegible] uit twee ver[illegible]wedstrijden.

[illegible] Antilliaanse voetbal[illegible] gaat tussen de [illegible] en subkampioen [illegible] en Bonaire. De [illegible] wedstrijden werden [illegible] afgewerkt. In [illegible] stadion ontmoette [illegible] het elftal van [illegible] van het Jaar [illegible] directeur Noi [illegible] op Bonaire [illegible] Vitesse tegenover [illegible]. Het kam[illegible] wordt anders aus[illegible] de Nederlands [illegible] Voetbal Unie [illegible]gehouden.

[illegible] zondag vond de [illegible] wedstrijden [illegible] zowel Bonaire als [illegible]. In het SDK[illegible] Sithoc [illegible] Vitesse niet [illegible] verslagen. Dat [illegible] overwinning [illegible] kampioen van [illegible].

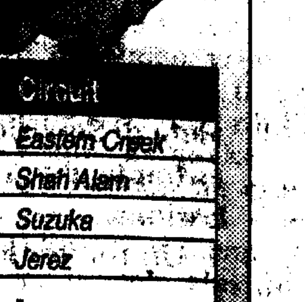
In [illegible]endijk behaalde [illegible] de eerste twee [illegible] de competitie. [illegible]'s wonnen ook [illegible] van 2-0. Vespo [illegible] weinig inbre[illegible] het elftal van [illegible] 'Wowo' Con[illegible] Colombia staat [illegible] gedeelde tweede [illegible] punten verwij[illegible] Sithoc.

[illegible] kampioen [illegible] gewonnen wed[illegible] evenveel ver[illegible] partijen. Jong Colombia en Vitesse delen de tweede plaats met twee punten. Beide teams hebben een winst en een nederlaag geboekt in de eerste twee wedstrijden. Vespo, de subkampioen van Bonaire, is hekkesluiter met nul punten uit twee confrontaties.

Het voetbalkampioenschap wordt woensdag voortgezet met wederom een partij in Kralendijk en een ontmoeting in het SDK-stadion te Brievengat. Op Bonaire is Sithoc te gast bij Vespo, terwijl Jong Colombia thuis speelt tegen Vitesse. Beide wedstrijden staan geprogrammeerd voor 20.00 uur.

Wereldkampioenschap motorrijden 1994

Race kalender

Datum	Grote Prijs	Circuit
27 maart	Australië	*Eastern Creek*
10 april	Maleisië	*Shah Alam*
24 april	Japan	*Suzuka*
8 mei	Spanje	*Jerez*
22 mei	Hongarije of Oostenrijk	-
12 juni	Duitsland	*Hockenheim*
25 juni	Nederland	*Assen*
10 juli	Italië	*Mugello*
17 juli	Frankrijk	*Onbekend*
24 juli	Groot Brittanië	*Donington Park*
21 augustus	Tsjechië	*Brno*
11 september	Verenigde Staten	*Laguna Seca*
25 september	Argentinië	*Buenos Aires*
2 oktober	Brazilië	*Rio de Janeiro*
16 oktober	Europa	*Barcelona*

AFP infografia - Patrice Deré

Toptennisser behaalt vijfde toernooizege

Stich wijst Ivanisevic in vier sets terug op ATP-toernooi van Stockholm

DEN HAAG — Naarmate de Davis-Cupfinale Duitsland - Australië nadert, komt Michael Stich in topvorm. De man met de dunne benen en de gevreesde opslag bracht zondag met een zege in twee uur en 33 minuten op Goran Ivanisevic met 4-6, 7-6 (8-6), 7-6 (7-3) en 6-2 het toernooi van Stockholm op zijn naam. Hij verdreef met deze vijfde seizoenszege zijn veel forser uitgevoerde landgenoot Boris Becker van de derde plaats van de wereldranglijst en incasseerde 400.000 gulden.

Voor Boris Becker was het een hard gelag. In een alles-of-niets-poging de nummer één positie te heroveren liet deze dit jaar de Davis Cup lopen. Het resultaat: Duitsland plaatste zich zonder hem toch voor de finale en Michael Stich nam de positie van hoogstgeplaatste Duitser op de wereldranglijst over. De 25-jarige Stich liet zich niet op dat wapenfeit voorstaan. "Okay, de ranglijst geeft weliswaar de resultaten weer. Maar voor mij bestaat er geen Duitse nummer een of twee. Ieder speelt voor zichzelf en zo goed hij kan."

Met de toernooi-overwinningen van Stuttgart (tegen Richard Krajicek), Hamburg, Queens, Bazel en Stockholm in zijn zak is Stich allang zeker van deelname aan de lucratieve "toetjes" van het seizoen: De ATP-finale van Frankfurt en de Grand Slam Cup van München. Becker komt alleen nog in aanmerking voor Frankfurt als hij het deze week in Parijs goed doet. Datzelfde geldt voor Pete Sampras, ook een vroege uitvaller in Stockholm.

Ivanisevic, die ook nog niet zeker is van Frankfurt, hield dankzij de kracht van zijn service in de finale lang stand. Hij sloeg dertig aces en gaf pas voor het eerst een opslag af, nadat de tweede en derde set in de *tiebreak* naar zijn tegenstander waren gegaan.

In de dubbelspel-finale gaven de Australische titelhouders Mark Woodforde en Todd Woodbridge geen krimp. De ATP-wereldkampioenen van 1992 versterkten zich met een overwinning van 6-1, 6-3 en 6-2 over de Zuidafrikanen Gary Muller en Danie Visser van de zeventiende titel in even zovele finale-optredens.

Het vrouwentoernooi van Essen kreeg bij afwezigheid van Steffi Graf en Monica Seles in Natalja Medvedeva een verrassende winnares. Meestal komt zij alleen in het nieuws, als de duistere uitlatingen van broer Andre over diens liefdeleven een verklaring behoeven. Maar ditmaal bouwde Natalja aan de achterlijn een onneembare muur op.

Ze won eerst van Anke Huber, de vriendin van haar broer en versloeg vervolgens in halve en hele eindstrijd twee Spaanse speelsters: Aranxta Sanchez en Conchita Martinez. Dat laatste gebeurde met 6-7 (4-7), 7-5 en 6-4. Het 21-jarige kleintje uit de Oekraïne klom daarmee van de 40ste naar de 28ste plaats op de wereldranglijst.

UITSLAGEN

In het met drie miljoen gulden gedoteerde toernooi van Stockholm werden bij de mannen de volgende uitslagen geregistreerd in de halve finales en in de finale: Ivanisevic (Kro/8)-Washington (VS) 6-2 en 6-1 en Stich (Dui/4)-Rosset (Zwi/15) 6-4 en 7-6. Finale: Stich-Ivanisevic 4-6, 7-6, 7-6 en 6-2. Finale dubbelspel: Woodforde/Woodbridge (Aus/Z)-Muller/Visser (Z-Af) 6-1, 3-6 en 6-2.

In Essen speelden de vrouwen voor een prijzengeld van 700.000 gulden. De uitslagen in de halve finales: Medvedeva (Oek) versus Sanchez-Vicario (Spa/1) 6-4, 2-6 en 6-4 en Martinez (Spa/2)-Appelmans (Bel) 6-3 en 7-5. Finale: Medvedeva-Martinez 6-7, 7-5 en 6-4. Dubbelspel, halve finale: Probst/Singer (Dui)-Boogert/Muns-Jagerman (Ned) 7-6, 0-6 en 6-2. In de finale: Sanchez/Sukova (Spa/Tsj/1)-Singer/Probst (Dui) 6-2 en 6-2.

De resultaten in Santiago de Chili, waar de mannen voor een bokaal van 375.000 gulden speelden: (Kwartfinales) Yzaga (Per/1)-Furlan (Ita) 7-5 en 7-6; Emilio Sanchez (Spa/5)-Costa (Spa) 6-3 en 7-6; Frana (Arg)-De la Peña (Arg) 3-6, 6-3 en 6-2 en Filippini (Uru)-Burillo (Spa) 6-4 en 7-6. Halve finales: Emilio Sanchez-Yzaga 6-1, 6-7 en 7-5 en Frana-Filippini 6-4, 3-6 en 6-3. Finale: Frana (Arg)-Emilio Sanchez (Spa/5) 7-5, 3-6 en 6-3.

Fred Grim mist geen seconde

LEEUWARDEN — Fred Grim vierde zondag een bijzonder jubileum. De doelman van Cambuur speelde bij de 1-3 tegen PSV zijn 250e wedstrijd in het betaalde voetbal. Grim miste tussen 6 december 1986 (Cambuur - Willem II, 5-0) en 31 oktober 1993 geen seconde.

Australië gelijk in Sydney: 1-1

Maradona blijkt goud waard voor Argentinië

SYDNEY/WILLEMSTAD — Een afgeslankte Maradona is in Sydney goud waard gebleken voor Argentinië. Een moment ontsnapte hij aan zijn bewaker Wade, gelijk gaf hij de pass die Balbo in scoringspositie bracht. De kopstoot van de aanvaller van roma betekende 0-1. Argentinië speelt op 17 november in Buenos Aires vanaf 1-1 tegen Australië en is nu sterk favoriet voor een plaats in de eindronde.

TeleCuraçao zorgde voor een rechtstreekse uitzending van de wedstrijd. Paul de Windt en Don Hector A. Rosario zorgden voor het bijbehorende commentaar. De uitzending van de wedstrijd, verspeeld in Sydney, vormt deel van de nieuwe sportprogrammering van TeleCuraçao.

Het is namelijk de bedoeling op woensdag ook de partij Feyenoord - FC Porto rechtstreeks uit te zenden. In de eerste ontmoeting verloor Feyenoord, in blessuretijd van de Portugezen. Die partij werd toen ook uitgezonden door het televisiestation gelegen op Berg Arrarat. Feyenoord tegen Porto staat geprogrammeerd voor 15.00 uur.

Op woensdag 17 november biedt kanaal 8 (voor Banda'bou kanaal 6) de voetballiefhebbers een dubbel voetbalprogramma aan. Polen - Nederland wordt om 15.00 uur uitgezonden, terwijl om 19.00 uur op het programma staat de return tussen Argentinië en Australië. Ook de loting voor het WK-Voetbal wordt rechtstreeks door het nationale televisiestation uitgezonden. Dat gebeurt op 19 december om 16.00 uur.

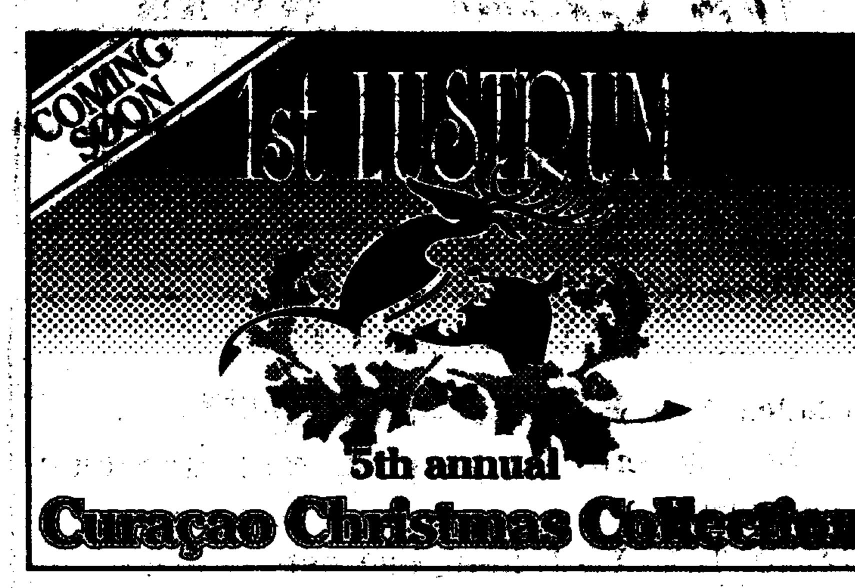
OP DE TENEN

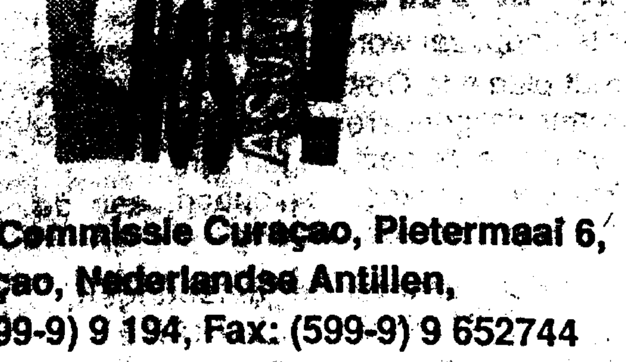
Wade liep "El [illegible] de Oro" 89 minuten en 55 seconden op de tenen. "Het was de moeilijkste opdracht die ik in mijn voetballeven heb uitgevoerd", erkende de verdediger na afloop. Hij had zijn best gedaan, 's werelds beste voetballer van weleer uitgeschakeld en hield zich een katterig gevoel over, omdat hij hem vijf tellen de kans gaf voor een briljante pass. "Ik begrijp waarom het Argentijnse voetbalvolk hem terugwilde in de nationale ploeg."

Maradona, die de dag na zijn 33ste verjaardag ook een gele kaart te zien kreeg, had zijn magische moment in de 37ste minuut. Zijn *crosspass* naar Balbo was loepzuiver. Vijf minuten later maakte Aurelio Vidmar gelijk, maar Argentinië had het beoogde doel al bereikt: een keer scoren in de uitwedstrijd. Na het slotsignaal werd Maradona geknuffeld door zijn medespelers.

Bij Australië speelde Jason van Blerk van Go Ahead Eagles de gehele wedstrijd, evenals Graeme Arnold van FC Luik (ex-Roda JC). De gelijkmaker was een produkt van de familie Vidmar. Aurelio Vidmar (van Waregem) liep door op een pass van zijn broer Tony, en schoot hard in, 1-1. De treffer was verdiend. Australië speelde het meest op de aanval.

De Argentijnse bondscoach Alfio Basile was meer dan tevreden. "Wij zijn niet bang voor Australië. Ons is maken we het karwei af. Toch heb ik wel respect voor deze ploeg." Zijn Australische collega Eddie Thomson vond het jammer dat zijn ploeg niet vaker had gescoord. "We hebben in de eerste helft genoeg kansen gehad."

Parkeerplaats bibliotheek feestplein

Kinderboekenweek feestelijk van start met boekenmarkt

- door Nel Casimiri -

DE PARKEERPLAATS voor de Openbare Bibliotheek te Scharloo was zaterdagochtend omgetoverd in een feestplein. Overal stonden marktkraampjes waar je behalve eten en drinken boeken kon kopen. Allerlei soorten boeken, nieuwe boeken, oude boeken, religieuze boeken, sprookjesboeken, avonturenboeken, boeken in het Nederlands, in het Papiamentu, in het Engels, saaie boeken en spannende boeken, dikke boeken en dunne boeken, kortom een ieder kon er iets van zijn gading vinden. Een hele grote kraam was er, maar dat tentzeil overdekte geen boekenkraam maar een podium met stoelen voor genodigden. Gelukkig behoorden bij die genodigden niet alleen de gouverneur, de gedeputeerde en het hoofd van dienst, maar ook een heleboel kinderen, waar dit festival om begonnen was. Zaterdagochtend werd namelijk de kinderboekenweek geopend die door de samenwerking van de Stichting Nana met de Openbare Bibliotheek en de Dienst Cultuur tot stand gekomen is. Na toespraken door de directrice van de Bibliotheek, Rose-Marie de Paula en bestuurslid Ruud Bosch van de Stichting Nana opende gedeputeerde Lelia Peternella-Pieters Kwiers het feest. Zij werd meteen opgevolgd door Kompa Kriki die door ceremoniemeesteres Enid Hollander naar voren werd geroepen. Kompa Kriki heeft samen met Frank Martinus Arion het boekenweek geschenk gedoopt, geholpen door een aantal kinderen, gewapend met 'champagne'pistolen.

Frank Martinus Arion is de schrijver van dit boekje De IBISMENSMUIS. Het is een verhaal in het Nederlands en het Papiamentu. Op het eerste gezicht lijkt het of hetzelfde verhaal er in twee talen instaat, maar waarschuwde Frank Martinus, dat is niet waar: ze weerspiegelen elkaar. Ze zijn onafhankelijk van elkaar te lezen en je moet ze allebei lezen om het verhaal te begrijpen. Als je Nederlands leest, moet je dus eerst Papiamentu leren om het verhaal door te hebben en andersom. En wees bij op zijn eigen politieke stellingname: "Je moet met Papiamentu beginnen om vandaaruit het Nederlands als tweede taal te leren". Dat is door de uitgevers van NANA niet helemaal begrepen, want het boekje begint met het Nederlandse verhaal 'De Ibismensmuis', waarna het Papiamentse 'E Ibis Hende Raton'. De kaft vann het boekeje is uitgevoerd in de NANA-kleuren blauw en oranje.

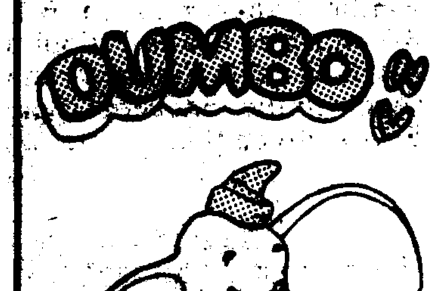
Ter gelegenheid van deze kinderboekenweek zijn er ook verschillende schrijvers van kinderboeken en een vertelster uit Nederland overgekomen die samen met Antilliaanse collega's de basisscholen van Curacao zullen bezoeken. Deze schrijvers en schrijfsters werden ook zaterdag al aan de kinderen voorgesteld. Daarna volgde een programma van het kinderkoor Angelitos, poppenkast Jolie, Uki Buki, nogmaals Kompa Kriki, een clown show en een brassband. Vooral voor de kinderen was het een gezellige ochtend. En de ouders mochten mee, om te genieten van de gezichten van hun kinderen en natuurlijk om hun portemonnaie open te trekken, bij zoveel verschillende mooie boeken. Alle boekhandels waren vertegenwoordigd, de bibliotheek verkocht zelf tweedehandsboeken, het bijbelgenootschap, Sede di Papiamentu, enz. Boekhandel Yumi had voor de kopers ook het boekenweekgeschenk van de Nederlandse kinderboekenweek voorhanden: 'Het weer en de tijd' van Joke van Leeuwen en ook Instituto Raul Römer kwam met iets heel nieuws. Door de medewerking van uitgeverij Lemniscaat hebben ze een prachtig lees-prentenboek kunnen uitgeven in het Papiamentu. Het heet 'Mi Flecha a keda pega den un katunbom'. Elke dubbele bladzijde is helemaal in kleur uitgevoerd, het ziet er heel mooi uit. Officieel wordt dit boek pas eind van de week ten doop gehouden, maar de opening van de kinderboekenweek was een te mooie gelegenheid om de kinderen dit nieuwe boek te laten zien. Deze week staan de meeste Curacaose scholen in het teken van het boek. De kinderen mogen lezen en praten over wat ze lezen. Er komen schrijvers en schrijfsters op school om over hun werk en over de standkoming van boeken te praten en er worden ook films vertoond, films die gemaakt zijn naar de verhalen in kinderboeken. Kinderfilms dus, die de relatie tussen beeld en woord voor de kinderen duidelijker maken. Ze kunnen de beelden die de filmer zag toen hij het boek las, vergelijken met hun eigen beelden, ze keuren en bij het volgend boek dat ze lezen genieten van de nieuwe film die alleen in hun eigen hoofd te zien is, op hun prive video. Nergens anders vind je zulke prachtige beelden van zo'n fantastische kwaliteit.

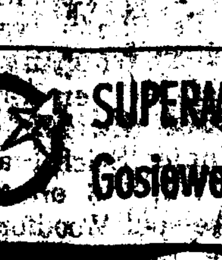
Westkunst: olieverf en roestig ijzer

-door Nel Casimiri-

TER GELEGENHEID van haar 75-jarig bestaan organiseert de KLM in januari in het World Trade Center in Rotterdam een tentoonstelling van kunst uit de Caribische delen van het Koninkrijk der Nederlanden. Er zullen zes kunstenaars aan die expositie meedoen, drie met ruimtelijk werk en drie met schilderijen.

Die deelnemers zijn Annemiep Oltheten en Yubi Kirindongo van Curacao, Ludwig de l'Isle en Ciro Abath van Aruba, Roland Richardson van Sint Maarten en Nelson Carrilho uit Amsterdam, maar geboren op Curacao. Voordat het werk van de kunstenaars naar Nederland wordt overgebracht, wordt op de diverse eilanden een voorexpositie gehouden. Deze week is het werk van Annemiep Oltheten en Yubi Kirindongo, dat Curacao zal vertegenwoordigen, te bezichtigen in Gallery 86 op de hoek Trompstraat/Handelskade in Punda. De voorexpositie werd, daar de heer van Hijfte onverwacht naar Nederland moest vertrekken, geopend door Marketing Manager van de KLM, de heer Fijen. Hij vertelde hoe de KLM een bureau in de arm heeft genomen, Art Assistance, om de expositie in Rotterdam te regelen. Dat bureau kreeg de opdracht mee op de Antillaanse eilanden te zoeken naar kunstenaars die zich kunnen meten op wereldniveau. Wim Bary en Leon Schoffelaars van Art Assistance kozen toen voor de genoemde zes kunstenaars wier werk van 20 januari tot 20 februari in Rotterdam te zien zal zijn. De tentoonstelling in Rotterdam zal geopend worden door de drie koninkrijksministers van de 'West', Ernst Hirsch Ballin, Papy Jessurun en Booshi Wever en, zo verklaarde de heer Fijen, er zal aan de expositie veel publiciteit worden gegeven. Over de schilderijen van Annemiep Oltheten en de maskers en installaties van Yubi Kirindongo die in de Gallery te zien zijn, kon en kunt u lezen in de NAPA van afgelopen zaterdag.

ederico Fellini:

uccesvol maar omstreden regisseur

ME - Federico Fellini, de filmende vrouwengek, ft zijn tweede hartaanval niet overleefd. Aan het n van de 73-jarige "Italiaanste aller regisseurs" m zondag een einde. Weliswaar kritisch over de holieke kerk, zocht hij op het einde toch troost in geloof. Op verzoek van familie kreeg hij het rament der zieken.

maar net buiten levensgevaar na de eerste erte afgelopen zomer, had hij alweer ideeën voor nieuwe film: een rolprent over zijn eigen lijden. moet het doen. Dit is de enige manier om mijn te enige zin te geven." maar de doodzieke regis- r moest snel terugkomen van zijn plannen.

= door Robert Bloemen, ANP =

Vier jaar geleden sprak rviewster Germaine er met Fellini in Rome: t later vroeg ik hem of ang was voor de dood, en zei dat hij nieuwsgierig . Hij heeft geen testa- t gemaakt, vertelde hij, at hij niets heeft om na aten." Greer beschreef je van de regisseur een portret kunt maken. moet hem zien wanneer ruist van energie, wan- hij een film regisseert door de lucht zweeft en pt op een enorme, geluid- rijer die wordt geduwd r vier zwijgende mannen, ls God geheel in beslag omen door zijn schep- , schreef Greer.

OMSTREDEN

lini's loopbaan in de film- strie is zowel succesvol omstreden geweest. Som- en noemen zijn werk obs- , decadent, heiligschen- d en vulgair, voor de sten, die daarin worden eund door de in totaal Oscar-toekenningen, is e grootste Italiaanse regis- r van na de oorlog.

aarom willen mensen mij rviewen? Als ik mezelf en andere wijze kon uit- kken, waarom zou ik dan ns maken? Mijn ningen over de honger in wereld en de kernontwa- ing zijn ten enenmale nteressant. Ik ben ner- s deskundig in. Naarmate uder word, besef ik dat ik eds minder weet, en ik tevreden met mijn onwe- dheid."

het zonnige Rimini aan Adriatische kust ziet Fede- op 20 januari 1920 het enslicht. Zoon van een wel altijd afwezige koffie- marmeladehandelaar, ont- at een binding met zijn eder, die Fellini in tal- te films zal uitdiepen. "Ik nog steeds groot ontzag r vrouwen. Ik heb nog eds die fascinatie, dat gel- dat vrouwen mij iets kun- openbaren waarmee mijn e bestaan zal veranderen. uwen zijn fascinerend, lou- omdat ze vrouw zijn."

school is hij een middel- tige leerling. Via omzwer- gen in de journalistiek nt de jonge Italiaan in het perk van de Duce, Benito ssolini, uiteindelijk op de versiteit van Rome. Col- es zijn niet aan hem bes- d. Hij houdt zich liever ig met het tekenen van ips en spotprenten voor n satirisch tijdschrift.

let een verbod op de film- oduktie in 1943 komt een de aan zijn eerste activi- ten op dit gebied, het schrij- n van scenario's. In het- lfde jaar wordt de Actrice ulietta Masina zijn echtge- te. Het huwelijk, dat op 30 tober 1993 precies vijftig ar geleden gesloten werd, ijft kinderloos.

NIEUWE KANSEN

Direct na afloop van de weede Wereldoorlog krijgt Fellini nieuwe kansen, nu als co-scenarist van de regisseur Roberto Rossellini voor films zoals *Roma, Citta aperta en Paisa*. Als co-regisseur maakt hij in 1950 zijn eerste film, *Luci del varieta*, om vanaf 1952 als zelfstandig regisseur met *Lo sceicco bianco* definitief zijn naam te vestigen.

I vitelloni, een deels autobiografische schildering van op straat rondhangende jongeren, is de eerste doorbraak. Internationale loftuitingen en meteen een Oscar voor de beste buitenlandse film krijgt Fellini voor *La Strada* (1954). Zijn vrouw Giulietta speelt een wat achterlijke zwerfster, die door haar liefde en dood de koele boeienkoning, een rol van Anthony Quinn, te laat tot inkeer brengt.

De tweede Oscar is voor *Le notti di Cabiria*, ook met Masina. Het echtpaar Fellini laat zich in deze succesvolle tijd, tijdens een promotiebezoek aan Nederland, fotograferen in volendams kostuum. De vertederende plaat gaat de wereld rond.

Hoogtepunt uit de carrière van de Italiaanse filmmaker is het alom geprezen *La dolce vita* uit 1959, een verslag van het 'zoete', decadente leven in een door corruptie verpest Rome. De Italiaanse acteur Marcello Mastroianni verpersoonlijkt de typische Latijnse minnaar. De film geeft de wereld een nieuw woord - *paparazzo* - voor Mastroianni's onafscheidelijke maat. Het woord staat nu in alle woordenboeken als aanduiding voor agressieve persfotografen.

De hoofdrolspeler in *Otto e mezzo* (8 1/2) uit 1963, een regisseur, krijgt steeds meer problemen met de werkelijkheid om hem heen. De film is goed voor een derde Oscar. Fellini reflecteert zijn eigen angsten en twijfels ook in *Giulietta degli spiriti*, waarin echtgenote Giulietta als vrouw van middelbare leeftijd een zenuwinstorting te boven probeert te komen.

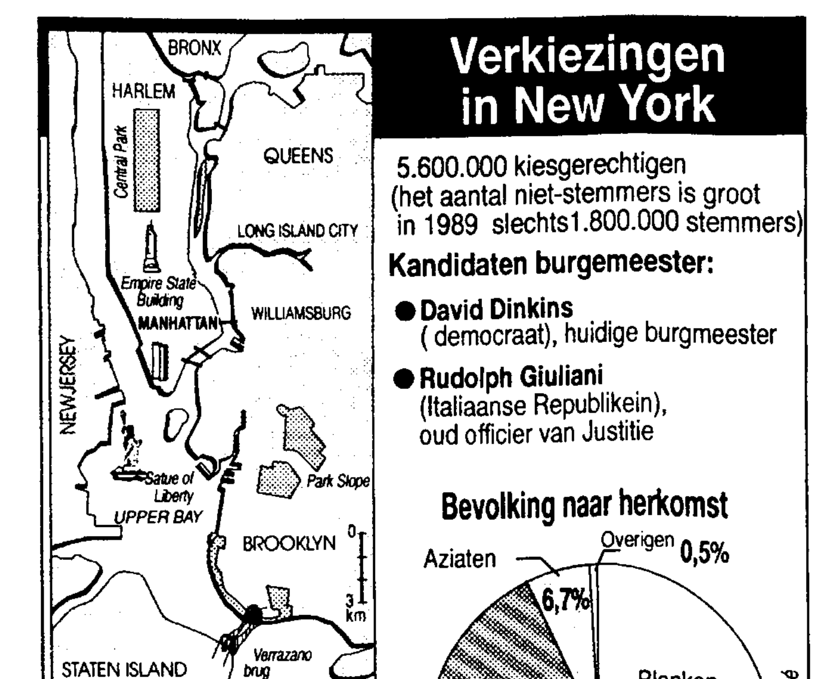
Het zoeken naar de eigen wortels staat op geheel verschillende wijze centraal in achtereenvolgens *Satyricon, Roma* (Met een terugblik op het vooroorlogse fascisme) en het opnieuw Oscar-winnende *Amarcord* (1973).

Citta delle donne (1980) is een sprekend voorbeeld van Fellini's grote thema's: De seksualiteit van de man en het feminisme. Hij wil zichzelf niet zien als cliché-italiaan, maar geeft toch toe tot de categorie *'Latin lover'* te behoren: "De latijnse man blijft op de drempel van de werkelijkheid staan. Hij stelt het besef van de realiteit uit tot een onbepaalde morgen, omdat hij de voorkeur geeft aan de droom, de fantasie. Dat is het grote onrecht dat de katholieke kerk ons heeft aangedaan, en tegelijk de grote bescherming die onze godsdienst ons biedt. Het houdt ons gevangen in deze fase van · ·gen, opwinding en begeerte."

Drie jaar celstraf voor oprichter Hyundai

SEOUL - De oprichter van de Zuid-Koreaanse industriële gigant Hyundai Group, Chung Ju-Yung, is vandaag tot drie jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens verduistering en verkiezingsfraude toen hij vorig jaar vergeefs meedong naar het presidentschap. Volgens de rechtbank in Seoul waar hij werd berecht, blijft Chung (77) op vrije voeten in afwachting van een appèl.

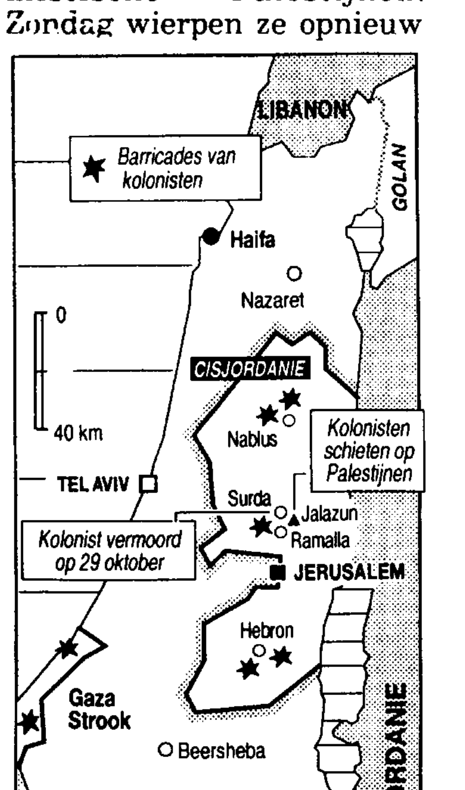
Chung werd is februari aangeklaagd, maar heeft altijd ontkend een bedrag van ruim 115 miljoen gulden van dochtermaatschappijen van Hyundai te hebben gebruikt om zijn mislukte verkiezingscampagne te financieren. Hij eindige als derde achter president Kim Young-Sam, die in februari werd geïnstalleerd, en de dissident Kim Dae-Jung.

Gewelddadig protesten van Israëlische kolonisten

TEL AVIV - Joodse kolonisten hebben gisteren bezworen, dat zij zullen doorgaan met hun gewelddadige protesten van afgelopen weekeinde. "Maandag zullen wij voor gaan met het in brand steken van auto's van Palestijnen en het gooien van stenen", zo verzekerde Aaron Domb, woordvoerder van Raad van joodse nederzettingen op de westelijke Jordaanoever en de Gaza-strook.

Duizenden joodse kolonisten op de door Israël bezette Jordaanoever protesteerden gisteren voor de tweede achtereenvolgende dag tegen de moord op een Israëlische man door extremistische Palestijnen. Zondag wierpen ze opnieuw stenen naar auto's van Palestijnen en gebruikten ze vuur en ... om zich een weg te banen in de wegen vrij te houden en aanvallen op Palestijnen te verhinderen. Voor de residentie van premier Yitzhak Rabin in Jeruzalem en bij zijn huis in Tel Aviv demonstreerden honderden tegenstanders tegen diens politiek van verzoening. In een afzonderlijk incident in de bezette Gaza-strook schoot een Israëlische werkgever één van zijn Palestijnse arbeiders dood nadat deze hem met een mes had gestoken. De twee mannen hadden ruzie gekregen om een geldkwestie, aldus Palestijnse ooggetuigen.

AFP infografia - Francis Nallier

barricades op, die door het leger werden ontruimd. Minister Shimon Peres van Buitenlandse Zaken waarschuwde de kolonisten zondag niet het recht in eigen hand te nemen. Peres zei te verwachten dat de PLO zich zal uitspreken tegen de herhaalde aanvallen op joden, maar voegde daaraan toe dat hij niet verwachtte dat de radicale Hamas zich iets van zo'n oproep zal aantrekken. Aanleiding tot de rellen was de moord afgelopen vrijdag op een joodse kolonist in de buurt van de stad Ramallah. Verscheidene gemaskerde Palestijnen hadden de man neergestoken en hem zijn auto ingesleept, waarna ze er vandoor gingen. Het uitgebrande voertuig met het verkoolde lijk van het slachtoffer is zaterdag gevonden. De radicale islamitische Hamas heeft zich voor de moord verantwoordelijk gesteld. Politie en leger hadden zaterdag al versterkingen naar de westelijke Jordaanoever gestuurd, omdat ze bang waren voor het uitbreken van geweld na afloop van de sabbat. De agenten en soldaten slaagden er bij lange na niet

Somalische brokkenwagen

■ *MOGADISHU - Een soldaat van de vredesmacht van de VN houdt een verkeerscontrole in het zuiden van de Somalische hoofdstad Mogadishu. Vele voertuigen in Mogadishu verkeren blijkbaar in een discutabele staat van onderhoud.*

Vooraanstaande rol tegen drugshandel

DEN HAAG - "Nederland heeft altijd gesteld een vooraanstaande rol te willen spelen bij de internationale strijd tegen de drugshandel. De aanwijzing van Den Haag als vestigingsplaats voor Europol, zie ik als een erkenning van die rol door de Europese collega-lidstaten." Dit zegt de Nederlandse minister van Justitie Hirsch Ballin

De minister vindt het "verheugend en terecht" dat Europol naar Den Haag komt. "Terecht, omdat Nederland een goede vestigingsplaats is en een geschikte en onmiddellijk bruikbare huisvesting kon aanbieden. Verheugend, omdat dit besluit concreet betekent, dat we in Europees verband daadwerkelijk gezamenlijk actie kunnen ondernemen tegen de grensoverschrijdende criminaliteit. Vooralsnog tegen de internationale drughandel, via de eerste fase van Europol, de Europese Drugs Eenheid, en uiteindelijk ook tegen andere vormen van criminaliteit".

Verder wijst Hirsch Ballin er op, dat aan de totstandkoming en ondertekening van het verdrag dat daarvoor nodig is, nu voortvarend moet worden gewerkt. Hij zegt, dat Nederland dat zoveel mogelijk zal stimuleren.

Ex-minister Braks wellicht nieuwe voorzitter van FAO

DEN HAAG - De Nederlandse oud-minister Braks is vandaag naar Rome vertrokken voor de finale van de verkiezingsstrijd om het leiderschap van de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties. Braks is door de Nederlandse regering kandidaat gesteld voor de internationale topfunctie.

De FAO is opgericht door de Verenigde Naties om een eind te maken aan de honger in de wereld. De organisatie tracht onder meer met projecten de landbouw en visserij in ontwikkelingslanden naar een hoger niveau te tillen. Bij de organisatie, die in Rome haar hoofdkantoor heeft, werken ruim drieduizend mensen. De huidige directeur-generaal is de Libanees Edouard Saouma, die deze functie sinds 1975 bekleedt.

Vandaag kiezen de 169 lidstaten van de FAO een nieuwe directeur-generaal. In totaal hebben negen personen zich kandidaat gesteld voor het leiderschap van de organisatie. De verkiezing vindt plaats tijdens de tweejaarlijkse conferentie van de FAO. Er zijn acht stemmingsronden voorzien. Na elke ronde valt een kandidaat af.

Gerrit Braks geldt als één van de grote kanshebbers. In diplomatieke kringen wordt verwacht dat hij de eerste vijf stemmingsronden in ieder geval zal overleven. Zelf wil hij niet vooruitlopen op de uitkomst van de verkiezing. "Er valt echt geen peil op te trekken. Tijdens mijn bezoeken aan een aantal lidstaten heb ik de afgelopen tijd veel positieve geluiden gehoord over mijn kandidatuur. Maar het verloop van de stemming blijft onvoorspelbaar. Ik waag me dan ook niet aan speculaties." Het feit dat Nederland op landbouwgebied een vooraanstaande rol vervult in de wereld, is ongetwijfeld een voordeel voor Braks. Nederland is ook de grootste donateur van de FAO. Vorig jaar trok Den Haag circa 100 miljoen gulden uit voor de financiering van FAO-projecten. Ruim twee keer zoveel als Italië, de nummer twee op de lijst.

Sidney opgeschrikt door moord op toeristen

SYDNEY - Een politieteam heeft in hetzelfde bos bij Sydney, waar eerder de stoffelijke resten van vier vermoorde rugzaktoeristen werden gevonden, een vijfde lijk aangetroffen. De Australische autoriteiten zeiden nog geen mededelingen te kunnen doen over het geslacht, leeftijd en de doodsoorzaak.

In het bos bij Bowral, 70 kilometer ten zuidwesten van Sydney, werden op 5 oktober twee lijken ontdekt. Het betrof de stoffelijke resten van James Gibson en Deborah Everist, twee 19-jarige rugzaktoeristen, die eind 1989 voor het laatst in Sydney waren gezien. Nog geen kilometer van deze plek werden in september 1992 de lijken van de Britse toeristen Caroline Clark en Joanne Walters gevonden. Ze werden toen al zes maanden vermist. Alle vier waren met een mes gestoken. Het maandag ontdekte lichaam, dat er zeker al een jaar heeft gelegen volgens de politie, werd vijf kilometer van de andere gevonden. De politie meent dat een massamoordenaar actief is, die het op jonge toeristen heeft voorzien.

Grote paniek breekt uit onder burgers in Bosnië

SARAJEVO/ZAGREB - Onder de bevolking van de door Kroaten gedomineerde enclave Vares in midden-Bosnië is grote paniek ontstaan. Duizenden burgers, voornamelijk moslims, zijn op de vlucht geslagen voor plunderende milities, heeft het internationale Rode Kruis vandaag gemeld. Volgens de VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR zijn 1.500 moslims de omliggende bossen ingetrokken uit vrees voor een bloedbad.

"De situatie in Vares is chaotisch. Duizenden zijn gedwongen hun huizen achter te laten. Ze worden bedreigd met de dood en mishandeling door plunderaars. Ze zijn wanhopig op zoek naar bescherming", aldus een verklaring van het Rode Kruis, dat grove schendingen van het internationaal humanitair recht constateert. Moslims hebben in paniek de stad Vares verlaten. Ze zijn bang voor een nieuwe slachting, zoals in het moslim-dorp Stupni Do, waar Kroatische eenheden op 23 oktober zeker 25 burgers hebben gedood. Kroaten in het gebied trekken juist uit hun dorpen naar de stad. Ze vrezen een aanval van het Bosnische regeringsleger, verklaarde UNHCR-woordvoerder Peter Kessler. "De situatie is buitengewoon gespannen", constateerde hij.

De VN hebben vandaag de luchtbrug op Sarajevo weer hervat, nadat een vliegtuig met hulpgoederen zondag op de luchthaven was beschoten. Wie de aanval, waarbij een Franse blauwhelm gewond raakte, heeft uitgevoerd, is nog onbekend. Klein-Joegoslavië heeft in een brief aan de Belgische minister van Buitenlandse Zaken, Willy Claes, voorgesteld om "een alternatieve humanitaire corridor" te openen. België bekleedt op dit moment het voorzitterschap van de EG. De nieuwe doorgang over grondgebied, dat in de handen is van Bosnische Serviërs, zou het transport van medicijnen en voedsel naar Sarajevo moeten vergemakkelijken. De corridor zou moeten lopen van de havenstad Bar aan de Adriatische kust in Montenegro door het zuidoosten van Bosnië-Herzegowina, dat onder controle staat van de troepen van de Bosnisch-Servische leider Radovan Karadzic.

* * *

De directie van het Duitse autoconcern MERCEDES wordt verkleind van tien tot acht man. Volker Rubi, verantoordelijk voor de ontwikkeling van bedrijfswagens, krijgt elders in de onderneming een functie. De voor de produktie van bedrijfswagens verantwoordelijke Rolf Scharwachter krijgt per 1 november onderdak bij het moederconcern Daimler-Benz.

Brand bijna meester in zuid-Californië

LOS ANGELES - Kouder weer en minder wind hebben de brandweer van zuid-Californië de helpende hand geboden bij de bestrijding van een aantal enorme bosbranden. De autoriteiten maakten zich gisteren op om de eerste eenheden van een leger van 9.000 brandweerlieden naar huis te sturen.

De brandweer verklaarde zich meester over de meeste van de vijftien branden, die een spoor van vernieling hebben getrokken langs het Amerikaanse kustgebied. Vier branden waren volledig onder controle, de overige voor vijftig tot negentig procent. Bij de natuurramp zijn 700 huizen uitgebrand en is meer dan 75.000 hectare bosgrond verwoest. De sterke winden, die de brand sinds vorige week dinsdag hadden aangejaagd, zijn dit weekeinde gaan liggen en zullen volgens de weerberichten niet voor morgen opnieuw opsteken. Zelfs als dat gebeurt, zullen de winden niet de kracht van afgelopen week aannemen. Gesteund door de goede voorspellingen begon de brandweer met hernieuwde moed aan de bestrijding van de vuurzee.

Omkooppogingen in Eindhoven

EINDHOVEN - De georganiseerde misdaad onderneemt pogingen om Brabantse overheidsfunctionarissen om te kopen. Dat staat in het vandaag verschenen jaarverslag van de politie van de Nederlandse gemeente Eindhoven.

Een woordvoerder wilde namens de korpsleiding geen nadere toelichting geven. "De kwestie maakt onderdeel uit van nog lopende onderzoeken", aldus de zegsman. Uit een landelijke analyse blijkt, dat een groot deel van de in Nederland opererende criminele groeperingen ook actief is in zuidoost-Brabant.

Die georganiseerde misdaad bedient zich van een intern beloningssysteem en waar nodig van sancties als geweldplegingen en liquidaties. Voorts worden er pogingen ondernomen om corrumperende contacten te leggen met relevante overheidsfunctionarissen, aldus het jaarverslag. Het is niet duidelijk of met die functionarissen bestuurders of ambtenaren worden bedoeld. Volgens de politiewoordvoerder is het "speculatief" om nu meer mededelingen te doen. Hij zegt dat de korpsleiding hoopt dat zich op niet al te lange termijn een moment voordoet waarop meer gedetailleerd op de kwestie kan worden ingegaan.

AGENDA

CENTRALE: 8845

ZIEKENHUIS: 8350

BIBLIOTHEEK

H. van Bommel

DIERENASIEL

Shelter Foundation

Stringente maatregelen tegen illegalen op komst

KRALENDIJK — Buitenlanders die op basis van de landsverordening Toelating en uitzetting op Bonaire (Nederlandse Antillen) zijn toegelaten, houden zich volgens gezaghebber mr. Frits Goedgedrag niet altijd aan de voorwaarden waaronder zij een verblijfsvergunning hebben gekregen. "Het gevolg daarvan kan zijn dat deze buitenlanders onmiddellijk buiten de Antilliaanse grenzen kunnen worden gezet." Dat is de waarschuwing van gezaghebber Goedgedrag.

De laatste tijd wordt de Vreemdelingendienst regelmatig geconfronteerd met overtredingen van de wettelijke bepalingen voor een tijdelijk verblijf op Bonaire (Antillen). In de loop van de jaren zijn vele buitenlanders toegelaten omdat zij door bepaalde bedrijven werden aangetrokken om werkzaamheden te verrichten. Het blijkt nu dat deze mensen ook in de avonduren en in de weekeinden werken. Maar dan voor een andere werkgever. Dat zijn illegale werkzaamheden en worden beschouwd als een overtreding van de wettelijke voorschriften.

Ook blijkt dat van verschillende werknemers de voor een tijdelijke verblijfsvergunning geldige periode is verlopen. Zij schijnen geen enkele poging te doen om de verblijfsvergunning te verlengen. Ook zij verblijven volgens de wettelijke maatstaven illegaal op het eiland en lopen derhalve het risico uitgezet te worden.

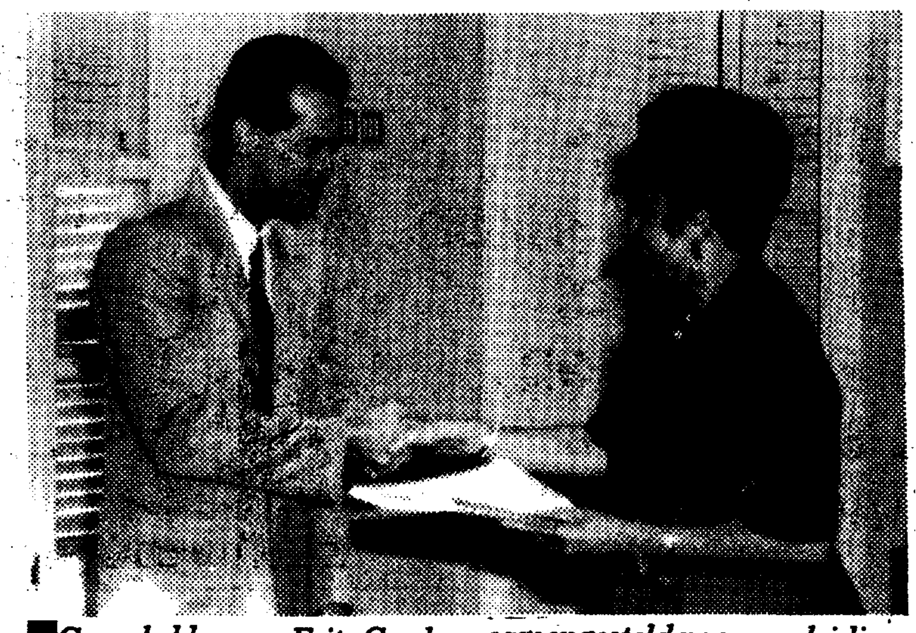
Op basis van een verordening van de regering kan een gezaghebber tegen dit illegale verblijf optreden. Mochten er problemen zijn met een verblijfsvergunning, dan wordt in het algemeen een ruime gelegenheid gegeven om de zaken in orde te brengen. Dat neemt overigens niet weg dat de gezaghebber de macht heeft deze personen in verzekerde bewaring te stellen — indien zijn aanwezigheid de publieke orde in gevaar brengt — tot hij op het vliegtuig gezet wordt naar het eiland van herkomst.

Minister krijgt rapport over criminaliteit Bonaire

KRALENDIJK — Enkele maanden geleden werd in de Staten het beleidsplan voor Justitie gepresenteerd. Kortgeleden bracht minister van Justitie Suzy Römer een werkbezoek aan Bonaire en besprak haar plannen met de diensten, die onder haar verantwoordelijkheid vallen.

Ook had zij afgelopen maandag een vergadering met personen die kortgeleden hebben deelgenomen aan het symposium over criminaliteit. Toen werd niet alleen het plan van de minister besproken, maar ook dieper ingegaan op de resultaten van de studiedag in het Harbour Village Resort. De aanbevelingen daarvan zijn in een rapport samengevat.

Gezaghebber mr. Frits Goedgedrag bood dit rapport deze week aan. Minister Römer drukte haar verwondering uit over de vlotte manier waarop de resultaten in het rapport waren verwerkt. Zij verzekerde goed nota te nemen van de aanbevelingen. De deelnemers aan het symposium zullen binnenkort eveneens het rapport ontvangen.

Gezaghebber mr. Frits Goedgedrag biedt minister Suzy Römer het onlangs gereed gekomen rapport over criminaliteit aan. Dit rapport is samengesteld naar aanleiding van de studiedag die enkele maanden geleden op Bonaire werd gehouden.

Abraham vraagt O.M. onderzoek in te stellen naar Parker Hotel

KRALENDIJK — De voorzitter van de Partido Democratico Boneriano (PDB), Jopi Abraham, wenst een onderzoek inzake het project van Robert Parker Bonaire n.v. Hij heeft het Openbaar Ministerie verzocht de onderzoeken, die verricht worden op Aruba, Sint Maarten en Curaçao, uit te breiden met een onderzoek naar eventuele onregelmatigheden rond het Hotel The Point.

In een gesprek met de *Amigoe* verwees Abraham onder andere naar het eerder mislukt project op Sorobon, waar in 1968 gestart werd met Hotel Sorobon. "De gevolgen daarvan zijn nog steeds zichtbaar op een van de mooiste stranden van het eiland.

"Daarna hebben we de problemen gekend met het project van Flamingo Paradise, dat niet alleen mislukte, maar waarbij corruptie de voornaamste oorzaak was van het faillissement van de Banco de Trabajadores in Venezuela", aldus Abraham.

De partijvoorzitter van de PDB wijst erop dat ook bij het mislukte projct van Parker enkele Italiaanse banken betrokken zijn. "Banken die eveneens betrokken zijn bij Arubaanse hotelprojecten en de luchthaven van Sint Maarten", aldus Jopi Abraham.

Naar de mening van Abraham kunnen ook over het project op Bonaire een aantal indringende vragen gesteld worden. Hij wijst erop dat Robert Parker een persoonlijke vriend was van ex-minister Rudi Ellis. "Het is een feit dat Parker de Antilliaanse regering een schuld van meer dan zeventig miljoen gulden in de maag heeft gesplitst. Een schuld die de Antilliaanse regering nauwelijks kan voldoen", constateert de PDB-voorzitter.

Deze week zal Abraham op Curaçao met verschillende politici op landelijk en eilandelijk niveau vergaderen. Hij acht de huidige labiele situatie op het politieke front een goede mogelijkheid om duidelijkheid te krijgen over de gang van zaken rond het Parketproject.

BONAIRE

COMMENTAAR

Beleid

GEMIDDELD EENMAAL PER drie maanden laat de voorzitter van het Bestuurscollege, mr. Frits Goedgedrag, weten dat het uitzettings- en toelatingsbeleid alle aandacht heeft. Dat is meestal een gevolg van een urgente conflictsituatie die zich voordoet tussen een buitenlander en een aan de UPB gelieerd commercieel bedrijf.

Trekt de zaak al te veel aandacht, dan zijn de lokale dagbladen verzekerd van een viertalige advertentie waarin nog eens duidelijk wordt gezegd aan welke voorwaarden buitenlanders moeten voldoen om een werk- en/of verblijfsvergunning te krijgen op Bonaire.

De aandacht is de laatste twee jaar voornamelijk gericht op vreemdelingen die niet op de Antillen zijn geboren. Vroeger vielen daar ook Europese Nederlanders onder, maar sedert de invasie van Europese Nederlanders, die in het kader van deskundige bijstand de door de Bestuurscollege veroorzaakte chaos op financieel en educatief terrein komen rechttrekken en de zogenaamse *pensionados* die het wel met 'Ernst' of 'Ruud' zullen opnemen, wordt een slag om de arm gehouden. Uiteraard moeten zij niet vervelend doen over corruptie, omkoperij en het vooruitbetalen van aanzienlijke bedragen, want dan vallen ze ook uit de boot.

De waarschuwing van gezaghebber Goedgedrag is ook niet bedoeld voor arme mensen uit Haïti of Colombia, die op de diverse kunukus van Bonaireaanse ministers, Statenleden, gedeputeerden, raadsleden of andere politici agrarische werkzaamheden verrichten of dienstmeisjes die voor een paar honderd gulden per maand 24 uur per dag in dienst zijn. Of Venezolaanse werknemers in de bouw die uitkomen voor werkgever A, maar met toestemming van de leidende partij gaan werken voor werkgever B. Of Belgen en Zwitsers die in eerste instantie geen directeur mogen worden van een n.v., maar dan plotseling wel directeur mogen worden van een n.v.

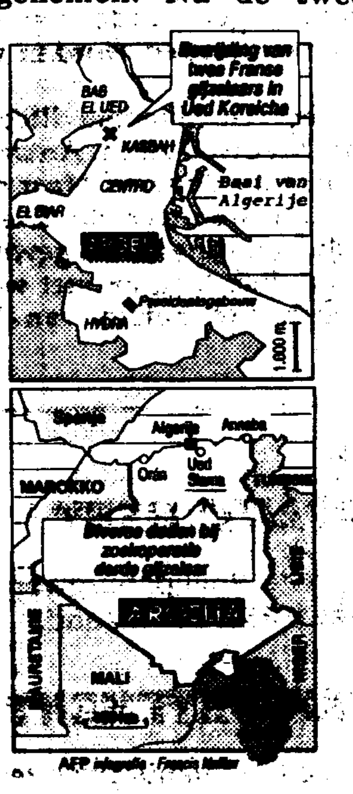
Vermoedelijk bedoelt gezaghebber Goedgedrag illegale Vanuatuanen, Fijiërs, Papoea's van Nieuw-Guinea, Antarcticanen, Vuurlanders en Zuidafrikanen op Bonaire. Maar dan zou het toch veel eenvoudiger zijn wanneer de Dienst Immigratie op een eiland van elfduizend inwoners gewoon bijhield wie er Bonaire binnenkomt, hoe lang en met welk doel? Of druist dát juist in tegen het beleid van het Bestuurscollege?

B-voorzitter: Verplegen onbetaald liefdewerk

In Algerije ontvoerde Fransen weer vrijgelaten

ALGIERS - De drie Fransen, die verleden week in Algerije werden ontvoerd, zijn het afgelopen weekeinde vrijgekomen. Algerijnse veiligheidstroepen bevrijdden zaterdagavond Jean-Claude Thevenot en Alain Fressier, die in Algiers werden vastgehouden in de wijk Oued Koreiche. Gisteren kwam mevrouw Michèle Thevenot vrij. Nadere bijzonderheden over haar vrijlating ontbreken nog.

De twee mannen werden vastgehouden in een gebedsruimte, zo is uit betrouwbare bronnen vernomen. Speciale eenheden van leger en politie bevrijdden hen zaterdagavond. Pas zondagmiddag werd bekendheid gegeven aan deze actie, waarbij een zestal ontvoerders zou zijn omgekomen. Na de twee mannen te hebben bevrijd, togen de veiligheidstroepen naar Oued Slama, bij Larbaa, 20 kilometer ten zuiden van Algiers. Zij zochten er medeplichtigen en arresteerden zes of zeven fundamentalistische islamieten. Mevrouw Thevenot, evenals de beide mannen werkzaam op het Franse consulaat in Algiers, kwam zondagmiddag vrij. Waar zij heeft vastgezeten is niet bekendgemaakt. Evenmin is duidelijk onder welke omstandigheden zij is vrijgekomen. Het is zelfs niet bekend of zij is bevrijd door veiligheidstroepen, of is vrijgelaten door haar ontvoerders. De drie Fransen werden een week geleden in het centrum van Algiers ontvoerd, vermoedelijk door fundamentalisten. Een politieagent werd daarbij doodgeschoten. Een vierde Fransman ontsnapte.

AFP infografie - Francis Muller

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP MAANDAG 1 NOVEMBER 1993 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.330	1.350	1.370
PND.STERLING	2.570	2.625	2.685
NED GLD	93.31	94.03	94.83
ZW FRANCS	118.85	1119.57	120.37
FR FRANCS	28.80	29.90	30.60
DUITSE MARK	104.92	105.64	106.44
IT LIRE	0.76	1.06	1.12
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN	163.46	164.32	165.12
ECU	-.-	202.34	203.14

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 5%
BELENINGSRENTE: 6%
CD RENTE 1 maand: 2%
Reserve Requirement: 5%
Reserve Period: 18 oktober-15 november
Indicatieve koersen overheidspapieren:
7.25 % obl. 1989/1994 koers: 101.03% Eff. rendement 6.00 % Land
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.00% Eff. rendement 8.00 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99,13% Eff, rendement 8.375% Land
8.625% obl. 1990/1995 koers: 104.11% Eff. rendement 6.45 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 104.10% Eff. rendement 7.00 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 102.62% Eff. rendement 6.625% Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 104.04% Eff. rendement 7,125% Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 104.35% Eff. rendement 7.25 % Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 103.65% Eff. rendement 7,60 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.94% Eff. rendement 7.75 % Eiland

Dollar begint ruim een cent hoger

AMSTERDAM - De dollar heeft de week op de Europese wisselmarkten ingezet met een hogere koers. Maandag begon de koers in Amsterdam op f 1,8945 tegen een slotkoers van f 1,8815aan het eind van de handel van afgelopen vrijdag. De hogere koers was vrijdagavond in New York tot stand gekomen. Toen steeg de dollar door enig positief nieuws over de Amerikaanse economie.

Maandag reageerde de dollarhandelaars niet op uitlatingen van de Amerikaanse economische adviseur Fred Bergsten. Afgelopen donderdag [illegible] nog voor enige beroering gezorgd door te spreken over de volgens hem [illegible] koersverhouding tussen de dollar en de yen. Zondag was Bergstein in [illegible] en daar herhaalde hij voor het grootste deel zijn uitspraken.

De dollarhandelaren [illegible] maandagmorgen op de publikatie van de index van de Amerikaanse inkoopmanagers. Deze index wordt later op de dag openbaar gemaakt. Verder kijken de handelaren al naar de Amerikaanse werkloosheidscijfers over oktober, die donderdag aan de openbaarheid worden prijsgegeven.

Het pond sterling was [illegible] cent hoger. Maandagmorgen werd voor de Britse munteenheid een koers neergezet van f 2,8130 tegenover een slot van f 2,8020 van afgelopen vrijdag. Zondag had de Britse minister van financiën, Kenneth Clarke, laten weten dat een renteverlaging ter verzachting van de pijn van de strakke begroting die hij aan het voorbereiden is, er niet inzit. De koersen van de overige munteenheden waren lager, hoewel de daling niet erg groot was. In sommige landen wordt er niet gehandeld vanwege de viering van Allerheiligen.

De effectenbeurs van Tokyo was weer eens in mineur. Ditmaal zakte de Nikkei-index van de 225 [illegible] met 264,73 punten ([illegible] procent) tot 19.438,24 punten. In een dunne handel met een omzet van maar 200 miljoen aandelen domineerde JR East. De aandelenkoers van deze kort geleden in de notering gekomen spoorwegmaatschappij zakte door de belangrijk geachte grens van 500.000 yen.

Rusland dreigt de gastoevoer naar ROEMENIë stop te zetten als Boekarest niet [illegible] miljoen dollar over de brug komt voor eerdere gasleveringen, zo heeft de Roemeense minister van industrie Dumitru Popescu gezegd. Volgens de bewindsman bedraagt de Russische gastoevoer momenteel een derde van de benodigde hoeveelheid. De Roemeense premier Nicolae Vacaroiu had [illegible] tijdens een recent bezoek aan Moskou verklaard [illegible] overeenstemming was over de niet betaalde rekening.

FINANCIEEL NIEUWS

Internationals als smaakmakers

AMSTERDAM - De stemming op de beursvloer van Amsterdam was verdeeld, terwijl de handel over het algemeen ongeanimeerd was. "Hier is niets te doen", verklaarde een handelaar. Slechts de internationals waren maandagochtend beter gestemd door de stijging van de dollar en het pond. Vooral KLM, Koninklijke Olie en Unilever stonden in het middelpunt van de belangstelling.

Koninklijke Olie ging bij redelijke omzetten door de psychologisch belangrijke f 200-grens op f 200,60. Daarmee behaalden de "olies" het hoogste punt sinds 1989. Vorige week schoten de stukken ook al door de f 200-grens, maar de opmars kon toen niet verzilverd worden.

Unilever was eveneens gevraagd, zij het dat de omzetten minimaal waren. Unilever klom met f 1,60 op f 216,80. Volgens een handelaren werden de aandelen omhooggetrokken door de stijging van het pond. Het concern ziet de koersen al enige tijd stijgen. Vorige week lag Unilever al goed in de markt. KLM boekte een winst van f 1,20 op f 40,90. De geruchten over het niet doorgaan van het samenwerkingsverband Alcazar zijn verdampt. Akzo en Philips noteerden een plus van respectievelijk zes dubbeltjes op f 179,90 en twee dubbeltjes op f 39,30.

Raambekledingsproducent Hunter-Douglas profiteerde niet van de hogere dollar. De koers zakte acht dubbeltjes op f 70,20. Océ-van der Grinten liet een gulden liggen op f 56.

Onroerend-goedhandelaar West Invest op de lokale markt kon het verlies van vrijdag wegwerken op f 11,50, een winst van f 0,50. Vrijdag werd bekend dat West Invest slechts overeind kon worden gehouden na een reddingsoperatie van de Zweedse grootaandeelhouder. De nieuwe drukcombinatie Roto Smeets, waarin VNU een groot belang heeft, klom met maar liefst f 1,10 op f 34,10. Tulip Computers was op de lokale markt de sterkste daler met twee dubbeltjes op f 13,50, ofwel een min van 1,46 procent.

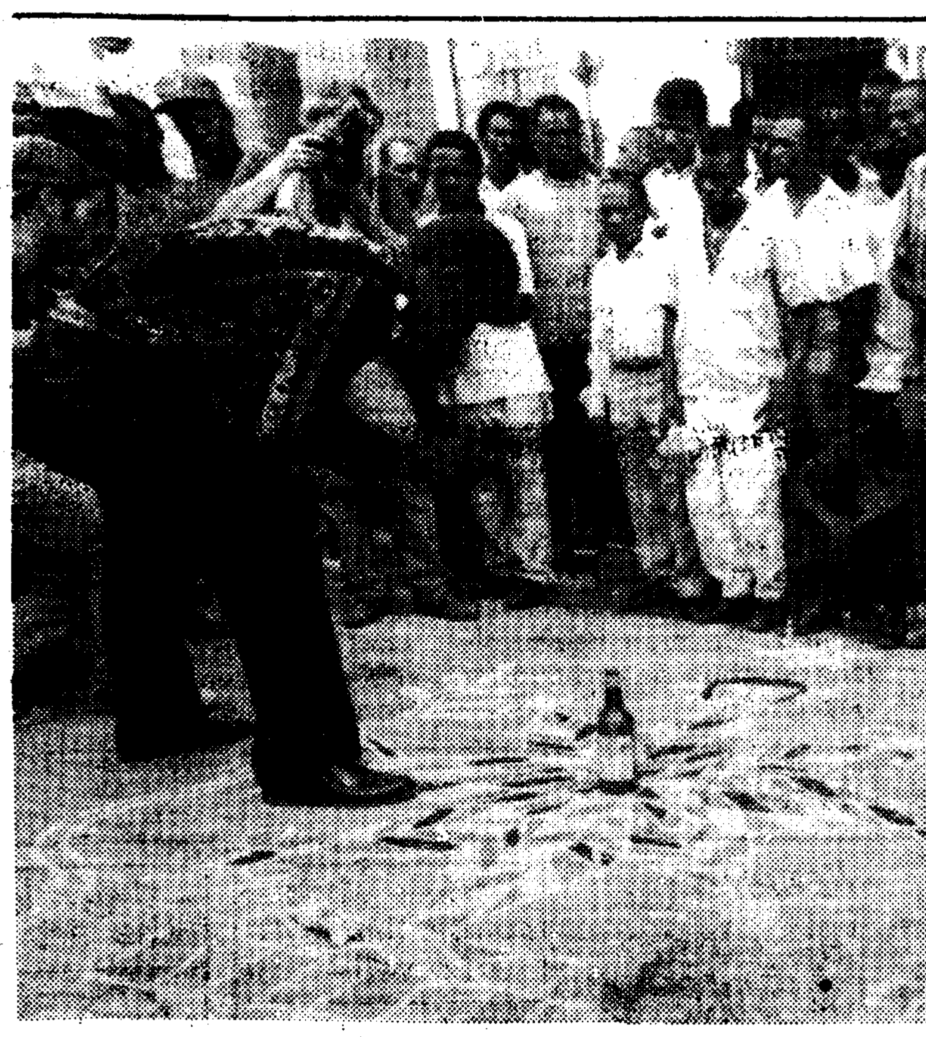
Helvoet Holding op de parallelmarkt was in de aanbieding op een laatkoers van f 23. Er werden echter, net als vorige week, geen kopers gevonden. "Er is iemand de van zijn stukken afwil", aldus een handelaar. Het laatst werd er gehandeld op 19 oktober met een slotkoers van f 26,40. Daarna zijn er alleen maar laatkoersen geweest.

Draka koopt activiteiten optische vezel van Philips

AMSTERDAM - Draka heeft van Philips de optische-vezelactiviteiten in Eindhoven en een deelneming in de Chinese Yangtse Optical Fibre and Cable Company overgenomen. Draka versterkt hiermee haar marktpositie en verwacht dat de ondernemingen in 1994 aan de nettowinst zullen bijdragen. De omzet van de twee bedrijven bedraagt f 140 miljoen.

Het lag aanvankelijk in de bedoeling dat Draka de hele deelneming van 50 procent, die Philips in het Chinese bedrijf had, te verwerven. Het is uiteindelijk 37,5 procent geworden. Een van de andere aandeelhouders, de Chinese PTT die tevens de grootste klant is, heeft namelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid zijn belang te vergroten tot 37,5 procent. De andere aandeelhouder, de stad Wuhan, de plaats waar Yangtse is gevestigd, bezit 25 procent. Er werken daar 330 mensen.

Patenten en licenties zijn eveneens van Philips overgenomen. Kennis én wetenschappelijk onderzoek van het Natuurkundig Laboratorium van Philips in Eindhoven blijven toegankelijk, zo heeft Draka gezegd. Voor de 220 mensen die bij de optische-vezelactiviteiten in Eindhoven betrokken zijn heeft de transactie geen nadelige gevolgen.

■ *PORT-AU-PRINCE - Een Haïtiaan leidt een voodooceremonie in één van de straten van Port-au-Prince. In de Haïtiaanse hoofdstad vond het afgelopen weekeinde een aantal demonstraties plaats tegen de verdreven president Jean-Bertrand Aristide en premier Robert Malval.*

(AFP-satellietfoto)

Nederlandse Kamercommissie geschokt door EG-beleid VS

WASHINGTON - De Nederlandse Tweede Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken, die Washington bezocht, is zowel in het Witte Huis, op het ministerie van Buitenlandse Zaken, als op het ministerie van Defensie op niet mis te verstane wijze duidelijk gemaakt, dat de internationale handel voor de Verenigde Staten een graadmeter is voor de Amerikaanse bereidheid tot internationale samenwerking, ook op het gebied van veiligheidszaken.

Als het Nafta-verdrag over de vrijhandel tussen de VS, Canada en Mexico door het congres wordt afgewezen, zo luidde de boodschap, dan zal ook een Gatt-akkoord het in het congres niet halen. Van het mislukken van de Gatt-onderhandelingen zal een negatieve werking uitgaan op de NAVO en de transatlantische samenwerking. Een soort domino-effect dus.

Wat dat negatieve effect op de NAVO precies zal zijn, werd niet uitgesproken. Maar het werd niet onder stoelen of banken gestoken, dat de aanwezigheid van 75.000 tot 100.000 Amerikaanse troepen in Europa in dat geval zeker niet vaststaat, terwijl in het Amerikaanse congres de discussie zal toenemen of de VS nog wel geld voor de NAVO moeten uittrekken.

Commissievoorzitter Jan van Houwelingen noemde die domino-theorie gisteren onaanvaardbaar. Hij vindt het onverantwoordelijk dat de Amerikanen aan de meningsverschillen op het gebied van de handelspolitiek zulke verstrekkende gevolgen voor de veiligheidssamenwerking verbinden.

Commissielid Frans Weisglas ging nog verder. Hij was buitengewoon teleurgesteld dat de regering-Clinton het fundament van de Europees-Amerikaanse betrekkingen ondermijnt. Hij zei terug te verlangen naar de goede oude tijd van George Bush toen Amerikaans leiderschap vanzelf sprak en Europa en de Atlantische samenwerking een hoeksteen was van de Amerikaanse politiek.

Nederland heeft zich traditioneel altijd trans-atlantisch opgesteld. Groot-Brittannië, gesteund door de VS, zag Nederland als een tegenwicht tegen de continentale machten Duitsland en Frankrijk. Maar Groot-Brittannië en de VS nemen in betekenis af als pilaren van de alliantie. Daarom is het volgens de Nederlandse commissie misschien nu wel tijd "om ons meer op Frankrijk en Duitsland te oriënteren".

* * *

XEROX, de Amerikaanse producent van kopieerapparatuur, heeft zijn nettowinst in het derde kwartaal van dit jaar zien stijgen tot 150 miljoen dollar, van 121 miljoen dollar in de overeenkomstige periode vorig jaar. De omzet daalde licht, van 3,6 tot 3,59 miljard dollar.

ABN AMRO heeft in navolging van FBTO en Zwolsche Algemeene de hypotheektarieven verlaagd. De tarieven voor hypotheken met een looptijd van 1, 2 en 3 jaar zijn met 0,3 procent verlaagd tot 6,7 procent. Een vijfjarige lening krijgt een renteniveau van 6,8 procent. Dat tarief is met 0,2 procent verminderd.

Artu verwacht dit jaar omzetgroei en gelijke winst

LELYSTAD - Voor het op 1 juli begonnen boekjaar 1993/94 verwacht de allergiemiddelenfabrikant Artu Biologicals een groei van de omzet met tien procent en het gelijkblijven van de winst vóór belastingen. Dat schrijft de directie in het maandag verschenen jaarverslag over 1992/93. In dat boekjaar nam de omzet met 17 procent toe tot f 8,3 miljoen en de winst met 14 procent tot f 525.000.

Artu Grondvest haar verwachtingen op gesprekken met leveranciers van nieuwe produkten, de onderhandelingen met een (nog niet bij naam genoemde) Duitse farmaceutische onderneming over de verkoop van Artu-produkten in Duitsland, die bijna zijn voltooid, en de onderhandelinghen met een internationaal op veterinair gebied werkende onderneming die in de laatste fase verkeren.

Artu voorziet op grond van bijkomende huisvestingslasten en andere inhaalkosten dat de winst zich de komende jaren zal stabiliseren op vijf ton voor belasting. Daarmee is volgens de directie de basis gelegd om per 1997/98, mede door het vervallen van royaltyverplichtingen, verdere groei van de winst tot ten minste tien procent van de omzet te bewerkstelligen.

De Japanse luchtvaartmaatschappij JAPAN AIRLINES (JAL) heeft in de eerste helft van het op 1 april begonnen boekjaar haar verlies voor belasting zien oplopen van 4,4 miljard yen tot 7,9 miljard yen (f 137,8 miljoen). De omzet verminderde met negen procent tot 500 miljard yen (f 8,7 miljard). JAL verwacht dat het verlies over het hele boekjaar zal uitkomen op 30 miljard yen (f 520 miljoen).

* * *

De Franse regering streeft ernaar het autoconcern RENAULT-VOLVO in de tweede helft van 1994 te privatiseren, mits de situatie in de auto-industrie zich heeft gestabiliseerd. Dit heeft de Franse minister van industrie, Gerard Longuet, verklaard tegenover de Zweedse financiële krant Dagens Industri. Longuet reageerde daarmee op kritiek in Zweden op de onzekerheid rond de privatisering. De vorige maand aangekondigde fusieplannen van het staatsbedrijf Renault en Volvo geven de Fransen een meerderheidsbelang.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	29-10	FRANKFURT	PREV.	29-10	AMSTERDAM	PREV.	29-10
DOW JONES	3687	3680	DAX INDEX	2038	2069	EOE	382.04	383.44
AM.EXP.	31.38	32.12	ASKO	901.00	917.00	ABN-AMRO	72.00	71.80
ANHEUSER B	47.75	47.75	BASF	269.70	277.50	AEGON	96.90	97.50
ATT	57.12	57.62	BMW	619.00	628.50	AHOLD	93.80	93.60
BORDEN	16.38	16.00	COMMERZBANK	336.00	342.20	AMEV	81.80	81.90
CAMPBELL S	42.12	41.62	DAIMLER BENZ	742.00	754.50	AKZO	181.00	179.30
CHRYSLER	55.75	56.00	DEUTSCHE BANK	836.00	845.30	BOLS-WESSANEN	43.20	42.30
CITICORP	36.00	36.12	HOECHST	281.50	285.50	DSM	102.10	102.10
COASTAL CO	26.88	27.25	KAUFHOF	554.50	571.50	ELSEVIER	155.10	156.40
COCA COLA	43.00	43.38	MAN	325.80	329.50	FOKKER	20.80	21.20
DIGITAL	37.00	35.62	PREUSSAG	440.50	448.00	GIST BROC.	49.90	49.70
DUPONT	46.88	47.38	SIEMENS	715.70	724.00	HAGEMEYER	109.50	110.00
EAST.KODAK	64.38	63.12	VW	386.80	394.00	HEINEKEN	199.00	199.00
EXXON	66.25	65.38				HOOGOVENS	42.50	42.40
FORD	60.88	62.00				HUNT.DOUGLAS	72.50	71.00
GEN.ELECT.	97.00	97.50	LONDON			ING	82.10	82.20
GEN.MOTORS	48.12	47.88				KLM	40.10	39.70
HEINZ	38.25	37.62	FT-100 INDEX	3161	3162	KNP-BT	39.30	40.20
HOMESTAKE	19.25	19.25				NEDLLOYD	49.00	48.97
IBM	46.00	46.00	ARGYLL	2.96	2.95	NUTRICIA	142.50	142.50
KELLOGG	56.12	56.75	BARCLAYS BANK	5.62	5.67	PHILIPS	39.30	39.10
MC DONALDS	56.88	57.62	BASS	4.89	4.84	POLYGRAM	69.40	70.70
MERCK	32.12	32.25	BRITISH STEEL	1.30	1.29	ROBECO	119.20	119.28
MINNES.MNG	103.63	103.63	BRITISH TEL	4.64	4.62	ROLINCO	119.50	119.90
MOBIL CORP	81.88	82.00	BTR	3.70	3.69	RORENTO	95.58	95.30
PFIZER	62.12	62.25	CADBURY	4.83	4.77	RODAMCO	58.90	58.90
P.MORRIS	52.12	53.62	CABLE & WIRE	9.86	9.85	ROYAL DUTCH	198.20	199.50
QUAKER	70.25	71.25	GRAND MET	4.24	4.14	UNILEVER	215.42	215.20
SEARS	58.62	57.38	MARKS & SPENCER	4.02	4.01	VMF STORK	37.60	38.00
UP JOHN	31.75	32.50	REDLAND	5.45	5.36	VNU	146.50	148.50
WOOLWORTH	23.62	22.62	TATE & LYLE	3.77	3.80	WOLTERS-KLUWER	111.00	111.60

			TOKYO			TORONTO		
GOLD	369.00	369.30						
SILVER	4.00	4.00	NIKKEI DOW IND.	19479	19702	TSE 300	4215	4255
CRUDE OIL	17.62	17.33	BRIDGESTONE	1340	1360	ALCAN	20.38	20.50
			CANON	1480	1490	BELL	46.25	46.50
US$/Yen	108.50	108.35	DAI ICHI KANGYO	2320	2400	BANK OF MS	28.65	28.78
			DAIWA SEC.	1340	1390	CAN.PAC.	21.75	22.38
US$/DMARK	1.69	1.67	HITACHI	837	861	IMASCO	39.25	40.50
			HONDA MOT.	1570	1590	LAIDLAW	8.00	7.88
GBP/US$	147.60	148.95	JAPAN AIRLINES	661	675	MOORE	27.62	27.62
			NOMURA SEC.	1950	1990	NORANDA	21.62	22.38
US$/NLG	1.90	1.88	NIPPON STEEL	320	334	PLACER DOME	32.62	32.38
ECU/US$	113.26	114.27	MAZDA	439	439	POWER CORP.	19.75	20.12
CAN/US$	75.53	75.73	SONY	4850	4920	ROYAL BANK	27.12	27.25

Groeigarant wijzigt beleggingsbeleid

DEN HAAG - Groeigarant, een fonds voor belegging in Nederlandse aandelen en een schepping van oud-directeur A. Jongbloed van Staal Bankiers, verlaat het beleggingsbeleid dat in hoofdzaak wordt gestuurd door de uitkomsten van analyse van expertsystemen. Dat zijn stelsels met een gegevensbank, waarin de kennis van deskundigen is opgeslagen.

Het besluit van de directie en commissarissen is genomen omdat het tegen de economische golfbeweging ingaande beleid op basis van expertsystemen dreigt te leiden tot "beleggingsresultaten die op de korte termijn buiten aanvaardbare patronen zouden vallen". Daarmee wordt voorkomen dat bij verdere stijging van de beurs de koers van het aandeel Groeigarant zou zakken onder de koers aan het begin van het jaar.

Groeigarant sloot vrijdag op de Amsterdamse beurs op f 1,33, bereikte met f 1,22 op 3 maart de laagste en met f 1,56 op 1 september de hoogste koers van het jaar.

Groeigarant gaat verder met een beleggingsbeleid op basis van fundamentele en technische analyse van afzonderlijke fondsen en van de beurs. Het fonds houdt rekening met een reactie op de sterke stijging van de beurskoersen van de afgelopen tijd. Op basis van het beleggingsbeleid dat Groeigrant tot dusverre heeft gevoerd houdt het fonds op het ogenblik in hoofdzaak liquide middelen aan.

Aandeelhouders waren op de jaarvergadering van eind maart niet te spreken over de resultaten die vorig jaar uit de handelwijze van de toenmalige directie voortvloeiden. Er ontstond een verlies van f 9,5 miljoen, waarvan f 7,3 miljoen door verliezen op opties en termijncontracten.

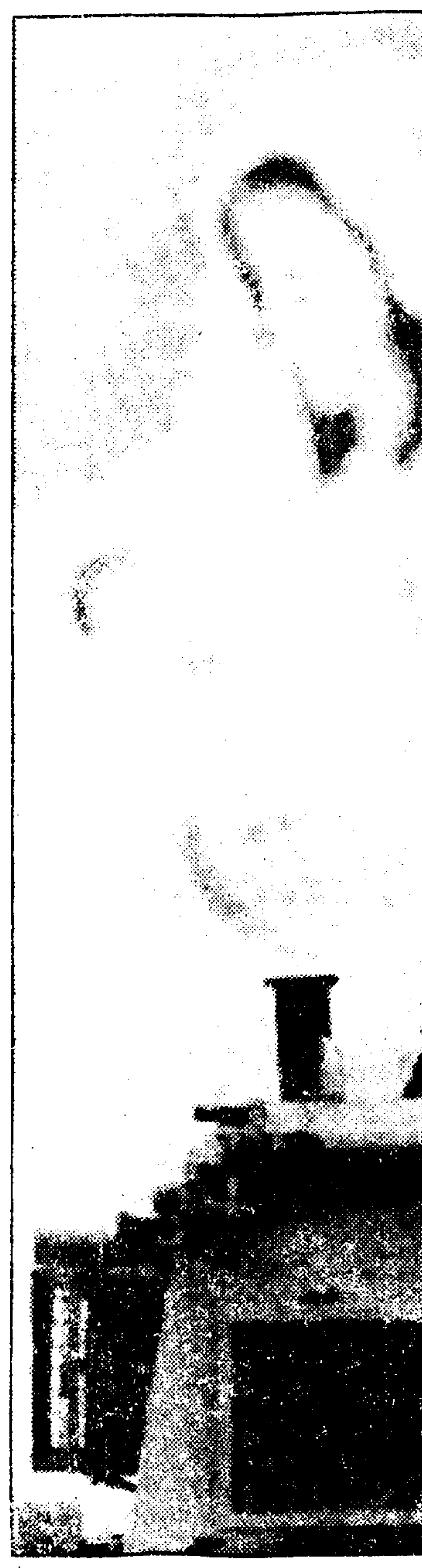
MENSEN

Broem-broem voor 70.000 mark

■ *Een van de twee motoren van de Duitse prinses Gloria von Thurn und Taxis, een rode 'Indian Look' Harley Davidson ging op de veiling van de hand voor 70.000 mark. De 33-jarige prinses en haar vorstenhuis ruimden op vanwege financiële problemen. In plaats van de 14 miljoen mark bracht het huisraad 31,4 miljoen in het laadje. Het geld is bedoeld om de belasting te betalen. Het was Sotheby's grootste veiling in 250 jaar bestaan.*

Maria kijkt mee

■ *Met moeder Maria op de achtergrond: een Britse soldaat tijdens een patrouille door Belfast in Noord-Ierland.*

PATER BRENNEKER

Binnenkort pauselijke c.a.o.

Paus Johannes Paulus II heeft de **vakbond** van leken in dienst van het Vaticaan, die sinds 1979 bestaat, officieel erkend. De Belgische aartsbisschop Jan Schotte, directeur van het Vaticaanse arbeidsbureau, heeft de vakbond in opdracht van de paus het recht verleend de belangen te behartigen van de circa 2400 niet-kerkelijke werknemers in het Vaticaan. Anders dan hun collega's in Italië hebben de werknemers in het Vaticaan geen stakingsrecht. De eerste eis van de vakbond is de oprichting van een kleuterschool op het grondgebied van de kerkelijke staat. Ook een kinderdagverblijf en het recht voor moeders om thuis te blijven als hun kind ziek is, staan op het verlanglijstje van de vakbond.

Neppriester draagt mis op met bisschop

Santiago Calderon, een Chileense man die zich uitgaf voor priester, is gearresteerd omdat hij samen met een Argentijnse bisschop de mis opdroeg. Hij wordt er bovendien van beschuldigd geestverruimende middelen te hebben verkocht aan kinderen en zich bij andere gelegenheden te hebben uitgegeven als Jehova's getuige.

Hij vervalste tot zijn aanhouding medische recepten, waarmee hij geestverruimende middelen ontving, die hij in ruil voor seksuele gunsten aan kinderen en jonge tieners gaf. In zijn kantoor vond de politie visitekaartjes en stempels waarop stond dat hij arts was.

De **neppriester** kwam drie jaar geleden in Argentinië wonen. Hij werkte als boer en als bakker. Daarna introduceerde hij zichzelf als Chileense priester bij een priester in een kleine parochie. Deze geloofde hem op zijn woord. Omdat hij heel actief was en populair onder de gelovigen, mocht hij de parochie vertegenwoordigen in een mis die werd geleid door bisschop Miguel Esteban Hesayne van het bisdom Viedma.

■ *Onlangs is de Vereniging van kleine ondernemers opgericht. De initiatiefnemers genieten de steun van de M&C Bank die al sinds jaar en dag startende ondernemers met een goed plan op weg helpt. De bank gaf een financiële bijdrage om de begin-kosten van de vereniging te lenigen. Op de foto in leesrichting Emiterio Rosini (Roset n.v.), Edgar Leito (Edmy's Liquor Store), bankier Lio Capriles, Boy Magdalena (General Catering Services) en Kenneth Isidora (M&C Bank).*

Verenigde kleine onder nemers

Scheiding na 60 jaar

Na zestig jaar weet ze het zeker: ze wil van hem af. Een 84-jarige Israelische vrouw heeft bij de raad van rabbijnen in Safed, in het Noordoosten van Israel, **scheiding aangevraagd** van haar 86-jarige echtgenoot, omdat die haar bedrogen zou hebben. De vrouw heeft verklaard dat haar man "gedurende verschillende maanden zijn gedrag tegenover haar veranderd heeft". De man zou afwezig zijn geworden, waardoor de vrouw achterdochtig werd en haar eigen zeggen zo heeft ondekt dat hij een minnares had. Het gaat om haar vriendin van 80 jaar. De man heeft volgens de vrouw de verhouding toegegeven.

Belangrijke oorzaak van hemofilie ontdekt

Genetici hebben het meest voorkomend genetische defect geïdentificeerd dat **hemofilie**, of bloederziekte, veroorzaakt. Dit meldt de universiteit van Californie in San Francisco. De ontdekking betekent dat het defect nu gemakkelijk kan worden opgespoord en dat leden van een familie die door hemofilie is getroffen, weten al dan niet risico lopen gebrekkige gen over te dragen op hun kinderen.

Hemofilie is een vrij voorkomende genetische ziekte, die een op de pasgeboren jongetjes treft. Het bloed van hemofilie-patiënten stolt niet, waardoor bloedingen uit de kleinste wonden dodelijke gevolgen kunnen hebben en bloedtransfusies vaak moeten worden toegepast.

Het pas ontdekte defect veroorzaakt ongeveer 20 procent van alle hemofilie-gevallen en de helft van de ergste gevallen. Het werd gevonden in de x-chromosoom dat het gen draagt dat informatie over de bloedstollingsproteïne, de zogenoemde factor VIII. Het opsporen van het defect geschiedt door middel van gewoon bloedonderzoek bij vrouwen die het gen zouden kunnen overdragen aan hun kinderen. Het zal in de toekomst ook mogelijk zijn om het defect bij een foetus op te sporen.

In memoriam: River Phoenix

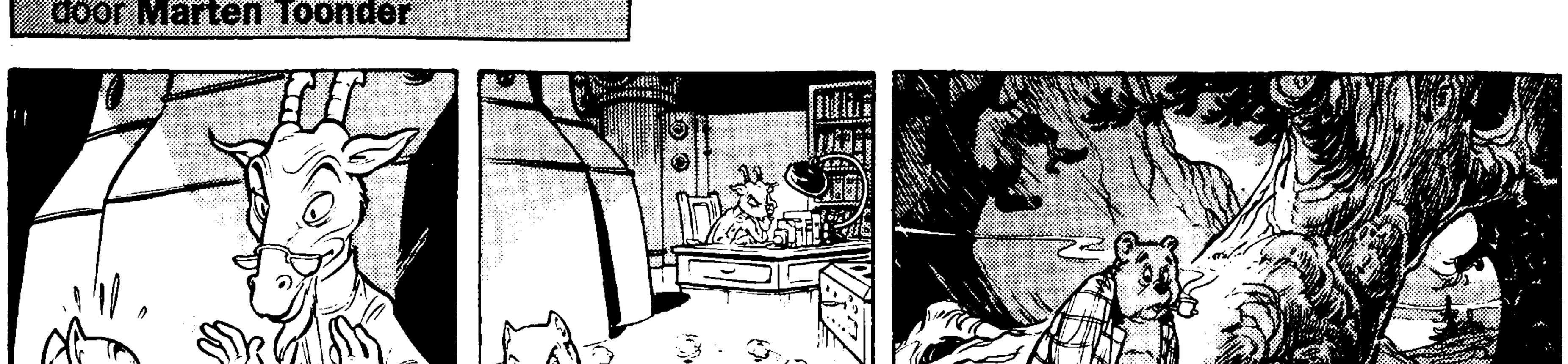
De veelbelovende acteur **River Phoenix** is zondag in Los Angeles op 23-jarige leeftijd overleden. De acteur begon zijn jeugdige carriere in 1986 in de film *Stand by me*. Phoenix zakte zondag inelkaar na een bezoek aan een nachtclub en overleed 50 minuten later in een ziekenhuis in Los Angeles. Volgens vrienden gedroeg hij zich raar vlak voordat hij bewusteloos neerviel.

Phoenix speelde onder meer in de films *My own private Idaho, Indiana Jones and the last crusade, Little Nikita* en *Sneakers*. Hij werkte aan de verfilming van de roman *Interview with a vampire* van Anne Rice, waarin hij met Tom Cruise zou spelen. De acteur werd in de staat Oregon geboren, maar groeide op in Venezuela, waar zijn ouders missiewerk voor een religieuze sekte verrichtten. Zijn naam werd ontleend aan de levensrivier uit een roman van Hermann Hesse.

De schrijver **Rudy Kousbroek** en de Japanse kernfysicus **Akito Arima** ontvangen volgend jaar een eredoctoraat van de Rijksuniversiteit Groningen. Dat is nu alvast bekend gemaakt. De 63-jarige Kousbroek krijgt het ere-doctoraat toegekend op voorstel van faculteit der wijsbegeerte.

Tom Poes en de Bommel-legende

door **Marten Toonder**

4086 — Tom Poes had met grote ongerustheid het bliksemsnelle teruglopen van de klok gadegeslagen.

"Wat vreselijk", dacht hij. "Heer Ollie verdwijnt bij iedere rondgang van de wijzers verder in het verleden. Hoe moet dat aflopen?"

"Ziezo", zei de professor, de kast dichtklappend. "Ik heb het kalbraam-palletje los kunnen maken. Nu loopt alles weer normaal voor uw gezette vriend."

"Wat je normaal noemt!" riep Tom Poes uit. "Waar is hij?"

"Kalm, jongske", vermaande de geleerde. Hij zette zich achter zijn bureau en rangschikte ordelijk zijn papieren.

"Het gaat er niet om wáár hij is", sprak hij. "We moeten ons afvragen, wanneér hij is. En dat nu, vraagt enige berekening."

"U moet hem terug... achtig aan. "Wie weet wat er met hem gebeurt. En hij *is helemaal alleen*."

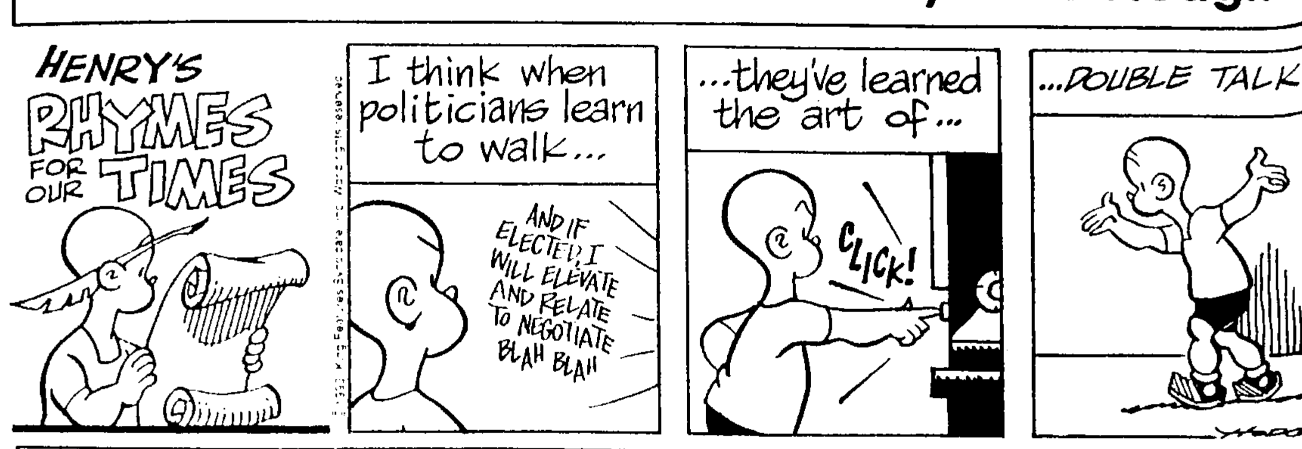
"Ja, wie weet wat er gebeurt", mompelde de uitvinder afwezig. "Dit is een héél interessante proef. Maar stoor me nu niet verder, manneke. De heer Bommel is ver weg geraakt en ik moet hem nauwkeurig peilen."

Intussen liep heer Bommel bekommerd door de ongerepte natuur. Wegen waren nergens te zien en het landschap maakte een woeste indruk, zodat hij zich zeer beklemd voelde.

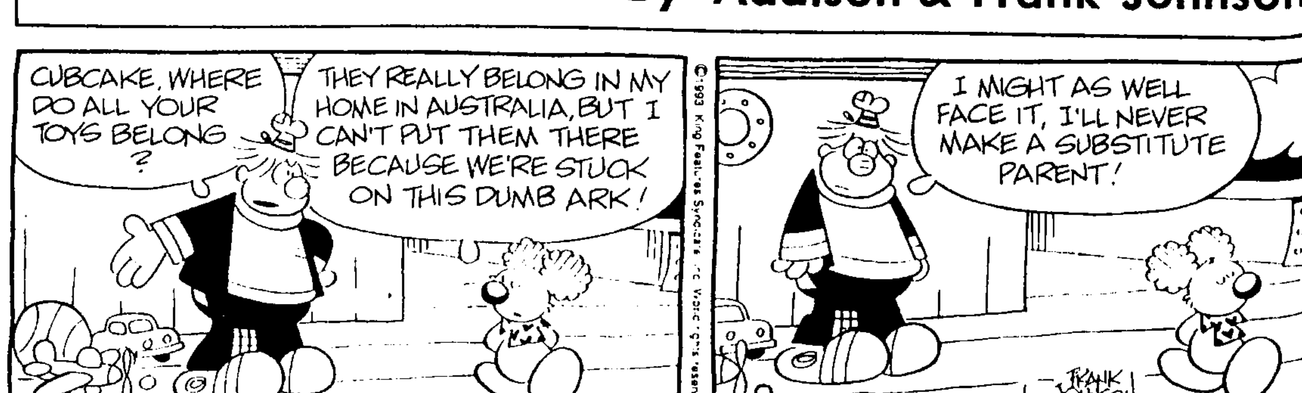
"Daar loop ik nu, helemaal alleen", prevelde hij. "Dat komt er nu van als men te diep denkt en niet op het oppervlakkige gedoe van anderen let. Voordat men het weet, geraakt men te ver weg - en dan mist men het contact met zijn omgeving."

Hij ... een mistroostige blik om zich heen ... die naar zwavel rook. "Als er tenminste iemand is, die begrijpt wat ik bedoel", voegde hij er klagelijk aan toe..........

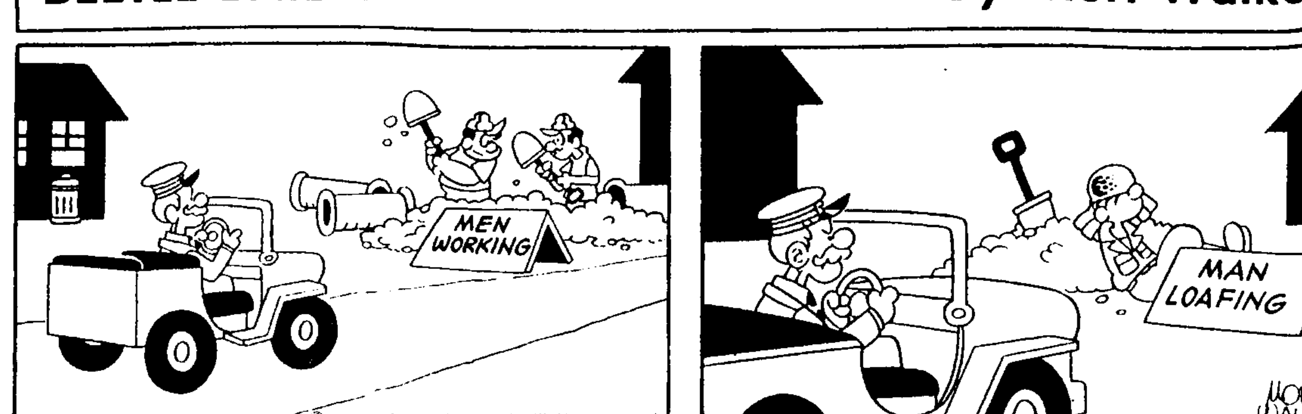
HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

[CU]RAÇAO

AGENDA

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

[N]ACHTDIENST ARTSEN

[Pat]iënten van de artsen van Bandabou [(w]e district) kunnen in spoedgevallen [telef]oon 641658 bellen en dan het [antwo]ordapparaat afluisteren. De [patië]nten van de andere districten kunnen [in] spoedgevallen de artsenpraktijk van [hun] eigen huisarts bellen en het [antw]oordapparaat zal dan mededelen wie [de die]nstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patienten)
[Voor] de dienstdoende arts belt U tel.: [..]0/625100.

[WIJKVERPLEGING]

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'
[Sant]a Maria 17. Tel.: 682344/ [...]47, 682412/682574. Fax: [...]00. Kantooruren: 07.00-16.30

[Voor] de **wachtzuster** gelieve **tel.:** [...]61 te bellen na 17.00 uur.
[Telef]**onisch spreekuur** in ieder wijk[gebo]uw: dagelijks van **08.00-08.30/ [14.0]0-15.00 uur.**
[Wijkh]uize Halman Otrobanda: tel.: [6]28288; spreekuur: woensdag van [0]9.00-11.00 uur.
[San]ta Maria 17: tel.: 682344; [sp]reekuur: donderdag van 09.00-[1]1.00 uur.
[W]ijkgebouw Bonam: tel.: 371865. [S]preekuur: dinsdag van 09.00-[1]1.00 uur. **Sokudi: tel.: 367824.**
[C]entro Mediko Montagne Abao: [t]el.: 673711; spreekuur: [w]oensdag van 09.00-11.00 uur.
[K]aya Fensu 9 (Koraal Specht): [te]l.: 618577; spreekuur: donderdag [v]an 09.00-11.00 uur.
[W]ijkgebouw Suffisant: tel.: 687707; [s]preekuur: donderdag van 09.00-[1]1.00 uur.
[W]ijkgebouw Sta. Rosa: 671628; [s]preekuur: dinsdag van 09.00-[1]1.00 uur.
[In]**loopspreekuur** voor zuigelingen-[e]n kleuterzorg: vrijdag van 08.00-[1]0.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pin-[to]straat. Tel.: 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING
[V]**oor Gosieweg** 15: P.O. Box 3619. [Tel.:] 692231/692232. Fax: 682709; [wee]kend van 07.00-17.00 uur.
[V]**oor Bandabou:** Silberie Kavel 16; [tel.] van 08.00-16.00 uur. Tel.: 649422. [Voor] de **wachtzuster** vanaf 29 oktober om [07.0]0 uur t/m 5 november om 07.00 uur [gelie]ve **tel.: 675541 of page 669-0368** te [belle]n.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
[Sch]ottegatweg Noord 43. P.O. Box [...]9. Tel.: 691838/ 692510. Fax: [...]683; voor informatie over prenatale [e]n zorg gedurende en na de bevalling. [Con]sultatiebureau zuigelingen: iedere donde[rdag]middag van 13.30-16.00 uur. [Con]sultatiebureau peuters: iedere dins[dag]middag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
[Wes]tein 35, tel.: 648077/648387; open maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 [Na] 17.00 uur bereikbaar: **zuster Pisas.** [Tel.] 649641 b.g.g. 601760. [Con]sultatiebureau: iedere dinsdag van [..]00-11.00/18.00-20.00 uur.

AMIGOE
Colofon

[U]ITGEVERIJ AMIGOE N.V.
[T]elefoon centrale (10 lijnen): 672000
[S]cherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
[C]uraçao N.A.
[G]iro 440.000
[B]ankrek. nr.: 11-07-313
[A]BN-Amro
[B]ankrek. nr.: 874.825.10
[M]aduro & Curiel's Bank N.V.

[D]irectie:
Fax: 674084
[I]ngrid de Maayer-Hollander
[L]eeward News Holding
[S]heila Rhodes (secretaresse)

[H]oofdredactie:
Fax: 674744
Peter Dicker (hoofdredacteur)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hennie Harinck, Joël Labadie, Marjo Nederlof, Dennis Pikero, Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Fax: 674524
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties: Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

NEDERLAND
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504, Fax: 370304

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen Naf 16,=, op Aruba Naf 17,=.

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 61,15 per maand (luchtpost) of NAf. 28,— per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda:
Goede Hoop. Jan Noorduynweg 15. Tel.: 682857.
Punda:
Janwé, Caracasbaaiweg 191. Tel.: 617553.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING
POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: **614000 (Veterinaire Dienst)** voor de dienstdoende arts.

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.
****

AE
(kanaal 73)

MAANDAG
15.00 **Atlanta Child Murders (Pt 1 of 2)**
17.00 Delvecchio
18.00 Police Story
19.00 Rockford Files
20.00 In Search Of...
20.30 In Search Of...
21.00 David L. Wolper Presents ()
22.00 Sherlock Holmes ()
23.00 Lovejoy ()
24.00 Evening at the Improv (Host:)
01.00 David L. Wolper Presents
02.00 Sherlock Holmes
03.00 Lovejoy
04.00 Evening at the Improv
05.00 **Atlanta Child Murders (Pt 1 of 2)**

CBS
(kanaal 75)

MAANDAG
15.00 As the World Turns
16.00 Guiding Light
17.00 Young and the Restless
18.00 News
19.00 News
19.30 CBS News
20.00 Entertainment Tonight
20.30 Inside Edition
21.00 Evening Shade
21.30 Dave's World
22.00 Murphy Brown
22.30 Love & War
23.00 Northern Exposure
24.00 News
24.35 Late Show With David Letterman
01.35 Sweating Bullets: Crimetime After Primetime
02.35 Roseanne
03.10 Up to the Minute

ABC
(kanaal 77)

MAANDAG
15.00 One Life to Live
16.00 General Hospital
17.00 Oprah Winfrey
18.00 News
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 Jeopardy!
20.30 Wheel
21.00 Day One
22.00 NFL Football (L)
01.00 News
01.35 Nightline
02.05 ABC Movie
04.00 World News Now
05.30 Oprah Winfrey

CINE
(kanaal 83)

MAANDAG
16.30 **Movie: Más Barato por Docena**
18.00 **Movie: Todo Por Amor**
20.00 **Movie: Terror Bajo la Tierra**
22.00 **Movie: Gemelos**
24.00 **Movie: Ház lo Correcto**
02.00 **Movie: Viernes 13, Parte VI: Jason Vive**
03.30 **Movie: El Espinazo del Diablo**
05.30 **Movie: Juicio en Nuremberg**

NBC
(kanaal 85)

MAANDAG
15.00 Another World
16.00 Les Brown
17.00 Donahue
18.00 News
19.00 News
20.00 NBC News
20.30 Journal
21.00 Fresh Prince of Bel-Air
21.30 Blossom
22.00 Movie: **House of Secrets** (1993)
24.00 News
24.35 Tonight Show With Jay Leno
01.35 Late Night
02.35 Rush Limbaugh
03.05 Later With Bob Costas
03.35 John & Leeza
04.35 NBC Nightside

TELECURAÇAO
(kanaal 8/6)

MAANDAG
17.00 Atardi Hubenil
18.00 Siensia, Teknologia i Salú (presentator Leo Floridas): **Referendum '93**
18.30 Informe Deportivo (presentator Rein Persaud)
18.45 Nieuws in het Nederlands
18.57 Tempu pa Dios
19.03 Desirée's Banket: **Rossette Cookies**
19.30 Tele-Enfasis (presentator Clifford Goilo)
20.00 Wega di Number Kòrsou
20.07 Telenovela: **Ti Ti Ti**
20.30 Ferendum '93: **partij MAN**
21.00 Telenotisia
21.30 Tropical Heat
22.30 Departement Cultuur en Opvoeding: **Redemption Song** (last)
23.30 NOVA
24.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

WEGA DI NUMBER

zat	zon
6447	3994
6789	6873
3190	5790

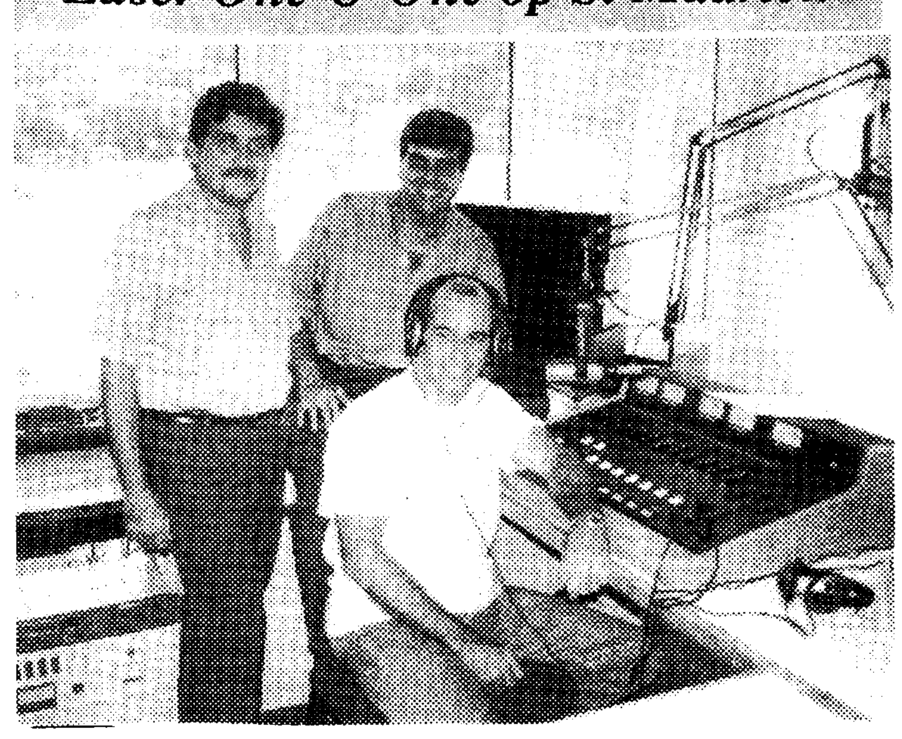
TBS
(kanaal 89)

MAANDAG
16.05 Tom & Jerry's Funhouse
17.05 Captain Planet and the Planeteers
17.35 Brady Bunch
18.05 Saved by the Bell
18.35 Saved by the Bell
19.05 Head of the Class
19.35 Grow'g
20.05 Andy Griffith
20.35 Beverly Hillbillies
21.05 Movie: **Sergeant York** (1941)
23.50 Movie: **Mutiny**
02.20 National Geographic Explorer
04.20 Movie: **King Kong**

LIFE
(kanaal 91)

MAANDAG
15.00 Anything But Love
15.30 Tracey Ullman
16.00 Moonlighting
17.00 Movie: **High Anxiety**
19.00 Supermarket Sweep
19.30 Shop 'Til You Drop
20.00 Unsolved Mysteries
21.00 L.A. Law
22.00 Movie: **Other Women's Children** (1993)
24.00 Unsolved Mysteries
01.00 Unsolved Mysteries
01.30 Thirtysomething
02.30 Self-Improvement Guide
05.30 Self-Improvement Guide

Laser One-O-One op St Maarten

PHILIPSBURG / WILLEMSTAD — Het nieuwste radiostation dat Sint Maarten op zijn audio-wenken gaat bedienen heet Laser 101.1 FM. Net zoals de Curacaose variant, maar in Philipsburg met de toevoeging St. Maarten. Initiatiefnemers zijn de broers Francis (links), Glenn (midden) en Kevin Carty. De doelgroep is tussen de zestien en zestig jaar oud. Het station was dinsdag al even in de lucht, maar ging woensdag uit de ether om Landsradio de kans te geven tests uit te voeren en te controleren of de richtlijnen van de zendvergunning nagekomen waren. Deze maandag zouden de testuitzendingen hervat worden. De Laser 101 zender staat te Fort Willem, gebruikt de televisiemast van LBC-TV en stuwt muziek de ether in met een vermogen van 250 watt. De programmering wordt geleidelijk aan opgevoerd. In ieder geval is zeker dat een wekelijks overzicht van Europese hits vast onderdeel wordt.

"Regeringscrisis zeer ondoorzichtig"

Oppositie: Statenvergadering moet duidelijkheid scheppen

WILLEMSTAD — Don Martina (MAN), George Hueck (SI) en Chin Behilia (Nos Patria) hebben vanmorgen een Statenvergadering aangevraagd, waarin zij te weten willen komen of de Centrale Overheid nu wel of niet een meerderheid heeft in de Staten.

"Wij snappen het niet helemaal meer", aldus het Statenlid Martina, tevens partijleider van de MAN. Wat er allemaal precies aan de hand is wilen zij vernemen uit de monden van premier Liberia Peters en de ministers Statia en Marsera.

Er is veel onduidelijkheid over de status van de Staten en of de Landsregering nu wel of niet demissionair is. Martina: "Er wordt gesproken over materieel, effectief of werkelijk demissionair. Wij willen weten wat het verschil is en wat de gevolgen zijn van beide overgangsperiodes."

Zaterdag verklaarde de minister-president aan de *Amigoe* dat de regering per 1 januari aanstaande materieel demissionair is en op de dag van de verkiezingen, 25 februari 1994, formeel demissionair.

Volgens Liberia Peters is juist besloten tot het uitstellen van een formeel demissionaire periode omdat er nog vele hangende kwesties dienen te worden afgehandeld, zoals de Toekomstconferentie en een aantal wetten, die nog door de Staten dienen te worden goedgekeurd.

Ook de VBC heeft weinig begrip voor de verwarrende verklaringen over de regeringscrisis. De Vereniging Bedrijfsleven Curaçao verdenkt de politici ervan 'een crisis te hebben geënsceneerd om een chaos te scheppen waarin politiek opportunisme goed kan gedijen'. De VBC pleit voor een interimkabinet 'om orde op zaken te stellen'.

Don Martina zegt in een reactie 'niet over één kam geschoren te willen worden met de politici die de crisis hebben veroorzaakt'. De VBC had naar zijn mening man en paard moeten noemen en niet in het algemeen over politici dienen te spreken. "Ik distancieer me van deze uitspraken van de VBC."

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:

Licht tot half bewolkt, voornamelijk gedurende de nacht- en ochtenduren tijdelijk zwaar bewolkt met enkele plaatselijke buien.

Zwakke tot matige oostelijke wind (tussen vijf en vijftien knopen.

WEEROVERZICHT:

De Benedenwindse eilanden zullen in de komende 24 uur geleidelijk aan onder invloed van een zwakke storing op verschillende niveaus van de atmosfeer komen te staan.

Dit heeft tot gevolg dat de onstabiliteit en vochtigheid in de komende 24 uur tijdelijk kan toenemen, waardoor plaatselijk buienactiviteit kan voor komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	zwaar bewolkt	32	26	0.0
Bonaire	zwaar bewolkt	33	27	0.8
Curaçao	half bewolkt	35	27	0.0
Sint Maarten	zwaar bewolkt	31	25	2.8
Atlanta	onbewolkt	05	-01	0.0
Caracas	geheel bewolkt	29	20	0.0
Kingston	licht bewolkt	32	24	0.0
Miami	half bewolkt	28	11	0.3
New York	geheel bewolkt	11	06	10.4
Paramaribo	half bewolkt	33	23	0.2
Port-of-Spain	zwaar bewolkt	33	22	sp

Moratorium voor Kroatië

door Nel Casimiri

Deze maand werd in Zagreb in het voormalig Joegoslavie een tentoonstelling gehouden van de Antilliaanse kunstschilder Tony Monsanto. De expositie bestaat uit 33 schilderijen en 14 tekeningen. Het zwaartepunt van de tentoonstelling betreft de cyclus 'Moratorium for Croatia', die bestaat uit 9 grote schilderijen, waaronder drie tweeluiken. Het thema van de cyclus is de oorlog in Kroatie en wel in het bijzonder de bombardementen op de steden Dubrovnik, Karlovac, Sisak en Vucovar door de Serviers.

In het najaar van 1991 ontmoette Tony Monsanto het echtpaar Sigurd en Lela Sc[...]s op Curacao. Zij verbleven dat jaar enige maanden op Curacao, maar normaal wonen ze in Zagreb, Kroatie. Zij bewonderden het werk van Monsanto en stelden hem voor een tentoonstelling van zijn werk in Zagreb te organiseren. Monsanto begon meteen met schetsen en ontwerpen en toen hij in juli 1992 van Curacao naar Nederland verhuisde was hij helemaal vol van de tentoonstelling die in het verschiet lag. Deze maand was het dus zo ver. De expositie werd geopend door de burgemeester van Zagreb in aanwezigheid van 700 genodigden, plus de Kroatische televisie en radio, zo schreef hij naar Curacao.

In het oktobernummer van Kunstbeeld, een bekend kunsttijdschrift in Nederland wordt aan deze expositie in Zagreb ook aandacht geschonken. Andersom heeft Monsanto voor de Kroatische televisie een beeld van CUracao proberen te schetsen.

Bij de expositie hoort een fraaie catalogus, waarin vijftien schilderijen in full color staan afgedrukt en waarin ook een uitgebreid artikel over Tony Monsanto van de bekende Dominikaanse kunstcritica Marianne de Tolentino is opgenomen.

Tony Monsanto werd op 13 mei 1946 geboren op Curacao. Wegens ziekte van zijn vader verhuisde het gezin in 1955 naar Nederland. Daar bezocht hij van 1965 tot 1970 de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam. Daarnaast studeerde hij voor Architect aan de TH in Delft. In 1981 keerde hij terug naar Curacao samen met zijn Duitse vrouw en twee kinderen. Sinds 1992 woont het gezin Monsanto weer in Nederland, in Almere-stad.

Minderjarige verdachte van gewapende overval op pompstation vrijgesproken

WILLEMSTAD — Drie verdachten in evenzoveel drie afzonderlijke strafzaken werden vrijdag door het Gerecht in eerste aanleg vrijgesproken van alle beschuldigingen. De vrijspraak die veel opzien baarde, was van de minderjarige H.M. Hij werd door het Openbaar Ministerie beschuldigd van een gewapende overval op het Vanddis Pompstation te Brievengat, gepleegd in de maand juli.

Uit de vrijspraak, uitgesproken door kinderrechter mr. C.M. Bakhuis-Vinck, blijkt dat advocaat mr. A. Eustatius aannemelijk heeft gemaakt dat zijn cliënt niet als verdachte kan worden aangewezen. De raadsman trok de bewijzen van het OM in twijfel en pleitte toentertijd voor vrijspraak. Dat op basis van het feit dat de officier van justitie, naar zijn mening, onterecht slechts een getuigeverklaring gebruikte om zijn cliënt als verdachte van de overval aan te wijzen.

Op 22 oktober eiste de officier van justitie twee jaar gevangenisstraf voor H.M. De minderjarige verdachte werd door de politie aangehouden, omdat hij aan de door getuigen opgegeven persoonsbeschrijving van de overvaller voldeed. Tijdens de strafzitting die met gesloten deuren werd behandeld, verklaarde H.M. nogmaals met klem dat hij niet degene was die de overval had gepleegd. Ook bij de politie en de rechter-commissaris ontkende hij in alle toonaarden.

Zijn raadsman Eustatius haalde in zijn verdediging op 23 oktober artikel 342 lid 2 aan. Daarin wordt vermeld dat slechts één getuige danwel getuigeverklaring onvoldoende is om iemand die van een strafbaar feit wordt beschuldigd, te veroordelen.

In de tweede strafzaak die vrijdag diende, wees rechter L.C.P. Goossens zowel officier van justitie mr. G.S. Joubert alsmede advocaat mr. J. Silie op het feit dat geen van beiden ingingen op de bevoegdheid van bewakers. De verdachte R.C., beschuldigd van diefstal, werd namelijk door twee bewakers aangehouden. In het pv en de dagvaarding werd zelfs melding gemaakt van 'op heterdaad betrapt'.

Er werd in een sportzaak in de buurt van Kas Kòra ingebroken. De bewakers kregen dat van de eigenaresse te horen en na een ingesteld onderzoek, hield het tweetal de verdachte enkele meters verderop aan. Hij voldeed weliswaar aan de summiere beschrijving, maar werd niet op 'heterdaad betrapt' aldus Goossens. Daarnaast achtte hij het onrechtmatig dat de verdachte is aangehouden, daar de bewakers geen bevoegdheid hebben om personen aan te houden.

In de derde strafzaak maakte advocaat Sulvaran aannemelijk dat de politie wederom slecht onderzoek had verricht. Verklaringen van zijn cliënt, die van cocaïne-export naar Nederland via de post werd beschuldigd, werden namelijk niet nagetrokken door de politie. Verder hekelde de raadsman het feit dat het procesverbaal te laat arriveerde.

Rechter Goossens vond dat ook. De eigenlijke zender tevens ontvangster van het pakket in Nederland, is nooit gepakt. Dat terwijl de verdachte vermoedelijk een vriendendienst wilde verrichten door het pakket op te sturen voor een vriendin. Hij verklaarde aan de rechter dat hij zich niet kon voorstellen dat die vriendin cocaïne in viltstiften had gestopt.

De verklaringen van de verdachte, eensluidend zowel bij de politie als bij de rechter-commissaris, waren ook beslissend in het eindoordeel. Vandaar dat rechter Goossens ook rekening hield met de vertrouwensbasis die er bestaat tussen de verdachte en die vriendin. Officier van justitie mr. G. Veen-Jonkhout eiste vijftien maanden

Directrice CHTTC officieel benoemd

WILLEMSTAD — Danny Riemersma, interim-manager van het Curaçao Hotel & Tourism Training Center (CHTTC) droeg afgelopen donderdag tijdens een korte plechtigheid bij Landhuis Kortijn officieel zijn functie over aan Geraldine Archer. Zij werd op 1 september reeds benoemd tot directrice van het aan het scholingsinstituut Feffik gelieerde opleidingscentrum.

Het aantal activiteiten van het CHTTC is in de afgelopen drie jaar sterk gegroeid. Een verdienste die volgens Feffik-directeur Collin Valerian voor een groot deel op naam van Riemersma komt te staan. Als voorbeeld noemde hij de kwaliteitsverbetering in de horeca, de systematisering van het onderwijsaanbod, het gebruik van het stage-boek, de geregelde toetsen en een evaluatiemethodiek. Daarnaast loofde hij de inzet, de coördinatie en de samenhang binnen het CHTTC en de goede relatie met het bedrijfsleven.

Riemersma blikte bij zijn afscheid terug naar drie jaar geleden toen tachtig cursisten per jaar werden opgeleid. Nu zijn dat er duizend. De nieuw aangestelde directrice gaf aan dat CHTTC een gewichtige schakel is voor de ontwikkeling van een belangrijke economische pijler: het toerisme. Archer verklaarde dat het toerisme goede krachten moet kweken om een stevige concurrentiepositie te creëren. Iets wat volgens haar naast inzet, vaardigheden, een positieve instelling en teamgeest, ook materiële en industriële investeringen in lokale arbeidskrachten vergt.

Sinds mei 1992 verzorgt het CHTTC als onderdeel van Feffik cursussen voor werknemers in de toeristische sector. Het CHTTC doet dat in samenwerking met de Curaçao Tourism Development Foundation, de Curaçao Hotel & Tourism Association, de vakbond Horecaf, de Dienst Onderwijs en de Kamer van Koophandel. De Hotelschool Den Haag en de Hoge Hotelschool Maastricht bieden bij het samenstellen van het programma en helpende hand.

* * *

AMERICAN EXPRESS, het Amerikaanse financiële concern, heeft zijn verlies van 204,7 miljoen dollar van het derde kwartaal van vorig jaar in hetzelfde tijdvak van dit jaar zien omslaan in een winst van 420 miljoen